

VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK

JEKLO TEHNA
Mi poznamo rešitev!
PRODAJNI CENTER
MURSKA SOBOTA
Cvetkova 2a
tel.: 31760
JEKLOTEHNA V MURSKI SOBOTO ŽE 22 LET ZVEŠTA
MESTU IN LJUDEM – 22 LET DOBREGA SODELOVANJA!

Elradov stečajni upravitelj dr. Štefan Ščap je spregovoril; pravi, da bo družba **Elrad Elektronika preživela in celo več zaposlovala, prav tako bo izplačal tudi vse upnike, v prvi vrsti delavce, ki so med največjimi upniki. O tem preberite več na strani 4.**

VREME
Ob koncu tedna bo prevladovalo sončno vreme, v soboto so možne krajevne nevihte.
Vestnikov koledar
7. julij, četrtek, Vilibald
8. julij, petek, Špela
9. julij, sobota, Veronika
10. julij, nedelja, Amalija
11. julij, ponedeljek, Olga
12. julij, torek, Mohor
13. julij, sreda, Henrik
Pregovor
Ako je Lovrenca in ruskega Antona (10. julij) lepo, bo še jeseni tako.

45 let VESTNIK

Murska Sobota, 7. julija 1994 • Leto XLVI • Št. 27 • Cena 110 SIT

O tem, da Švicarji ne prenesejo veliko žganih pijač, se je prepričal naš novinar, ki je s »palinko« testiral skupino mladih Švicarjev. Ali so razlog temu samo visoke cene, ve sam bog! O tem več na strani 19.

Na otvoritvi novih Lekovih proizvodnih obratov so predsedniku države Milanu Kučanu ponudili belo »marelo«, ki naj bi ga varovala pred peklensko vročino. O tem boste izvedeli več na zadnji strani.

VESTNIKOVA POLETNA RADODARNOST
NE RECITE NIČESAR, LE NASMEHNITE SE!

Poletje je. Praviloma je vroče kot v peklu... Delovna sila, ki je na psu. Lahko tistim, ki jim je dano tenariti, nekaj več evnika!
Vestnik vam ne ponuja denarja, ampak različno blago v tolarjski protivrednosti 10.000 tolarjev. Nekaj tednov tisk, potepov po ulicah in tako naprej, vaša naloga, dragi bralci, pa je le, da vsak teden prelistate (morda tudi preberete) Vestnik, kajti eden od Vas – tisti, ki ga bomo po naključju »zaokrožili« – bo dobil nagrado.
Ne recite ničesar, le nasmehnite se, se prepoznajte v Vestniku. Pa še to: Ne verjemite nikomur pod 45. Vestnik jih ima ravnostotko.

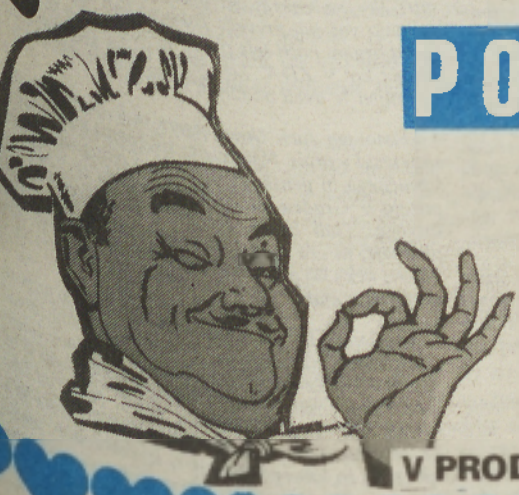

Drobec za srečo poletnega dne

Vodna gladina je podrtavala, ne od vetra, saj poletnega dneva ni hladila niti najlahnejša sapica, ampak zaradi življenja v njenih globinah. Poletna vročina še ni segla do dna, da bi umirila življenje v njenih globinah, jezersko dno in s tem gladino vode. Tam spodaj je bilo življenje in na življenjskih znakih vodnega življenja se je paslo oko. Pogled je odseval notranje zadovoljstvo, umirjenost in življenjski optimizem, spremljal pa je tudi njiu. Oče in otrok sta bila ob jezera. Iskala sta ga z neverjetno zavzetostjo in natančnostjo, da ju pri tem ne bi zmotil prav nihče. Ploščati in ovalni kamen, prav tak, da bi razparal mirno vodno gladino, da bi življenju v vodi dodala še kanček življenja z zemlje. Iskala sta ga, prav takšnega, da bi narisal ne enega ali dva, ampak vsaj tri peteline in čim dlje paral gladino jezera. Tukaj je! Našla sta ga in otroče vesela sta bila oba. Oče ga je vzel v roko in otrokov pogled, poln pričakovanja v nemirnem trenutku predpriprav na veliki trenutek, je obvisel na očetovi desnici, preletel prav vse prste, kako so prijeli ovalni ploščati kamen. Potem se je za hip preselil še na držo telesa, da ne bi prav ničesar izpustil, in že preskočil na vodo v velikem pričakovanju. Sunkoviti gib in kamen je zdrsnil po vodni gladini. Rezal je, ne enkrat in dvakrat, kar trikrat in štirikrat je poskočil po vodi in risal peteline. Otroški vriski zadovoljstva in potem, ko je kamen po zakonu narave moral potoniti, so velike otroške oči v žaru zadovoljstva, z občudovanjem in ponosom zrle v očeta, seveda tudi v pričakovanju, da skupaj še ponovita

podvig. Da, skupaj, saj sta vendar najprimernejši kamen iskala oba.
To je bil trenutek velike sreče, oba otroka narave sta jo spoznala, ji pogledala v obraz, ne da bi se tega sploh prav zavedala. Drobec in trenutek sta jima odprla vrata k sreči. Takrat si nista rekla, glej, sedaj sva srečala srečo, ampak zaslutila sta jo, tako kot srce njunega opazovalca. Zgodila se je sreča in našla sta jo, ker sta jo poiskala drug v drugem, oče v otroku in otrok v očetu, v drobnem dejanju poletnega dne.
Kaj je tvoja, moja sreča? Je to premoženje, nenehno pehanje za več, višje, boljše, najboljšo, kar podpira še bolezen sodobnega časa, negativizem do samega sebe, potem pa neizprosna ne le do sebe, ampak tudi do svojih bližnjih. Tačas naj velja misel otrokom, ki so okusili grenkobo starševskega nezadovoljstva nad ocenami, ki so jih prinesli domov in ob katerih se je zlomilo nerealno pričakovanje, kaj mora doseči njihov otrok.
Človek človeku si je neverjetno podoben, a hkrati tako različen, da se zaradi teh razlik zblížujemo in razhajamo, ljubimo in sovražimo. Prav zato spoznamo lastno srečo, ko jo iščemo v nam bližnjih. Ne gre za polaganje sreče v roke drugih, češ zdaj me pa osreči. Gre preprosto za to, da jo spoznamo drug v drugem, da jo dajemo, sprejemamo, da jo znamo začutiti tudi v drobcih poletnega dne. Ne dovolimo si, da bi srečo razpoznali šele takrat, ko zremo v obraz nesreče.
MAJDA HORVAT
FOTO: N. JUHNOV

Vse poti vodijo v Potrošnik
Ugodne cene
PROIZVODOV
PODRAVKA

VEGETA, vrečka, 750 g, 1 kos 604,80 SIT
VEGETA, vrečka, 125 g, 1 kos 115,50 SIT
ČOKOLINO, 200 g, 1 kos 123,90 SIT
GORČICA, 700 g, 1 kos 183,50 SIT
MARMELEDA, mešana, 890 g, 1 kos 231,80 SIT
MARMELEDA, šipek, 890 g, 1 kos 313,90 SIT
od 8. do 16. julija '94
V PRODAJALNAH **Potrošnik**

Piti ali ne piti, to ni več vprašanje! V tej vročini ne, saj nismo zajci, da bi lizali roso s trave. Toda pijete lahko na več načinov. Začenši z danes najredkejšim pitjem, tako da se spustite v kako globel ali stopite h kakemu še preostalemu izviru, položite vbočeno dlan čez dlan in srebnete, sruf, sruf, oooooaaaj! Druga pitja vode so znana, a enako redka. Pitje nevodnih tekočin je prav tako znano – edino to še danes nekaj šteje. Na koncu njive čakajoč na kombajn, v hladni kleti, v senci, iz hladilnika, za »šankom«, na vrtu, s sosedi, z botrino, s palčkom... Vestnik vam odkriva tretjo vrsto pitja: pitje v »pinteših«. Raport o tem je na straneh 6 in 7.

foto: N. Juhnov

Predsednik Republike Slovenije Milan Kučan v Lendavi odprl Lekove obrate za izdelavo antibiotikov

»Lek ni odlagališče zastarelih tehnologij...«

Današnji Lekov uspeh – odprtje obratov v Lendavi – je rezultat dosedanjega trdega dela, ustvarjalnosti in znanja ter razumevanja prihodnosti, je med drugim dejal predsednik Milan Kučan na petkovi otvoritveni slovesnosti v Lendavi. Pohvalil je 294 delavcev. »To je posebno pomembno, ker gre za območje, ki ima pada gospodarska moč in je hkrati narodnostno mešano. Nezvitost in demografska ogroženost se najbolj neposredno kaže pri položaju madžarske manjšine. Brez gospodarske moči, ki zagotavlja ljudem delovna mesta in perspektivo, je vsa nacionalna politika manjšine žal brez pravega učinka... Še posebno pa je treba ceniti, da ta prekmurski manjzaviti del Slovenije za Lek ni odlagališče zastarelih tehnologij in škodljivih posegov v okolje...«

Predsednik Milan Kučan med ogledom Lekovih obratov v Lendavi. Tik ob njem je Ladislav Ivanec, nekdanji predsednik izvršnega sveta SO Lendava, potem vodilni delavec v obratu Leka v Lendavi, zdaj pa upokojenec.

V Lendavi je Lek najprej (1985. leta) zgradil obrat za izdelavo antibiotika gentamicina, pred štirimi leti pa je začel delovati obrat za izdelavo antibiotika linkomicina. Kmalu zatem pa so začeli graditi še pomembnejši obrat, toliko za izdelavo klavulanske kisline. Gre za izdelek, ki je

novost v terapiji infekcij. To ni klasični antibiotik, temveč za inhibitor beta laktamaz, ki izboljšuje delovanje antibiotikov, zmanjšuje rezistence, z njegovo uporabo pa je terapija bistveno učinkovitejša. Izdelki na osnovi klavulanske kisline bodo hrbenica Lekovega tržnega asortimana v nasled-

njih desetih letih. Obrat za izdelavo klavulanske kisline je stal 10 milijonov švicarskih frankov, skupna vrednost treh novejših naložb (obrata linkomicina, klavulanske kisline in naprave za sežig odpadkov, tako imenovani insinerator) pa znaša kar 52 milijonov švicarskih frankov.

O pomenu naložb v Lendavi je govoril generalni direktor Leka Metod Dragonja. Besedo je povzel tudi predsednik len-

davske vlade Stefan Gjerkeš, se zahvalil za Lekovo naložbeno dejanost na tem območju ter ugotovil, da njegova izdelava predstavlja četrtno industrijske proizvodnje v občini Lendava. Na otvoritveni slovesnosti je bil še krajši kulturni program, nato pa je predsednik države Milan Kučan prerezal trak in tako na simboličen način odprl moderne Lekove obrate na obrobju Lendave.

S. SOBOČAN

Soboška občina bo pomagala slušno prizadetim

Do novih društvenih prostorov

Priče smo naglo spreminjajočim se družbenim razmeram. Od odpravi nekaterih varovalnih mehanizmov v prejšnjem sistemu se predvsem naši gluhi in težje naglušni člani počutijo nezaščiteni, negotovi. Tudi zaradi tega se naša društvena vrata vse pogostje odpirajo. Naši društveni prostori, ki merijo vsega 29 kvadratnih metrov, so postali pretesni za vse, ki iščejo pomoč zaradi takšnega ali drugačnega problema ali prihajajo predvsem zaradi druženja s sebi enakimi ali društvene toplote, ki je zunaj teh prostorov mnogokrat ne najdejo.

Tako je za sestanek predstavnikov pomurskih izvršnih svetov zapisal predsednik Medobčinskega društva slušno prizadetih Franc Škafar, občinski možje obmurskih občin pa naj bi se srečali na razgovoru o tem, kako društvu pomagati do novih prostorov. Niso se mogli pogovarjati, saj ni bilo predstavnikov gornjeradgonske, ljutomerske niti lendavske občine, niti napovedanega predsednika Zveze gluhih in naglušnih Slovenije. Kljub temu pa predstavniki društva iz prostorov soboške občine niso odšli praznih rok. Janko Halb jim je ponudil pomoč mursko-soboške občine. Predlagal je dvoje, in sicer da bo občina podvojila znesek sredstev, ki jih namenja za sofinanciranje delovanja društva, in drugo, v primeru, da bo Zveza gluhih in naglušnih Slovenije, ki

obrača veliko denarja, dala jamstvo za bančno posojilo za nakup novih prostorov, bi ga bila občina pripravljena za društvo tudi najeti. Prav Zveza bi namreč morala bolj pomagati društvu pri njegovih prizadevanjih za pridobitev novih prostorov, so menili zbrani, in pričakujejo, da se bo to tudi zgodilo.

Soboška občina bo torej pomagala društvu slušno prizadetih, ne gleda na to, da se mu nekatere občine odpovedujejo zaradi njegovega medobčinskega organiziranja in ga tudi finančno več ne podpirajo. Zaradi tega članov društva iz drugih občin ne bodo brisali s seznama, tudi jih ne bodo prikrajšali pri storitvah in ugodnostih, ki jih slušno prizadetim omogoča delovanje društva. Tako je predlagal Janko Halb.

MH

Premalo javnih del

V lendavski občini vsako leto, če je le mogoče, pripravijo javna dela, ki se jih lahko udeležijo nezaposleni, teh pa je v občini še vedno veliko. V javna dela se vedno vključuje nekaj deset ljudi, to pa je vsekakor premalo, saj je nezaposlenih zelo veliko.

Prek lendavskega Komunalnega podjetja se v javna dela vključijo deset brezposelnih, ki bodo urejali hudournike in divja odlagališča smeti. Nekateri so dobili delo pri varovanju socialno ogroženih ljudi in otrok, to pa je tudi vse za letos, očitno zelo malo. Upoštevati moramo tudi nekaj ljudi, ki bodo čistili jarke, pa tudi to je zelo malo. Dela pa je seveda še veliko, ko človek potrebuje pomoč, ne najde nikogar, čeprav je doma veliko brezposelnih. Tudi za dobro plačilo je danes težko dobiti človeka, ki bi pomagal, denimo v vinogradih ali pri drugem delu doma.

jani

pamfet

Kje si bil, ko je grmelo

Predsednik države Kučan se je zadnjič za govor povzpел na goro. Kot nekdanj Jezus Kristus, ki je pozval učence na goro, jim tam razodel blagor in se pred njimi spremenil. Naš predsednik je okrog sebe zbral upokojece, te najstarejše in najzaslužnejše državljane. In da bi bila stvar še bolj svetopisemska, je bilo to na samo Petrovo. Nebo je že cel popoldan pomalem rohnelo, zvečer pa je bilo tisto znamenito neurje, ki je predsednikov govor potrdilo z gromoglasnim odobravanjem.

Tudi predsednik je govoril o blagih. Rekel je, da si tisti, ki pretresajo osamosvojitvene dogodke za nazaj, hočejo prisvojiti zaslugе za osamosvojitve. Skratka, hočejo blagor. Resnični akterji in zaslužni za to dejanje pa naj bi bili vsi slovenski državljani. Prevedeno v jezik svetopisemskih blagorov z gore se je sporočilo predsednikovega gorskega govora glasilo: blagor vam, ki nič ne pretresate, ne za naprej in ne za nazaj, zakaj vaše je nebeško kraljstvo, ta država pa je moja!

Mi, ki smo stari več kot tri leta in smo takrat, ko se je tresla gora in se je rodila država, živeli na ozemlju te današnje države, vemo, kako so ljudje takrat osamosvajali svojo državo. In vemo tudi, kaj hoče s takimi prilikami povedati predsednik.

Kaj so namreč ljudje takrat govorili in kako so osvobajali svojo državo? Najbolj ljudska je izjava, ki sem jo slišal daleč zunaj na polju, tako rekoč med lilijami – rečeno po svetopisemsko – daleč od vseh institucij, ko so čez nebo leteli nekakšni avioni. Kaj norijo, je rekla ženska, še elektriko nam bodo vzeli,

pa nam bo v zmrzovalniku vse segnilo. Večina jih je takrat mislila tako kot ta ženska. Roko na srce in se ne delajmo neumne. Naj ve levica, kaj misli desnica in obratno.

Naš predsednik ni neumen. Tudi Jezus Kristus ni bil neumen. Rekel je, da smo vsi ena čreda, pa je kljub temu postavil Petra za najvišjega v tej čredi. Tisto, kar je resnično sporočilo Kučanovega govora, pa je tole: Vem, da niste bili vsi za osamosvojitve, še bolj malodušni pa ste postali, ko je tisto nekaj ropotalo. Temu pokanju danes rečemo vojna. Zdaj vas je sicer zato malce sram in bi na vse skupaj najraje pozabili. Toda glejte, rečem vam, da ste to naredili vi! Ker pa vi veste, da to niste bili vi, boste največ zaslug pripisali meni, ker sem edini, ki vam te lažne zaslugе ne odrekam! Sem vaš dobri vrhovni pastir, ki vam vse odpuščam.

Kučan je tudi rekel, da ni pošteno, če se nekateri spotikajo ob visoke pokojnine tistih, ki so nekdanj delali v organih skupne jugodržave. Češ da jih je malo in da to ne pomeni nič v splošni obremenitvi proračuna. Samo peščica jih je, pazimo, da jih ne izgubimo, ali celo hujše, da se oni odtujejo od nas! Tako kakor izgubljene ovce v Jezusovi priliki o dobrem pastirju. Ali ni tudi svetopisemski dobri pastir zapustil ovac, ki so bile poslušne in se lepo pasle, ter se odpravil za tistimi nekaj, ki so hodile po svojih stezah!

To je sarkazem, da malo takega. Kaj potem, če je v državi nekaj tatov. Tudi oni so naši! In kaj potem, če so imeli mnogi, če ne večina, srce pri svojem zakladu, ko bi ga morali imeti pri svoji domovini! Ali niso kot tisti v priliki o vinogradu, ki so prišli nazadnje v gospodarjev vinograd, pa prejeli enako plačilo kot tisti, ki so cel dan tam garali!

Naši borci, ki so nekdanj v enem od teh minulih dni slavili svoje junaštvo, že ves čas ravna enako. Čeprav so se eni skrivali, drugi pa resnično borili in sploh vedeli, kaj hočejo. Danes držijo skupaj, po načelu vsi smo naši, kaj zato, če so nekateri malce goljufali in drugi čakali pod slamo, misleč samo na svoje zaloge. V povojnem času so se nagačili v heroje, kakor tisti soboški horčevski prvaki, ki je nekje v Vojvodini v nekih čudnih okoliščinah padel z voza, pozneje pa je iz tega naredil rane, pridobljene v boju.

ŠTEFAN SMEJ

Nova maša na Razkrižju

V Pomurju letos ne bo nobene nove maše, ki bi jo imel slovenski katoliški novomašnik; je pa bila v nedeljo nova maša na Razkrižju. V hrvaščini jo je daroval nečak župnika Slavička, na Razkrižju rojeni Ivan Mikec, ki je študiral na Hrvaškem. Bojazen slovenskega življa, da bo zaradi verskega obreda v hrvaškem jeziku (na slovenskem ozemlju) prišlo do izgrediv, se k sreči ni uresničila.

Tako kot na vsaki novomašni slovesnosti, se je tudi na Razkrižju zbrala množica vernikov in duhovnikov, med katerimi je bil tudi slovenski duhovnik oziroma ljutomerski kaplan Marjan Rola. ki sicer ima že nekaj časa vsako nedeljo v razkriški cerkvi sv. Janeza verski obred v slovenščini. Po novomašnem obredu se je slovesnost nadaljevala na dvorišču okrog cerkve, kjer so v ta namen postavili šotore. Nikjer tudi ni bilo »političnih« transparentov, ampak le napisi z verskimi gesli. Skratka: strpnost in upanje, da bosta Slovenija in Hrvaška kmalu uradno določili mejo, kajti od tega je odvisna ureditev sporne škofijske meje na razkriškem območju. Za zdaj župnija Razkrižje še spada pod zagrebško škofijo, vendar opravlja vedno več verskih dejavnosti slovenska duhovščina. Tudi zakrament sv. birme je nadavno podeljeval mariborski škof.

Š. S.

Obrambni minister Jelko Kacin odkril spominsko ploščo na »Elradovi kuhinji« v Gornji Radgoni

...dom je svet

V petek, 1. julija 1994, so se Gornjeradgončani po treh letih spet zbrali na ulicah, da bi videli Jelka Kacina. Čeprav je Kacin danes obrambni minister, pred tremi leti pa je bil odgovoren za obveščanje javnosti, ga je takrat pričala mnogo več ljudi kot tokrat.

Na Admontovi zgradbi obrambnega znameniti »Elradovi kuhinji« so v petek poplert tragičnih dogodkov pred tremi leti. Gornja Radgona je bila uničena, porušena in požgana, saj se je na mejnem prehodu utaburila tankovska enota JA. Po treh letih ni več sledu o takratnem uničenju; nanj spominjata le dve znameniji: zvon iz ostankov pločevine cerkvenega zvonika ter spominska plošča na Admon-

drugje, pri vas je bilo hudih preizkušenj več in Radgona je postala simbol nemoči napadalec... Ideja Jugoslavije je bila pokopana prav tukaj, na sami meji. Ko sem tiste dni priletel v Radgono, sem bil besen. Razlogov je bilo več. Tukaj so bile žrtve, v Beogradu pa so se sprenevedali. Besen pa sem bil tudi zato, ker tehnike in vozil, ki so jih zaplenili naši borci tukaj, niso znali umakniti ali maskirati pred očmi po-

»Svet je lep, a dom je svet! To drži, pa ne samo za to hišo, za Radgono, drži tudi za Štajersko in vso Slovenijo. Šlo je za dom in njegovo svetost...«, je med drugim povedal glavni govornik ob odkritju spominske plošče v Gornji Radgoni obrambni minister Jelko Kacin.

»Svet je lep, a dom je svet! To drži, pa ne samo za to hišo, za Radgono, drži tudi za Štajersko in vso Slovenijo. Šlo je za dom in njegovo svetost...«, je med drugim povedal glavni govornik ob odkritju spominske plošče v Gornji Radgoni obrambni minister Jelko Kacin.

Obrambni minister Jelko Kacin je v govoru povedal: »Prav doseganje tukaj v Radgoni je še eden od naših ljudi, da se Slovenija osamosvoji, pa tudi spoznanja, da namесто nas za nas ne bomo storili nič, če tega marakaj storili sami. Vi ste je bilo streljanja in uničevanja veliko več kot marsikje

sudke vojaškega helikopterja in člani delegacije. To omenjam zato, da ne bi živel v veri, da so bila vsa prizadevanja na naši strani en sam uspeh in dobro načrtovan poseg. Ni bilo vedno tako, mnoge odločitve so bile sprejete v zadnjem trenutku, saj 45 let nismo vedeli, kaj je to vojna. V trenutkih preizkušnje so se izkazali prostovoljci, ljudje, ki so znali tudi v sriski ohraniti trezno glavo in mirno roko.«

BERNARDA B. PEČEK

Stanovanjski kapital z novo začetnico

Posojilo za stanovanjsko gradnjo

Državni stanovanjski sklad pripravlja sedmi razpis ugodnih stanovanjskih posojil. Razdeliti nameravajo kar milijardo tolarjev, tokrat prvič za individualno gradnjo mladim družinam. Pri posojilih stanovanjskega sklada pa je bilo vedno pomembno vprašanje, kdo bo ugodno posojilo sploh lahko dobil in kakšni so kriteriji ali izločevalni dejavniki pri tem. Dosedanje razpise stanovanjskega sklada smo kritizirali zaradi razločevanja po kriterijih kraja bivanja oziroma občinske stanovanjske politike. Tokrat bodo posojila z obrestno mero R+3 odstotke ter na desetletno odplačevanje namenjena mladim družinam z gradbenim dovoljenjem za stanovanjsko hišo iz leta 1990 ali pozneje. Hiša prosilca posojila ne sme presegati dvakratne kvadrature primerne stanovanja glede na število družinskih članov. Noben družinski član tudi ne sme biti lastnik ali solastnik stanovanja, pogoj pa je tudi, da stanovanjski problem rešujejo prvič.

V poročilu s seje upravnega odbora državnega stanovanjskega sklada je vest o posojilu za graditelje stanovanjskih hiš gotovo najpomembnejša, vendar pa ne smemo spregledati tudi tiste o izdaji prve emisije stanovanjskih hipotekarnih obveznic. S tem se namreč pri stanovanjski lastnini in kapitalu tudi pri nas začne nov način poslovanja ali nova razsežnost trgovanja in pridobivanja stanovanjskega kapitala. Stanovanjski sklad torej z izdajo stanovanjskih hipotekarnih obveznic odpira za naš prostor novo kakovost in način reševanja stanovanjskih vprašanj. Oktobra naj bi stanovanjski sklad izdal za 15 milijonov mark obveznic, katere bodo kupci lahko uporabili za nakup novega stanovanja ter jih v mesečnih obrokih odplačali v petnajstih letih. V primeru neplačevanja obveznosti bo stanovanjski sklad na stanovanje »sedel« z vpisano hipoteko na stanovanje, s čimer si bo posojila tudi zavaroval.

Stanovanjski sklad pa pripravlja še naslednji korak, ki pomeni tudi odmak od načel socialno, solidarno in vzajemno pri reševanju stanovanjskih vprašanj, ko pripravlja vse potrebno za ustanovitev Slovenske stanovanjske hranilnice, torej finančne institucije za ugodna stanovanjska posojila. Stanovanjski sklad naj bi vložil četrtno ustanovnega kapitala, ki bo znašal 160 milijonov. Slovenska stanovanjska hranilnica bo po napovedih začela redno poslovati v začetku prihodnjega leta v že urejenih poslovnih prostorih na Poljanski cesti 31 v Ljubljani. Slednje si je vredno zapomniti, saj za tiste, ki si gradijo ali kupujejo streho nad glavo, z našega konca pot do Ljubljane ne bo predolga, sploh če bodo posojila ugodnejša od bančnih.

MH

Slovesno podpisovanje pogodb za rekonstrukcijo štirih odsekov M 10-1

Pomurske ceste kmalu »gradbišče«

Minuli teden so v dvorani Miral hotela Radin v Radencih priredili slovesno podpisovanje pogodb med investitorjem in izvajalci v svetu nekaj povsem normalnega, le pri nas tega nismo bili vajeni. Vsekakor je odpiranje štirih gradbišč v severovzhodni Sloveniji, in to na eni magistrali, dovolj velik razlog, da se skliče vladne uslužbenke, strokovnjake, novinarje in lokalne oblastnike. 1,3 milijarde tolarjev (zelo pomemben je delež EBRD) bodo vredna dela na M 10-1, ki jih bodo izvajali GIZ Gradis, SCT in SGP PRIMORJE, okrog 12 milijard pa bo slovenski proračun namenil vsem rekonstrukcijam magistralnih in regionalnih cest v Sloveniji. Poleg tega bo milijarda dodatnega denarja namenjena obnovitvenim delom na pomurskih cestah.

V imenu investitorja je pogodbo podpisal državni sekretar Ministrstva za promet in zveze Marjan Dvornik. Še prej je zbranim pojasnil, da je močno poslabšanje cestnih poti v tem delu Slovenije postavilo te prometnice na prvo mesto v proračunu; obnovo celotne magistralne ceste so hoteli končati že lani, vendar so se pogajanja z Evropsko banko za opogajanje in razvoj zavlekla: »Program bo potekal do leta 1997 in bo že naslednje leto angažiral bistveno več sredstev – letošnji proračun bo za to namenil nekaj manj kot dve milijardi, v naslednjem letu pa okrog 4 milijarde.« Pomurski poslanec v državnem zboru in podpredsednik odbora za infrastrukturo dr. Bojan Korošec je opozoril: »Premalokrat se

poudarja, da slovensko cestno omrežje gradimo predvsem zaradi nas samih. Slovencev, da bi bili čim bolj povezani med sabo. Tovorni promet pa želimo čim prej preusmeriti na

železnico. Če se zadnja leta daje več denarja za razvoj infrastrukture v Pomurju, je to le dokaz več, da se je prejšnja leta dajalo premalo, saj poznamo izraz »slovenska Sibirija«. Dobro prometna – cestna povezava je osnova za razvoj celotne slovenske države.« Tudi poslanec Drago Šiftar, ki je tudi v omenjenem odboru, je poudaril, da je Pomurje v preteklosti dobilo premalo: »Magistralna cesta M 10-1 ni pomembna le za Pomurje, ampak za celotno Slovenijo. Resda ta magistralna cesta in mejni prehod pobirata največ denarja, vendar pa so druge ceste prikrasane. Ves čas se tudi pojavljajo neke »strokovne grupe«, ki dokazujejo, da severna trasa avtoceste proti madžarski meji ni upravičena; ne bi rad, da bi

po posodobitvi te magistralne rekli, da ta cesta izključuje avtocesto.«

Republiška uprava za regionalno razvoj (RUC) je oddala dela v študijski s pravili EBRD in hkrati s pisom za avtocesto proti SGP Primorje, prijavilo se je 35 izvajalcev; od tega 22 tujih. V drugi skupini tujih izvajalcev ni bilo več tujih joint venture, torej so bili slovenski izvajalci konkurenčni. V prihodnjih dneh bodo začeli z deli na tistih odsekih, kjer ne bo oviran promet, saj sicer bodo delavci s cestnih strojev postavili na določena biščišča od Ložane do Lendave, kove in od Hotize do Lendave. GIZ GRADIS bo v polovici končal odsek od Počobene do Ložane. SGP Primorje je končal odsek od Gornje Radgone. Obnovljena magistralna cesta bo sekala ovinke, kraj bo bolj enakomeren, avtoceste bodo dobili nove avtoceste postaje in pločnike. To pa bodo edina cestna gradnja v severovzhodni Sloveniji, ki v rekonstrukciji »bodo potekala na naslednjih odsekih: od Lenart, proti mejnemu prehodu v Gornji Radgoni, od Radence, do Rakitca, Cankove do Kuzme, Radgone do Mele, od Mele, do Pavlovec do Podgorca, od Segovca do Podgorca, od Strojice vasi do Ljutomer, od Šentilja do Trata in od Velenja ob Ščavnici do Okoslavca.«

BERNARDA B. PEČEN

Eden od izvajalcev del na M 10-1 je ponovno SGP PRIMORJE, ki se je že spoprijelo s to cesto skozi Črenšovce, od Odrance do Hotize. Ker so bile na cesti skozi Črenšovce nemajhne težave, saj so »pozabili« na nagib cestišča, smo o tem pobarali generalnega direktorja PRIMORJA Dušana Černigoja: »V resnici je prišlo do nekaterih manjših napak, ki so nastale kot posledica dejstva, da se je v tej vasi sproti projektiralo in izvajalo; sproti se je projektirala višina pločnikov, kanalizacije in odvod vode, ker voda pač teče po najkrajši poti. Zdaj je zadeva projektantsko rešena in do tega več ne more priti; ni razlogov, da bi na trasi Ibova-G. Radgona prišlo do podobnih napak. Načrti so že narejeni. Trasa poznana, delo bo povsod zahtevno, kajti celotni odsek trase bo pravzaprav veliko gradbišče, ki bo povzročilo veliko nejevolje. Če bodo upoštevali prometni režim, bo vse potekalo normalno.«

Vspodbudna gospodarska rast

Do konca leta 4-odstotna rast v gospodarstvu. Odločni ukrepi vlade za znižanje pasivnih obrestnih mer. V stanovanjski poslanski in ministrski aferi se nihče ne počuti krivega.

Slovenska vlada je s sklepom o ukrepih za znižanje obrestnih mer pripravila ugodnejši teren za delovanje bank, saj so bile pasivne obrestne mere v zadnjih mesecih nenormalno visoke. Tako so nekatere doslej poslovno uspešne banke začele opozarjati, da jim pretirane pasivne obrestne mere že najedajo njihov kapital. Vsako najmanjše zniževanje pasivnih obrestnih mer pa povzroči hiter odliv depozitov v druge banke. Po preliminarnih izračunih Banke Slovenije poprečna pasivna obrestna mera slovenskih bank že presega R+8%, česar dolgoročno ne bi prenesla niti bistveno večja in močnejša gospodarstva.

Na rast pasivnih obrestnih mer imajo vpliv okoliščine, ki izhajajo iz trenutne gospodarske strukture in gospodarske politike, ki je posledica restriktivne monetarne politike, presežka tekočega dela plačilne bilance in rasti deviznih rezerv, osamosvajanja državnih skladov, agencij, družb in zavodov ob zakoni zagotovljenem financiranju, visoki kapitaliziranosti novih slovenskih bank in v prizadevanju za prerazdelitev tržnih deležev, ob tem pa še nerazvit denarni trg in visoki stroški transakcij. Ukrepe ministrstva za finance sta predstavila javnosti Božo Jašovič, ki je zaposlen v tem ministrstvu, in Bogomir Kos, namestnik guvernerja Narodne banke Slovenije. Tako je svet Banke Slovenije sprejel tudi sklep o metodologiji izračunavanja in spremljanja učinkovite pasivne obrestne mere slovenskih bank, ki bo osnova za ukrepe Banke Slovenije proti bankam, ki v svojem poslovanju presegajo povprečno učinkovito pasivno obrestno mero. Banka Slovenije bo ukrepala z instrumenti, ki so ji na voljo, med njimi s spremenjeno metodologijo izračunavanja obvezne rezerve bank. Vlada je tako zahtevala od bank, ki so v sanaciji, od državnih skladov, družb in podjetij, da ne sprejemajo depozite od enega leta po obrestni meri, ki bi bila višja od dovoljene. Vlada je priporočila državnim zavodom in agencijam, ki imajo z zakoni zagotovljeno financiranje, pri uporabi le-teh pa so popolnoma samostojni, da spoštujejo dogovorjeno politiko zniževanja pasivnih obrestnih mer. V nasprotnem pa bo vlada predlagala državnemu zboru, da po hitrem postopku sprejme zakon, po katerem državni zbor nima le pristojnosti, da določa višino obveznih prispevkov in drugih zagotovljenih virov, ampak tudi pravico nadzora nad porabo in upravljanjem z likvidnostnimi presežki. Vlada je predlagala SDK-ju Slovenije, da zniža provizije predvsem za nakazila in vračila kratkoročnih depozitov, ki z zniževanjem inflacije vse

močnejše prispevajo k dvigu pasivnih obrestnih mer. Bogomir Kos je dejal, da se banke že lep čas dogovarjajo za dogovor o najvišjih pasivnih obrestnih merah, vendar soglasja ni bilo. V poslovnih krogih še ni dovolj velikega zaupanja, pa tudi stroški v gospodarstvu so visoki.

Neto plače predstavljajo 26 odstotkov, prihodki javnega sektorja 28, uvozi elementi 40, plačane obresti pa 6 odstotke v celotni strukturi stroškov. Najboljše bi bilo zmanjševanje prvih dveh porabnikov; tudi en odstotek bi veliko pomenil. Najhuje pa so pasivne obresti za kratkoročne vezave od 31 do 90 dni, kjer presegajo R+8 odstotkov. Odpravi velikega R pa v Banki in vladi ne vedo

nič, čeprav so to pred letom dni napovedovali. Velik R lahko namreč izgine le kot posledica razvoja finančnega in gospodarskega sistema, pa po predpisih administracije. Vlada je sprejela splošno analizo Zavoda za makroekonomske analize. Minister za ekonomske odnose in razvoj dr. Davonin Kračun je bil po običaju optimističen. Govoril je o gospodarski rasti na trdih temeljih, ki se bodo nadaljevala do konca leta, v to lahko posežejo le politična nesoglasja ali podobni zunanji vplivi. Njegovo mnenje je, da bi ob takem tempu lahko bila ob koncu leta 4-odstotna gospodarska rast. Naložbe naraščajo hitreje, kot so pričakovali in so večje za 14 odstotkov. Tudi stopnja zaposlenih je višja kot stopnja odpuščenih. Bruto izvoz v prvih štirih mesecih je za odstotek višji kot lani v enakem času, bruto uvoz pa je za 25 odstotkov, manjši kot lani. Struktura izvoza blaga v države nekdanje Jugoslavije v primerjavi z drugimi državami se je v obdobju od leta 1990 do 1993 spremenila od 61

odstotkov na 16 odstotkov. Tudi vizne rezerve so večje za približno 2 milijardi dolarjev, toda to je še vedno prevelika. Tudi na področju lahko pričakujemo ločne ukrepe vlade.

V stanovanjski aferi, ki se stri in poslanci dobivajo ugodna stanovanja, posojila z obrestno novanjka posojila z obrestno vlada ni bila posebno odločna, ne bo sprejel pravilnik, ki ne bo sprejel pravilnik, ki nju stanovanjskih posojil, stila je stanovanjsko komisijo zadovoljila z odstopom nega ministra Miha Kozina, Glade na to, da se poslanci stri ne počutijo krive, se jim ugodna posojila, se jim ugodna more zgoditi nič drugega, obsoja Miha Kozina je dal, da bo denar vrnil, vendar dal, da bo denar vrnil, vendar ustanovila še eno komisijo, preišče vsa takšna in po obnovo sojila v preteklosti. Vlada je obnavala tudi poročilo o škodi po urju v Zasavju in določila Mitjo Gasparja za predsednika sebn komisije za uvoz oroč.

Marjan

Ocenjevanje mesnin na Pomurskem sejmu

Kakovost se izboljšuje, manj pa je vrhunskih izdelkov

Do letošnjega mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni nas loči še poldrugi mesec, vendar so priprave nanj že stekle. Organizatorji pravijo, da so razstavniki razprostrani in nekatere razstavljalce bodo morali omejiti ali jih celo odkloniti. V okviru sejma potekajo vsako leto tudi obsejmske manifestacije, mednje pa gotovo sodijo tudi najrazličnejša ocenjevanja. Posebna strokovna komisija je pred kratkim že ocenila mleko in mlečne izdelke, konec prejšnjega tedna so ocenili mesnine, v začetku avgusta pa bo še ocenjevanje vin.

Mesnine so letos ocenjevali v konkurenci Alpe-Jadran in v domači konkurenci. V konkurenci Alpe-Jadran je sodelovalo 17 izdelovalcev iz Slovenije, Hrvaške, Italije, Švice, Avstrije in Madžarske, ki so poslali v ocenitev 72 suhomesnatih izdelkov. Osemčlanska strokovna komisija je letos podelila največje priznanje modri trak kakovosti trem najboljšim izdelkom, z zlato medaljo je nagradila dva izdelka, s srebrno 14 in z bronasto 29 izdelkov, medtem ko je dva izdelka izločila, saj nista sodila v to kategorijo izdelkov. V tej konkurenci so se letos najbolj odrezali Italijani, ki so prejeli modri znak kakovosti za sandanijski pršut in parmsko suho vratino ter zlato

medaljo za narezan sandanijski pršut in za suhe kose prekajenega svinjskega mesa, med slovenskimi mesarji pa se je najbolje odrezal Kras iz Sedca, ki je skupaj z italijanskim izdelovalcem iz Parme delil mesto.

V domači konkurenci je sodelovalo 21 izdelovalcev (med njimi štiri zasebni mesarji), ki so poslali v ocenitev kar 220 izdelkov. Letošnji nosilec kakovosti je postal Mesna industrija Radgona, drugo mesto pa si delila Mesna industrija Pomurka in Kras Setava. Druge izdelovalcem je komisija podelila 5 zlatih medalj, dardne izdelke in 4 diplome za inovacije.

Po besedah dr. Božidarja Žitendra iz biotehniške fakultete v Ljubljani, ki je predsedoval obeh komisijah, za letošnje ocenjene izdelke značilna pa je bila konkurenca med tujimi izdelovalci pa je bila večja kot prejšnja leta. Žal so posledica težav pri razreševanju sarji, kar je tudi posledica težav pri razreševanju znašla slovenska mesna predelava. Za domačo mesnarencio je značilno, da se kakovost v povprečju izboljšuje pa je med izdelki zelo malo vrhunskih.

L. KOVAČ

JELOVICA

U Škofja loka, Kidričeva 58, 64220 ŠKOFJA LOKA
Tel.: (064)631-241 Fax: (064)632-261

gotovinski popust

10%

okna

vrata

senčila

mont. stene

prenovo oken

brezplačen prevoz za nakup nad 70.000 SIT
možnost obročnega odplačevanja

prodajna mesta:

MURSKA SOBOTA, Cankarjeva 25,
tel./faks: 069/22 921

Želim, da mi pošljete naslednje prospekte:

- ☐ stavbno pohištvo
- ☐ montažne stanovanjske in počit. hiše
- ☐ montažne stene in poslovni objekti
- ☐ prenova oken
- ☐ prenova vhodnih vrat

Ime in priimek:
Naslov:
Tel.:

KUPUJTE

Dr. Štefan Ščap o poteku stečajnega postopka v Elradu

Novi Elrad na stari lokaciji

1. februarja je začela s poslovanjem »prenovljena« družba Elrad Elektronika (EE), ki pa ne bo smela delati enakih napak kot Elrad, ki je v stečajnem postopku. Največji greh je zgrešena poslovna politika, ki je sklonjena le na proizvodnih zmogljivostih, niso pa se ukvarjali z njeno donosnostjo. Vsi izdelki so bili prodajali po ceni, ki ni pokrivala lastnih proizvodnih stroškov. Izguba v Elradu se je začela kopičiti že pred petimi leti, neprestano se je povečevala in narasla do višine, ki je več niso mogli pokriti s posojili. K temu stanju je delno prispevala izguba jugoslovanskega trga, kjer so lahko še nekako pokrivali to razliko v ceni, medtem ko svetovni trg tega ni dovoljeval. Zadolženost je narasla tako močno, da je skoraj enaka vrednosti premoženja podjetja. Od prvotnih 1600 zaposlenih je delo izgubilo najprej 600 ljudi (predvsem iz družbe Elektronika), nato so nadaljnji odpustitvi pristali pri 600 zaposlenih in z uvedbo stečajnega postopka na ničli. Elrad Elektronika je po nekaj mesecih poslovanja pristal pri 270 zaposlenih, toda več kot tristo menda v doglednem času ne bo dobilo zaposlitve. Po uvedbi stečajnega postopka v Elradu je stečajni upravitelj dr. Štefan Ščap prvič pristal na intervju o tej temi; vsi drugi v EE ne smejo dati intervju za javnost, niti vodilni ne.

Kako bi po petih mesecih ocenili poslovanje Elrada?

»Preden smo začeli s proizvodnjo v EE, smo morali opraviti natančno diferenciacijo dohodkov in stroškov ter diferenciacijo kupcev in tržišč. Tako smo februarja začeli z izdelavo stroškov in sobnih anten, avtomatskih anten in kablinskih sistemov, za katere smo izdelali podrobno kalkulacijo, ugotovili donosnost, hkrati pa smo obdržali kupce in trg. Od februarja do maja se je obseg proizvodnje povečal za 3,5-krat, podjetje pa je ustvarilo 130 milijonov lastnega obratnega kapitala, to pomeni, da je bil dosežen zelo velik poslovni rezultat, saj je podjetje začelo brez lastnega denarja. 40-odstotni delež izdelkov EE prodajo na domačem, 60-odstotkov pa na tujem trgu. Domači kupci so predvsem drobnoprodajne trgovske hiše, posamezne krajevne skupnosti, ki gradijo kupače, ki jih je potrebno omeniti tudi pri PRT-ju, oziroma družbi Oddajniki. Tuji trg lahko razdelimo na konvertibilnem trgu v Italiji, Grčiji, Cipru, Madžarski, Avstraliji, Franciji in Švedski, na nekdanjem jugoslovanskem trgu pa imamo kupce na Hrvaškem, kjer je predvsem HTV, v Bosni in Makedoniji. Zelo spodbudno je, da konca leta in zasedene proizvodne zmogljivosti; na osnovi tega smo naredili prognozo, da bi se lahko organizirali proizvodnja tako, da bo njena mesečna vrednost 85 milijonov. Na osnovi tako sprejetega poslovnega načrta bomo letno zaposlili okrog 270 ljudi, druga potrebna delovna sila pa bo zaposlena na pogodbeno. Zaradi potrebnosti tržnih odnosov, ki jih podjetje predvsem na domačem trgu, ko proizvodnja mora kreditirati kupca in v ta namen najemati bančno posojilo, da lahko financira te kupce, smo ugotovili, da kljub optimalni donosnosti te proizvodnje ostane nemo pri 85 milijonih mesečne vrednosti – če bi bilo drugače, bi lahko bila višja, in to čez 100 milijonov.«

EE ni lastnik ne delovnih prostorov, ne prostorov, v katerih delajo delavci v Gornji Radgoni?

»Elrad v stečaju je dal v najem proizvodne prostore in opremo. EE, ki ima to v najemu, plačuje mesečno najemnino, v omenjenih mesecih rezultat je najemnina že upočasnena, tako da celotna projekcija finančnih tokov zajema vse obveznosti do dobaviteljev ter do najetih poslovnih prostorov in delovnih sredstev. Najemnina je obračunana tako, kot to določajo zakonska določila, in se predstavlja velikega bremena glede na mesečno reali-

zacijo in znaša mesečno dva milijona.«

Ali ni to mačehovsko do podjetja, ki se komaj pobira s tal? Koliko najemnine pa ste izplačali za prazne prostore na Melehu?

»V tržnem gospodarstvu ni mačehovskega odnosa, tu se gospodari na osnovi dobička, torej mora biti vsaka storitev ustrezno plačana, vsak posel ima svojo ceno in tega se bodo morali navaditi tudi naši gospodarski subjekti. Celotno premoženje Elrada, ki je v stečaju, je pravzaprav last upnikov, zato se ne more dati v najem noben poslovni prostor, ne da bi se za to zaračunavala določena odškodnina. To filozofijo so sprejeli tudi ljudje, ki sem jim zaupal vodenje podjetja, zato se morajo obnašati ustrezno zahtevam tržnega gospodarstva. Glede prodaje odvečnih delovnih prostorov: premoženje so ocenili pooblaščenec cenilci, nekaj tega je bilo že prodanega na javni dražbi, večji del pa bo prodan na dražbi septembra, to pa so predvsem zgradbe na Melehu, Tratah in stari del zgradb v Gornji Radgoni. Drugi del zgradb, ki jih ima v najemu Elrad Elektronika, pa se bo prodajal kot zadnji del premoženja, ki ga lahko kupijo de-

lavci skupaj z vodstvom v tem podjetju, lahko pa si najdejo in pridobijo tudi zunanega lastnika. Iz tega premoženja se morajo poplačati upniški zahtevki, zato se mora celotno premoženje vnovčiti.«

Kako pa bo potekalo lastničenje, bo možen delavsko-menadžerski odkup ali pa boste iskali tujega sofinancerja? Lahko pri lastničenju sodelujejo tudi nekdanji zaposleni?

»Tako je. Moram reči, da imajo vsi delavci – tisti, ki so sedaj zaposleni in ki še niso zaposleni, ampak so še na zavodu za zaposlovanje – svoje zahtevke do stečajnega podjetja. Moram pa omeniti, da so prav delavci največji upniki stečajnega podjetja, saj njihovi zahtevki praktično presegajo polovico vseh drugih zahtevkov. Strategijo in politiko v stečajnem podjetju kot tudi v novem podjetju Elrad Elektronika je začrtal stečajni upravitelj, potrdila pa skupščina Elrada Elektronike na svoji prvi seji. Na tej osnovi sta natančno opredeljena vodenje stečajnega postopka na eni strani in poslovna politika EE na drugi strani. Predvideno je, da lahko ta del osnovnih in delovnih sredstev, ki je dan v najem EE, odkupijo delavci – menedžerji skupaj s tujim partnerjem, drugi del premoženja pa se bo prodajal premo na trgu z javnimi dražbami. Obstajajo interesi tujih kupcev, ki se zanimajo za 49-odstotni delež, drugi za večinski 51-odstotni delež, prav gotovo pa bomo pri tej prodaji izvajali tako politiko, ki bo zagotavljala obstoj novega dela Elrada Elektronike. Ne pomeni pa, da se ne bo pojavil ob razpisu tudi kakšen domači kupec ... natančno je težko napovedati.«

Bo upoštevan denar delavcev – upnikov?

»Denar bodo dobili delavci iz stečajne mase v dveh etapah, en del iz »stroškov stečajnega postopka«, drugi del pa takrat

kot drugi upniki. Pojavile so se tri različne kategorije upnikov. Prvi upniki so delavci s tarifnim delom kolektivne pogodbe, drugi so upniki, ki imajo izločitveno pravico, tretji del so pa preostali upniki in delavci. Ves denar, ki ga bodo delavci dobili izplačanega iz stečajne mase – govorim predvsem za tiste, ki bodo ostali zaposleni, ker ti imajo interes – bodo lahko namenili za odkup tega dela premoženja. Preostale delavce bodo tudi povabili, vendar je to popolnoma v njihovih rokah, sami se bodo morali odločiti. To je še zakonsko neurejeno; podan je predlog sprememb, po katerem naj bi tudi delavci iz stečajnih firm dobili ta delež, vendar je to danes še nedorečeno. Ko bo prišlo do prodaje tega dela premoženja, bodo stvari že jasne.«

Za nadaljnje poslovanje EE je nujno dobiti ugodno posojilo; kot rizično podjetje ga ne more dobiti brez porošstva občine ali države?

»Do sedaj sploh ni bilo možnosti, da bi dali morebitnim kreditodajalcem kakršne koli možnosti – ne z nepremičninami, še manj pa s proizvodnim programom. Dogovorili smo se, da mora biti osnova sprejeti poslovni načrt, kajti brez opredeljenega načrta poslovanja, zagotovljene prodaje in ugotovljenih prilivov in odlivov bi bilo to nesmiselno zavarovanje javnosti in drugih. Vodstvo izvršnega sveta je obljubilo, da je pripravljeno pristopiti k reševanju določenih težav v tistem trenutku, ko bomo imeli poslovni načrt. Ta je zdaj sprejet. S pomočjo porokov bomo poskušali dobiti sredstva oziroma obratna sredstva za pokrivanje zalog in kreditiranja kupcev – čudno se sliši, res, toda glede na to, da je na našem trgu 30-dnevni plačilni rok, moramo mi 30 dni kreditirati kupca. Za normalno poslovanje potrebuje podjetje okrog 22 milijonov SIT.«

BERNARDA B. PEČEK

Drugi kongres Sindikata kovinske in elektroindustrije

»Za socialno državo, nova delovna mesta in spoštovanje kolektivne pogodbe«

Drugi kongres Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije (SKEI), ki so se ga udeležili številni domači in tuji gostje, med njimi tudi predstavniki kovinarskih sindikatov iz Hrvaške, Avstrije, Madžarske, Italije, Makedonije in Nemčije, je potekal pod geslom »S SKEI za socialno državo, nova delovna mesta in spoštovanje kolektivne pogodbe«. Na kongresu so izvolili tudi novo vodstvo. Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije pa bo še naprej vodil Albert Vodovnik.

Sicer pa je bil na kongresu govor predvsem o zaslugah sindikata za izboljšanje gospodarskega in socialnega položaja delavcev. Sindikati naj bi ščitili delovna mesta, hkrati pa naj bi upoštevali okoliščine, v katerih podjetja gospodarijo. Pri tem so grajali odnos nekaterih njihovih nekdanjih sodelavcev, ki dokaj spretno izkoriščajo sindikalni pluralizem v svoje namene. Tako skušajo ljudi prepričati, da smo Slovenci ustvarjeni le za hlapce. Takemu mišljenju pa se v Sindikatu kovinske in elektroindustrije Slovenije ostro zoperstavljajo in skušajo v praksi čimbolj izkoristiti možnosti, ki jim jih daje zakon o soupravljanju. V razpravi pa se niso mogli izogniti tudi nekaterim težavam, ki se pojavljajo pri njihovem delu. Ocenili so, da je v današnjih političnih in gospodarskih razmerah še posebno izpostavljen sindikalni zaupnik v podjetju. Zato so se zavzeli za večjo podporo Svobodnih sindikatov, zlasti na posameznih območjih, ki ne smejo kloniti pred različnimi oblikami šikaniranja in drugi poskusi za razvrednotenje sindikalnega dela.

Čeprav je minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar v imenu vlade našteval vrsto spodbudnih gospodarskih rezultatov, pa to ni moglo zadovoljiti udeležencev drugega kongresa Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije. Ti so namreč menili, da je v praksi še vedno preveč stečajev in naraščanja brezposelnosti ter nedoslednega spoštovanja delovnopravne zakonodaje, ki postavlja delavce v težak položaj. Zato je tokratni kongres izzvenel kot resno opozorilo zaposlenih v kovinski in elektroindustriji, da je treba čimprej odpraviti razne pomankljivosti, ki ovirajo hitrejši razvoj te dejavnosti.

MILAN JERŠE

Delavka Radenskega Ekossa je v petek, 1. julija 1994, obirala prvo bero ostrigarjev. Po poskusnem gojenju gob v rastlinjaku Vrtnarje v Radencih so se odločili, da se bodo gojenja ostrigarjev lotili z vso resnostjo. Obnovili so opuščene garaže velikosti 9,5 x 28 metrov ter jih zapolnili s 720 vrečami (briketi) komposta iz Italije. Poletni ostrigarji so bele barve in rastejo v »družinah«. S sedanjih briketov jih bodo obirali okrog dva meseca – 3- do 4-krat, skupno pa naj bi jih v enem ciklusu nabrali okrog 5 ton, nam je povedala odgovorna za gobarno Marta Cehli, sekretarka Ekossa. bbp, foto: Nataša Juhnov

V Beltincih ponosni na novi pridobitvi

Število pošiljk in telefonov nad povprečjem

Območje pošte Beltinci obsega sedem naselij z 2.168 gospodinjstvi in 7.804 prebivalci, kar je v primerjavi z državnim povprečjem, ki znaša 4.029 prebivalcev, precej več uporabnikov. V poslovni enoti Murska Sobota pa je to povprečje 3.962 prebivalcev. Tudi po številu pošiljk je beltinska pošta nad državnim povprečjem in povprečjem poslovne enote, saj pošta Beltinci beleži 375 pošiljk, v državnem merilu znaša povprečje 345 pošiljk, v poslovni enoti pa 317. Ob tem velja dodati, da je vsem uporabnikom zagotovljena dnevna dostava pošiljk.

Pomembna pridobitev za širše beltinsko območje pa je tudi telekomunikacijski oziroma telefonski promet iz avtomatske telefonske centrale, kjer je vgrajen sistem Iskra SI/2000 z zmogljivostjo 1.920 priključkov. Trenutno je na sistem priključenih 1.381 naročnikov, kar je 18,3 naročnika na sto

prebivalcev. S tem je gostota za 3,4 odstotka večja, kot je povprečje poslovne enote (17,7 naročnika na sto prebivalcev). Že v tem mesecu bo avtomatska telefonska centrala z vso sodobno opremo preseljena v nove prostore.

M. JERŠE

Strokovnjak odgovarja

informacije na tel.: 069 31-650

Sem državljan Republike Slovenije, vendar obvestila o odprtju certifikatnega računa še vedno nisem prejel. Na koga naj se obrnem?

Certifikatne račune vodijo uslužbenci Službe družbenega knjigovodstva. Ti so seznam državljanov dobili od ministrstva za notranje zadeve. Pri približno dveh milijonih poslanih obvestil se kaj hitro lahko zgodi, da se je obvestilo na poti do vas izgubilo, mogoče pa je tudi, da seznam Ministrstva za notranje zadeve ni popolnoma brez napak.

Ce ste bili 5. decembra 1992 slovenski državljan, ste do certifikata upravičeni. Ker ga očitno niste prejeli, je najbolje, da se obrnete na najbližjo podružnico Službe družbenega knjigovodstva in zahtevate izpis stanja evidenčnega računa lastniškega certifikata. Omenjeni izpis vam bodo uslužbenci SDK-ja izdali na podlagi vaše enotne matične številke (EMŠO), ki je enaka številki vašega evidenčnega računa.

Lahko se zgodi, da v podružnici SDK-ja ugotovijo, da certifikatnega računa sploh nimate odprtega. V tem primeru morate vložiti zahtevo za preverbo podatkov na občinskem oz. mestnem upravnem organu, pristojnem za notranje zadeve v občini vašega stalnega prebivališča. Na podlagi vaše zahteve bodo tamkajšnji uslužbenci preverili, če ste do lastniškega certifikata upravičeni. Če ste, bodo vaše podatke ustrezno vnesli, obvestilo o odprtem evidenčnem računu pa boste najkasneje v mesecu dni prejeli po pošti.

Opisani postopek morate opraviti tudi, ko se višina certifikatne vrednosti, zapisane na obvestilu, ne ujema s tisto, ki bi vam po lestvici morala pripadati.

Od česa je odvisna uspešnost pooblaščenih investicijskih družb?

Uspešnost pooblaščenih investicijskih družb in s tem seveda varnost naložbe in donos delnice, ki jih boste pri njih dobili v zamenjavo za vrednost certifikata, bodo v veliki meri odvisni od števila certifikatov, ki jih bo posamezna tovrstna družba uspela zbrati. Z večjim obsegom zbranih certifikatov bo investicijska družba lahko bolj razpršila svoje naložbe, kar prispava k večji varnosti. Večji obseg zbranih certifikatov bo investicijski družbi omogočal tudi nakupe večjih paketov delnic podjetij in bo s tem omogočal tudi večji vpliv in pritisk na doseganje boljših rezultatov poslovanja.

Nedvomno je pomembno tudi, za kakšno vrsto naložb se bo družba odločila. Pooblašcene investicijske družbe bodo namreč z zbranimi certifikati odkupovale delnice od Sklada za razvoj, na katerega morajo posamezna podjetja obvezno prenesti za 20 odstotkov svojih delnic. Odkup teh prenešenih delnic bo potekal s posebnimi načini prodaje, ki jih bo organiziral Sklad za razvoj.

Iz povedanega lahko ugotovimo, da je varnost naložbe certifikata za upravljanje in strokovnjak odvisna od obsega zbranih certifikatov, višine ustanovnega kapitala družbe za upravljanje in strokovnjak odvisna od obsega zbranih certifikatov, ki jih bo organiziral Sklad za razvoj. To bodo kov, ki bodo delali v pooblaščenih družbi za upravljanje in pooblaščenih investicijskih družbah. Ti bodo torej zaupamo znanju, strokovnosti, preudarnosti in podjetnosti strokovnjakov posamezne družbe za upravljanje.

Triglav

Pooblaščen investicijska družba ob Muri d.d.

v ustanavljanju

pinteši

»Vino mora biti hladno, ženske pa tople.« **Jože Kosec** je star 63 let. Nekdaj je bil pleškar. Od vsega malarskega je najraje risal gole ženske. Gole, pa jih ni zeblo? »Risal sem žive slike, hihhi.« Hihhi na koncu je komaj slišen. Zjutraj se navadno z mopedom pelje v Ljutomer. »malo na kurvarijo tudi.« Kaj, vam ne prihajajo turistke sem gor? »Prihajajo, prihajajo, pa s kakšnimi puferji!« Kaj? »Puferji, prsi, kaj ne veste!« Nekdo je omenil Hitlerja, ker je bil z nami Števan Sobočan bi to moral po vseh okoliščinah sodeč biti samo on. Jože Kosec: »O, Hitler! Teško bo kdo pripravil do tega, da bi šmjal, kar je bilo dobro. Vsi

pustil samega v kleti, ga je skoznjo kupal in videl, da si je kar sam stregel iz sodov.

Kdo nam bo nadomestil Tita

Na steni ima v enem okvirju dve fotografiji, na večji je **Josip Broz**, na manjši **Jovanka Broz**. Podarili so mu jo Srbi iz Titovega Užica, ki so kot predstavniki ljutomerskih mestnih pobratimov s svojimi političnimi gostitelji nekaj let prihajali k njemu. Broz je v mornarski uniformi, fotografiran že v poznih letih, z opaznimi starostnimi pegami. Po prstih vse polno prstanov, v roki drži bele rokavice, mezinec leve roke ima nekoliko odmaknjen. Ma-

jestetično. »Glejte ga, glejte! Kdo ga bo nadomestil, kdo ga lahko nadomesti? Naš Kučan, huhuhu!« Pri njem je bil v gosteh tudi **Bizjak**, prejšnji notranji minister. »Sem mu rekel, da je bilo prej bolje, on pa meni, da bo tudi za te oblasti kmalu drugače. Sekiral se nisem nikoli.«

V kleti je po stenah vinska plesen, spodaj pa tepih, bakrene zakovice na obročih sodov se svetijo. Kosec nam je razlagal, zakaj se po sodih ne sme trkati. Zato ne, ker se s tem stresa in vznemirja vino. »To prvič. Drugič pa zato ne, ker je radovednost slaba lastnost.«

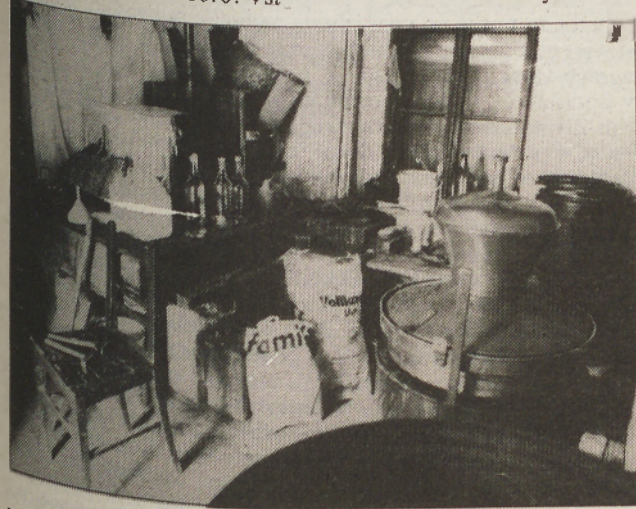
Murski horizonti

Če je ena od značilnosti pinteša tako imenovano naravno

okolje, potem je pristanšče brodov na Muri ustvarjeno za pinteše. Tam kjer hočemo čez reko, mostu pa ni, se je potrebno ustaviti in počakati. »Imeti čas« je ključna časovna dimenzija pinteša. Ob brodu moraš imeti čas. Potem je tukaj še vse drugo: prihajanje in odhajanje ljudi, pogled na vodo, klopi, kajuta na bregu, v kateri vedri brodar. To so drugačni horizonti. Zanimivo, da so nekdanjemu pintešu ob melniškem brodu rekli *horizonti*!

Vinotoč ob hotiškem brodu je legaliziran in nas v tem kontekstu ne zanima. Tam bo najbrž kakšna prihodnja vinotočna brezcarinska cona. Pri melniškem brodu ni več pinteša. Brodar komajda zase prikrbi pijačo.

ŠTEFAN SMEJ

smo imeli delo. Nič mi ni manjkalo tudi v prejšnji Jugoslaviji. Ravni sem bil lačen, kot bi strdal!

Vetino domislic, se zdi, ima živahen kitast možak že pri pravih. Potem pogovor tako obme, da jih lahko prememimo, da so dobre v seksu. »Za vse v življenju čas mora prineseti. Zdaj ne naskakujem preveč, bi si samo sramoto naredil. Gor pa bi še ša, ka bi čepel.« Čeprav ima majhnišči družina. Včlanil se je, da mu v času Jugoslavije, ko je bilo za prestop meje potrebno plačati depozit, ne bi bilo potrebno plačati. Menda so bili organizirani nudisti tega oproščeni. »Če bi se slekel, me pred mnogimi, kljub majhni velikosti, niti ne bi bilo sram. Pred mnogimi debelimi avstrijskimi turistkami in pred našimi, ki imajo take žile na noga kot puranji vrat.«

Bila pa je pri njem v vinotočni neka nudistka, tako lepa. da zaradi nje štiri dni ni mogel spati. »Točno je znala, da je lepa. Res je imela tako lepo postavo. Pa ji je nekdo rekel, naj se za starega Kosca sleče. In se je, kar tam, na mizo je stopila in se slekla. »Saj se je lahko, saj je res lepa. Kje ste bili gošpa, sem rekel, ko sem bil močan in nisem imel čopica, vi pa imate tako lepo krtačo!«

V tujanstvih prostorih nam je pokazal lino v podu, skozi katero je nekda, ko je imel iz drugačno ureditev prostorov, pretakal mošt v sode spodaj. Ko je bil pri njem v gosteh takratni ljutomerski partijski sekretar in ga je za kratek čas

Zasvetila se je sekirica

»Tam, nekje na robu mesta, v obcestnem gozdiču,« so rekli, »je Sekirica bar«. »Strojni ključavničar z izkušnjami iz mesne industrije zna skuhati odličnega bograč, draga tudi nista ne pivo ne »špricarji«, zato se splača iti tja okrepčat,« so tisti, ki so videli, prepričevali neverne Tomaže.

En, dva, tri. Suhec iz naše ekipe preskoči zapornico iz kovinskega druga, druga dva pa se podava okrog nje. Kakih 50 metrov pred nami se nekaj zalesketa. Časa, da bi razglabljali, kaj neki se nam prikazuje, ni, saj iz gozda prideta dva moža. »Zdaj pa bo,« pomislim na najhujše, a se brž izkaže, da sta Ludvik in drugi mož gostoljubna. Ne z bogračem ne s pijačo nismo postreženi, ko pa Sekirica bar ne deluje. Bo pa spet, kot je veliko časa predlani, ko je štartal, in v lanskem letu, ko je iz objektivnih okoliščin nasitil veliko manj lačnih in napojil veliko manj žejnih.

Zdaj vidim lesketajoči se predmet ob blizu. Na drevesu visi »rostfrei« mesarska »plančka« z zavarjenim »ušesom«. Ker so jo v firmi zavrgli, jo je Ludvik pobral, jo nataknil na daljši »štil« in potem, ko je sklenil, da bo »civiliziral« pragozd na robu mesta, jo je – po zgledu ameriških Indijancev oziroma zahodnih priseljencev – vzel s seboj, da bi z njo oklestil kako podro drevo, nikakor pa ne, da bi komu sekal glave, pa tako tudi ne inšpektorjem, ki so njegovo dejavnost nekaj časa preganjali.

»Lahko dobim porcijo bograča in pivo?« vrtam v Ludvika.

»Ne, ker ne obratujem. Zdaj sem zaposlen z urejanjem. Tudi nadomestilo za nezaposlene še dobivam, zato se nisem ravno prisiljen iti gostinca. Bolj kot gostinstvo me zapolnjuje ideja o rastlinjaku,« pove miroljuben »rančar«.

Naneslo je tako, da Ludviku (vsaj za zdaj) ni treba navsezgodaj hiteti na »šiht« v tovarno, ampak tedaj, ko se mu zljubi, odide zdoma na svoj ranč v gozd na robu Sobote. Tam ga »pozdravijo« kokoši in druga perjad, ki se sprehaja sicer v ograjenem prostoru, vendar ta ni utesnjen. Mož, ta svobodnjak, pobere jajca... Občasno se kdo oglasi pri njem in se tako osvobodi civilizacij-

skega direndaja, ki je nekaj sto metrov proč. Pridejo pa tudi ljudje s prošnjami, če bi jim lahko »zriktal« piknik. Takega, na katerem bi bograč kuhali ne v »rostfrei« loncih, ampak v velikem kotlu. Ker je mož večš takega posla, ponudbo sprejme.

»In kdaj bomo lahko prišli gostje?«

»Morda že kmalu, morda še jeseni... Ko vhod ne bo zaprt z rampo, bo to pomenilo, da bo mogoče dobiti pijačo in jedajo.«

NOVO ZA IMETNIKE TEKOČIH RAČUNOV

– Obrestna mera za TR se oblikuje glede na povprečno dnevno stanje na TR.

Stopnja obrestovanja

– Dnevni saldo v tolarški protivrednosti do 300 ECU (cca 600 DEM)	0,75 R
– od 301–500 ECU	R
– nad 500 ECU (cca 1.000 DEM)	R + 5%
– Uvajamo dovoljeni limit po obr. meri	R + 15%
– Negativno stanje	R + 28%

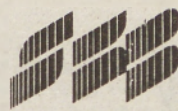
R je mesečna obrestna mera, % pa je letna obrestna mera.

– od 1. 7. 1994 možnost dviga denarja pri bančnih avtomatih Plasis, d.o.o. (v M. Soboti avtomat v Kocljavi 14a).

Oblščite nas v Enoti M. Sobota, Lendavska 11, vsak dan od 8. do 16. ure in v soboto od 8. do 11. ure.

Creditanstalt - Nova banka d.d.

Z naml do uspeha

SKB BANKA D.D.

ZAKAJ CERTIFIKAT ZAUPATI ATENI?

Z vašim certifikatom bomo kupili deleže dolgoročno uspešnih slovenskih podjetij in nepremičnine ter s tem povečali vaše in naše premoženje.

KJE BOMO ZBIRALI CERTIFIKATE?

PREDVIDENA VPISNA MESTA

Enote SKB BANKE d.d.:

Ljubljana, Ajdovščina 4, BTC, Šmartiska 152a, Slovenska 56, Šiška, Celovška 264, Zupančičeva jama, Robova 14, WTC, Dunajska c. 156, Bled, Ljubljanska 4, Brežice, Prvih borcev 33, Celje, Vrnčeva 2a, Cerknica, C. na Jezero 11, Črnuče, Dunajska cesta 399, Domžale, Ljubljanska 88, Gornja Radgona, Partizanska 42, Grosuplje, Kolodvorska 2, Kamnik, Titov trg 9, Kočevje, Trg zbora odposlancev 18, Koper, Ferrarska 6, Kranj, Koroška c. 5, Staneta Žagarja 30, Krško, Krških žrtev 51, Lendava, Partizanska 20, Litija, Jerebova 14, Maribor, Ljubljanska 9b, Metlika, Kidričevo naselje, blok 4, Mozirje, Na trgu 19, Murska Sobota, Kocljava 14, Nova Gorica, Tolminskih puntarjev 4, Novo mesto, Novi trg 3, Glavni trg 10, Ormož, Ljutomerska 7, Postojna, Ljubljanska 5a, Radovljica, Šercerjeva 18, Ribnica, Kolodvorska 9a, Sevnica, Glavni trg 28, Škofja Loka, Novi svet 22, Trebnje, Rimska 6, Vrhnika, Cankarjev trg 8, Zagorje, Cesta zmage 1, Zalog, Agrokombinatska 2, Žalec, Savinjska c. 12,

Enote POSAVSKE BANKE d.d., KRŠKO:

Krško, Trg M. Gubca 1, Brežice, C. prvih borcev 31, Sevnica, Trg svobode 6

Enote SAFE INVESTA SL:

Ljubljana, Šmartinska 130, Celje, Kidričeva 3, Idrija, Vojkova 8a, Koper, Pristaniška 14, Krško, C. krških žrtev 132b, Murska Sobota, Slovenska 42, Nova Gorica, Vipavska c. 13, Novo mesto, Novi trg 5a, Ptuj, Potrčeva c. 65, Slovenska Bistrica, Trg Alfonza Šarha 1, Velenje, Efenkova 61

Enote PTT Slovenije

Sedež ATENE, Ljubljana, Slovenska 56

Sedež SILVI, Ljubljana, Slovenska 56

in v »potujočih uradih« zgoraj navedenih pravnih oseb.

ATENA

Pooblaščen družba za upravljanje investicijskih skladov

Ljubljana, Slovenska cesta 56

Telefon: 061 323 672

MODROST, KI SE OBRESTUJE

FONTRADE d.o.o.
Staneta Rozmana 17
69000 Murska Sobota
tel./fax: 069 32-230
PRODAJA
MONTAŽA
SERVIS
TELEFONSKIH
NAPRAV
Panasonic

Druženje v prsrčnem razpoloženju

A black and white portrait of a woman with short, light-colored hair, wearing glasses and a dark, patterned top. She is smiling slightly and looking towards the camera.

MILAN JERŠE

A black and white photograph showing a group of about eight young people sitting in a row on the ground, leaning against each other. They are positioned in front of a dark-colored car. To the left of the car, two people are standing: a man in a plaid shirt and a woman in a patterned dress. To the right, another man in a light-colored shirt and dark trousers stands near the car. The car's license plate is visible and reads "MG-53 BH". The scene is outdoors, with trees and foliage in the background.

Besedilo in fotografije:
JOŽE GRAJ

A black and white photograph of a group of about ten people, including men, women, and children, standing outdoors in a grassy field. They are dressed in casual summer clothing. A man on the right is handing something to a child. The background shows trees and a small building.

OŠ III MURSKA SOBOTA je bila gostitelj 3. tehničnega tabora za osnovnošolce iz vse Slovenije, ki bi jim lahko nadarjeni učenci za tehnična znanja. Izbor med njimi (38 učencev) so opravili strokovni delavci Skupnosti za zaposlovanje mladih Slovenije, ki je plačala tudi stroške tabora. Vodila pa sta učitelja tehničnega pouka in fizike na OŠ III JOŽE HORVATA MIRAN PODOJSTERŠEK. Največ so se ukvarjali s temeljnimi področji tehnike, kot so strojništvo, računalništvo, elektronika, elektronika, konstruktorstvo, industrijsko oblikovanje, kovanje v arhitekturi in aeoretehnika. Organizirano so potekale tudi razne interesne dejavnosti za radiotehnike, računalništvo, konstruktorje idr. Njihovo delo je potekalo večji del v prostorih, hodili pa so tudi na ogled podjetij, značilnosti Sobote idr. Jože Horvat je v pogovoru poudaril, da ni šlo za tabor, na katerem bi mladi tehniki vrtali, pilili, žagali in opravljali druga dela, ampak je bil poudarek na raziskovanju in eksperimentiranju. Veliko so torej merili, izračnavali, vezali, delali projekte, naloge... Jože Horvat: »Tako smo dali nadarjenim možnost za nadaljnje izpolnjevanje, za to, da to svoje nagnjenje pokažejo drugim, da pravzaprav spoznajo njegovo kapitalno vrednost in da jih spodbudimo, da si to znanje še poglobijo.«

Gre za konkretno delo

Rdeči križ v občini Ljutomer vključuje 26 krajevnih odborov, ki imajo v svojih evidencah čez 4.500 članov. Okrog 2.000 pa je podmladekarjev Rdečega križa na osnovnih šolah. Občinska organizacija RK ima usposobljenih 150 članov za dajanje prve pomoči v okviru ekip civilne zaščite. V minulemu obdobju so pripravili več predavanj oziroma vzgojnih akcij o pravih prehrani, raku, boju proti kazenju, aidsu, narko-

Člani Rdečega križa bodo tudi v prihodnje izvajali vse naloge, ki izhajajo iz njihovega poslanstva v skladu z novimi razmerami pa so se tudi organizacija Ljutomer in za novega predsednika izvolili Borisa Prejaca.

JOZE GRAD

kulturna obzorja

Kabaretist je govoril hrvaško, misleč da slovensko, nihče pa se ni oglasil

Kakor je mogoče razbrati iz programa Mednarodnega mladinskega gledališkega festivala »Franz & Franc«, ki sta ga konec Radgona, so na njem nastopale gledališke skupine in posamezniki iz Slovenije, Bosne, Nemčije (v programu se vedno piše, da iz ZRN), Avstrije, Bolgarije in Slovaške. Slovenska Radgona je organizacijo prireditve zaupala ZKO Gornja Radgona.

»Franz & Franc« nima nič opraviti s Francem & Francem iz M. Sobote. Soboški dvojni franc je založba pisatelja Feri Laniščka in profesorja ter publicista Francija Justa. Eden je torej Feri, drugi Franci oboje pa dva Franca. Organizatorji Mednarodnega mladinskega festivala so se poigrali na obeh straneh reke oziroma v obeh srednjeevropskih državah, kjer je nekdanji, dokler sta bili obe državi še v eni, kraljevski cesarski monarhiji vladal zadnji veliki srednjeevropski franc po imenu Franc Jožef. Sedanji avstrijski kancler je v duhu »francevske« tradicije Franc Vranitsky, na slovenski strani bi mogli kot omembe vrednega francofonskega politika navesti Ferija Horvata, ki se je otvoritve prireditve, v nasprotju z Vranitskim, udeležil. Lendar jo je po razdeljenih ulicah kmalu odkorakal s kraja dogodka – ko je začela nastop »alternativna gledališka skupina« Ana Monro. Prav tako kot drugi politiki, ki so si z enako zmrdlo rekli, da pa oni tega ne bodo gledali, s svetnikom Andrejem Hrasteljem vključno.

Prvi dan festivala sem si pisal tega skromnega poročila o gledališki predstavi. Najprej govorim o gledališču. Že omenjenega gledališča Ana Monro. Njihov teater seveda ni alternativni, temveč najbolj izvirno teaterski, ampak to je druga zgodba. V dani predstavi so se tri viteški dvobojevi na koleh, najbolj očitna tozaprava angažiranost predstave pa je stopila na plan, ko so v radgonskem domu kulture nastopila »Grupa nepopravljivi optimista i poverjenika«.

Kultura kulturnikom?

Ob zavedanju, da se kultura dožaja v ozkih krogih, se vsi vprašajo: KAJ PA PLEŠE?

Slika množic je plitvost. Preiti v kakovost, pomeni osmisлити tuzemskost – ob zavidljivi eksistenci razgledati govorniki o eksistencialni ETRADA ALI KULTURA? Kolektivna ravnanja so izknjižena. Sodobnik, pa vendar si križi. Cloveško je utruhovne živosti. Množice se povzpnejo do popolne družbene moči in vztrajno izrinjajo plemenito, dobro. Povprečnejši usposobljenosti, družba je v hipokriziji kot degradaciji pravega, človekova absolutna svoboda je razdiralnost med sinkronim in diahronim, razsebenjenostjo, nezadovoljivoboda je zgolj grabljiva. Prava tvoj je po Juliette Bauto-krezturo, ustvarjalnimi vzgibi, nad kalupi, poznanjenimi čeno v Brechtovem jeziku: KNJIGA JE OROŽJE. Vztrepetati za pesmijo... Samosvoje občutje ob pesmi... Si roža, ki ovija, prede nit skoz popkovo

u Sarajevski dušu« s predstavo »Hiša brez strehe«. Šlo je za vzbujanje slabe vesti, pomilovanja in drugih podobnih občutkov, kot bi rekli poigranje se

Vitez ala Ana Monro in princesa ala Ana Monro

na neko Aristotelovo definicijo funkcije gledališča.

Pozno zvečer pa se je zgodilo tisto, kar stoji v naslovu. Po svetlečem grajskem tlaku, stakovanem iz kamnov, ki se jim zaradi njihove velikosti reče mačje glave, smo skozi drugi grajski portal stopali na notranje grajsko dvorišče. Kar se mene tiče, se mi je reč zdelo kar ugledna. Stare zidine, arkade, gledališko-grajska mrakoba. Nastopal je nemški kabaretist Dietrich Kittner. Nastop je nosil naslov »Haisocety/ Ni razloga za vznemirje-

šati kot nekaj vmes med tleskanjem detla in rezgnetanjem razposajenke, ki jo nekdo žgečka.

Kabaretist je potem v nekem trenutku rekel, da bo spregovoril nekaj besed v jeziku domačinov. Že prej je bilo tisti »dober večer« slišati nekako kajkavsko-ijekavsko obarvan. Zda pa je za dobronamerni gošpod spregovoril v razmeroma kar polni hrvaščini oziroma srbsščini, kdo bi to vedel. Vmes je dal nekajkrat vedeti – govorjenje v zanj tujem jeziku niti ni bilo tako kratko – kako misli, da govori slovensko.

Kabaret je pač tak nastop, ki je daleč od maše. Za mašo je znano, da se pri njej ne odgovarja na duhovnikove izjave, pri kabaretu bi se smelo, moralo oziroma sploh naj bi se. Nihče od slovenske publike, vključno s piscem tega poročila – ki pa se lahko skriva za novinarsko potuho in reče, da je raziskoval in čakal, če se bo kdo oglasil – ni dobročutečega kabaretista prijazno opomnil, da jezik v katerem govori ni jezik domačinov!

Po kabaretskem večeru je večer na grajskem dvorišču postal jazz večer, džeza je ansambel »Free Blues Band«, ki ga vodi Peter Amalletti. V soboto naslednjega dne so nastopili Theaterkreis Altach iz avstrijskega Arlberga, Theater »Studentina« iz Bolgarije in

skupina Body and Soul iz Hal-leina. V nedeljo sta nastopili dve avstrijski skupini. Evangelisches Speilkreis iz avstrijskega Volksberga in Ensemble XXX iz prav tako avstrijskega St. Poltna. V ponedeljek je na radgonskem gradu nastopila slovaška skupina Roma Than, v avli osnovne šole pa nemški Theater am Gymnasium Fellbach.

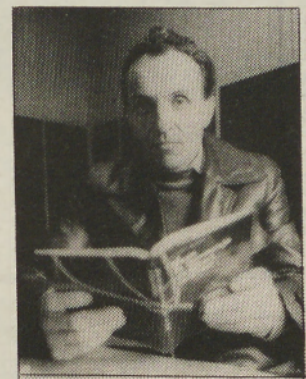
Gledališki festival ni gledališki dogodek, temveč serija gledaliških dogodkov. Organizatorjem gre hvala.

ŠTEFAN SMEJ

Novice iz kulture

• 29. junija je bila v soboški Pokrajinski in študijski knjižnici odprta razstava Dragoceni tiski in rokopisi iz zbirke Dušana Reška v soboški knjižnici. Dragocene tiske upokojeni veterinar ter »zbiratelj starin in zapisovalec ljudskega blaga«, kot ga označuje direktor knjižnice Jože Vugrinec, ni samo razstavil, marveč tudi podaril. Knjižnica je v posebnem katalogu za razstavo priobčila seznam gradiva, ki ji ga je Rešek podaril v dveh obrokih, prvič leta 1981, drugič lansko leto. Vseh podarjenih knjižnih enot je 343, rokopisnega gradiva je 18 popolnih in nepopolnih enot, periodično gradivo pa – kot navaja Andrej Pavlič, avtor razstave in seznama – »predstavljajo popolni in nepopolni izvodi Novin, Kalendarja Srca Jezušovega, Vestnika, Duševnega lista, Evangeličanskega kalendarja, Dobrega pajdasa kalendariuma, Nasega Kalendarja ter lista za vzgojo in izobraževanje Slovenske krajina«.

V krajšem poklonu, ki ga Rešku v katalogu zapisuje Franc Klizmič piše, med drugim, da je darovalec rojen 1932 v Beltincih v trgovski družini. Kot diplomirani živinozdravnik in pozneje magister svoje večine je »nešteto krat prehodil Prekmurje podolž in počez, zbiral in zapisoval šege in verovanja«. Iz zapisov je sestavil knjige Šege in verovanja ob Muri in Rabi (1979), Strije so strino (1990) in Prekmurje, dober dan. V tej zadnji knjigi so zapisi literarizirani, knjiga pa bi smela imeti tudi naslov Prekmurje, na svidenje, saj je bila napisana v času, ko se je Dušan Rešek upokojeval in začel seliti v Maribor, kjer danes živi.

»Odvržene knjige sem pri ljudstvu zbiral in sedaj jih vračam,« je rekel na otvoritvi Dušan Rešek. »Ne vračam samo knjig. Pred časom mi je mariborski poštni škof dr. Smej napisal pismo, v katerem me prosi, če bi za praznovanje njegove zlate maše vrnil dva kipa, svetega Štefana in svetega Ladislava, ki sta nekdanj stala obkraj oltarja v bogojinski cerkvi in mi ju je v času finančne stiske prodal takratni bogojinski župnik Gyuran. Denar je seveda potreboval v cerkvene namene in kupnina ni bila majhna, za kaka dva pralna stroja je vse skupaj zneslo. Škof mi piše, da se

spominja, kako je kot otrok gledal oba svetnika na oltarju in da bi za svoj jubilej želel oltar domače cerkve spet tak, kot je bil takrat. Kipa sem vrnil, zdaj ju v cerkvenih delavnicah restavriraajo.«

Dušan Rešek, Boug plati!

• 1. julija je bila v hotelu Ajda odprta razstava amaterskega slikarja iz M. Sobote Milana Balazića z naslovom »Cvetoče trave«.

MILAN BALAZIĆ

• Z zapoznitvijo poročamo, da je izšla tretja številka Zbornika soboškega muzeja. V razdelku Razprave v njem objavljajo: Stanko Pahič: Gomilno grobišče ob Muri in Ščavnici; Ivan Zelko: Cerkevno-upravni položaj Slovenske Krajine od 798 do 1958; Antoša Leskovec: Povzdig Dolnje Lendave v veliko občino leta 1891 in sledeče ponovno prizadevanje male občine Renkovci, da se iz bogojanske vrne v turniško notarišijo; Metka Fujs: Martjanci v zgodovini; Janez Akvila in poslikava v Martjancij; Franc Kuzmič: Martjanska cerkev v 17. stoletju; Jožef Smej: Nekateri spomina vrtni možje martjanske (pra)župnije.

V razdelku Poročila poročajo Irena Šavel o arheoloških izkopavanjih na Bukovnici leta 1992, in Miran Erič, Ivan Nemec ter Ivan Tušek o deblaku s Hotize, njihovo poročilo je označeno kot »začasno«.

V Zborniku je nadalje predstavljena Bibliografija dr. Jožeta Smeja, ki jo je zbral Franc Kuzmič, seveda v razdelku Bibliografije. Sledijo Ocene. Branko Ker-man ocenjuje razstavo Sedem tisočletij ob Blatnem jezeru, Borut Brumen Kočiševu knjigo o življenju Slovencev med Muro in Rabo, Franc Kuzmič Zdravčev potopis Na gredih moje dežele, isti tudi monografijo Prlekija, Štefan Skledar knjigo Cilke Sukič Od bujte repe do gibanice, Metka Fujs ocenjuje zbornik o msgr. Jožefu Kerecu in ista drugo knjigo o istem z naslovom Jožef Kerec, slovenski misijonar na Kitajskem (1921-1952). Na naslovnici zbornika je fotografija Akvilove martjanske cerkve, v razdelku Utrinki pa je fotografija gradu pri Gradu iz predvojnega albuma fotografskega mojstra Alojza Šbulla iz Sotine. Kakšen grad takrat in kakšna ruševina danes!

ŠTEFAN SMEJ

kulturni koledar

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V galeriji razstavlja akademski slikar Sandi Cervek. Razstava bo na ogled do konca julija. LJUTOMER: V galeriji Antea Trstenjaka razstavlja akademski slikar in grafik Štefan Galič. LENDAVA: V gradu je na ogled stalna zbirka slik in kipov z dosedanjih mednarodnih likovnih kolonij. Na ogled so tudi freske Zoltana Gaborja. MURSKA SOBOTA: V soboški študijski knjižnici je razstava dragocenih tiskov in spisov iz zbirke Dušana Reška.

PRIREDITVE

MURSKA SOBOTA: V četrtek, 7. julija, ob 19. uri bo v soboški galeriji otvoritev razstave Sandija Cerveka.

Obvestilo

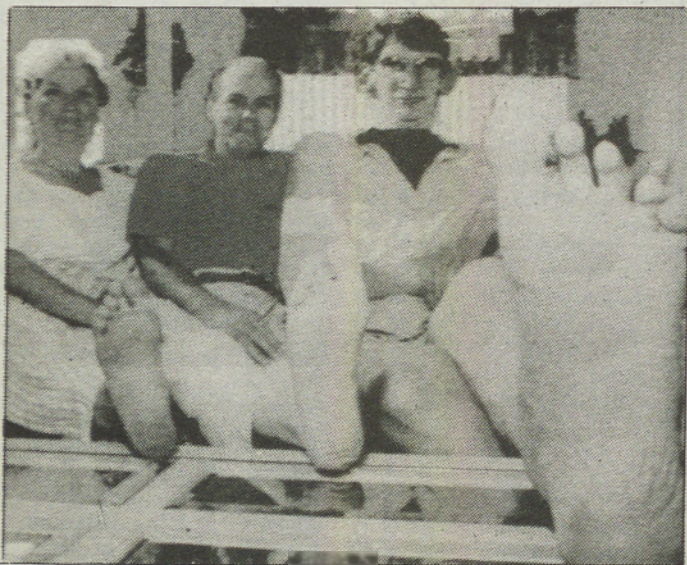
Oddelki murskosoboške knjižnice bodo v poletnih mesecih odprti: študijski oddelak ob ponedeljkih od 8. do 16. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure. V preostalih dneh v tednu od 8. do 14. ure. Pionirski in splošnoizobraževalni pa ob četrkih od 8. do 17. ure ob sobotah od 8. do 12. ure in v preostalih dneh v tednu od 8. do 14. ure.

Tine Mlinarič

ne zgodi se vsak dan

Inflacija policistov

Na Kitajskem mrgoli lažnih policistov. China Daily poroča, da se je v tej državi razpasla prodaja ponarejenih policijskih uniform in izkaznic. V sedemnajstih provincah so pred kratkim zaprli 96 ilegalnih tovarn in zasegli 58.000 lažnih uniform, 7230 kap, 6500 izkaznic in 30.000 oznak za uniforme. Celo leto bo trajalo preprečevanje nečedne trgovine, ki blati ugled policistov. Ministrstvo za notranje zadeve je občanom zabičalo, da bo vsakdo, ki nosi lažno policijsko uniformo in ljudi goljufa, zelo kaznovan. Kitajski kriminalisti so prepričani, da bodo z dobro organiziranimi akcijami kmalu prijeli vse goljufe, ki igrajo policiste. Zagotovo je položaj mnogo bolj zapleten v tistih državah, kjer resnični policisti igrajo tatove.

Verjetno bo Matthew McGrory prišel v zbirko Guinnessovih rekordov: njegovo stopalo po ameriških meritvah odgovarja številki 26, kar naj bi po evropskih konvencionalnih številkah presevalo 79. 21-letnega dolgina in njegove starše s stopali v mejah povprečja, kot dokazuje tudi slika (telefoto AP), rekord drago stane, saj par tako velikih čevljev v povprečju stane 2.500 dolarjev.

Brodo si je moj pejsdaš Bela, kak je negda fajn bilou, ka je li tu pa ten leiko šou na morje. Zdaš pa, ei glji bi K-15 doubu, bi njemi menje dali, kak njegovomi sousidi, šteri pravi, ka ga s takšin tringelton za nimaka majo. Kre morja si je Bela spejavau, barčica po morju plava, zaj njemi je pa doma pri lavouri na slavsko obrnjeno tak na pamet prišla:

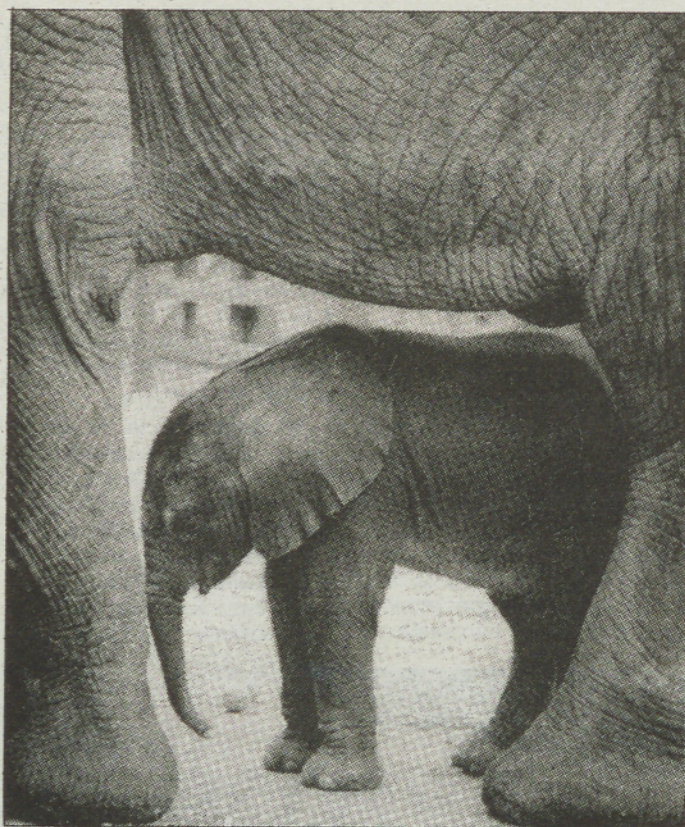
Barčica po vodi plava,
flota naša zdaš je to,
če premajhna nam bo Sava,
v Zaliv Piranski se bo šlo.

Helikopter gor se dviga,
kot da možki je simbol,
nas Slovence malo briga,
če nam moč je na motor.

Nam embargo le pomaga,
smo nedolžnosti mi vzor,
orčije se na tone vaga,
sodnija kupce vabi v zbor.

Smo v evropski mi sredini,
pravi pa se nam Balkan,
letala tudi smo kupili
da bedo vlečejo na plan.

Brat Ožouzi

Star je komaj dva tedna, težak pa že nekaj ton. Njegov korak je še malce negotov, zato se raje skriva v varnem zavetju pod materinim trebuhom. V živalskem vrtu v angleškem Canterburyju so na malega Osha upravičeno ponosni, saj jim je kot prvim v Veliki Britaniji uspelo vzrediti mladiča afriškega slona. Skrbi jih le, kako se bo slonček navadil na angleški večni dež.

Deklica povila dvojčka

Nič nas ne sme presenetiti – to je misel, ki se nam vsiljuje ob senzacionalni vesti, da je neke v Ameriki komaj osemletna deklica povila dvojčka in tako postala najmlajša mamica na svetu. Vest je te dni objavil londonski ljudski tednik People, potem ko jo je uradno potrdila tudi ameriška zvezna ravnateljica za zdravstvo. Imena male mamice niso objavili, ve se le, da je iz Arkansasa. Porod je potekal normalno, čeprav sta novorojenčka tehtala nekoliko manj, sta si v inkubatorju kmalu opomogla. Da bi se izognili škandalu, so starši mlade mamice sklenili, da dajo dvojčka v rejo. Rekord je doslej pripadal devetletnicama iz Kolumbije oziroma Brazilije.

Ob svetovnem žogobrcarskem prvenstvu bodo na svoj račun prišli tudi numizmatiki. Na voljo jim je komplet spominskih kovancev, v katerem sta dva petdolarska zlatnika in dva dolarska srebrnika ter dva novčka po pol dolarja. Cena kompleta seveda ni seštevek teh vrednosti, zanj je treba odšteti precej več – okrogle tri dolarske tisočake.

Mini humoreska

Čast in poštenje

Časi se spreminjajo, z njimi tudi ljudje in njihove navade. Besedi čast in poštenje sta postali zastareli, neresni, skratka smešna navlačka. Obremenjevali se s tema pojmovoma, pa je tako, kot če bi planinec pri vzponu nosil poleg opreme še naprtnik, poln opeke. Častna beseda, džentlmenski dogovor ali obljuba so le pojmi v posmeh tistim navnežem, ki nimajo še verjamejo. Prelomiti tak ali drugačen dogovor je redna praksa.

Današnji politiki, poslovneži, kakor tudi večina drugih, ne obremenjujejo več s takšnimi malenkostmi. Bogomazni goljuf je veliko bolj cenjen kot časten in pošten revež.

Borivoj Rapc

Kdo je prvi Evropejec

Evropski arheologi zadnje čase kar tekmujejo v dokazovanju, da so prav na njihovem območju živeli prvi Evropejci. Britanci so pred kratkim iz ene same kosti, dolge 294 mm in stare 500.000 let, računalniško rekonstruirali Freda, prvega Homo erectusa v Evropi, ki je živel v Boxgorovu v pokrajini zahodni Španija. Javnosti ga je prvi predstavil britanski časnik The Times. Za približno 200.000 let je starejši od svojih nemških in francoskih kolegov. Italijani pa se niso pustili ugnati. V Visoglianu v Benetjah so odkrili 500.000 let star zob, kar pomeni, da je imel Fred v tisti dobo obnoke.

Zbiralska mrzlica

Predmeti iz veselja so med zbiralci zelo cenjeni. Na dražbi v newyorškem Sothebyju so pred kratkim prodali kamenček z Lune za 440.000 dolarjev. Torinski kolekcionar Alberto Bollafi je 20. julija 1969, ko je Armstrong zakoral na Luno, zbral poročila o tem dogodku iz vseh svetovnih časopisov. Takrat še ni vedel, da bo tako obogatel. Njegova zbirka namreč danes stane 100 milijonov lir. Neuporabljene vesoljske uniforme prodajajo v Italiji za 5 milijonov lir, tiste uporabljene, v katerih so se vesoljci sprehajali po vesolju, dosežejo vsaka pol milijarde lir.

Tudi večina japonskih mestnih otrok je prepričana, da krave dajejo mleko v tetrapaku, krompir pa raste v obliki palčk za pomfrit. Tako pa ne gre, so rekli šolniki, pa naj stane kolikor hoče. Sredi tokijskega poslovnega središča, kjer so najdražja zemljišča na svetu, so naredili riževo polje. To je bilo treba odšteti več kot milijon dolarjev.

naredili riževo polje. To je bilo treba odšteti več kot milijon dolarjev.

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Nikar ne čakaj, da se bodo stvari uredile kar same od sebe. Prijatelji, ki te opazujejo, že dolgo čaka na vsaj približno ugodno priložnost, da bi ti razodel svoja čustva. Nikar se preveč ne igraj, ampak se raje odloči.

On: Nekdo ti bo obljubil neko priložnost, ti pa jo kar najhitreje izkoristi. Združiš boš prijeto s koristnim, kar pa še ne pomeni, da je tvojih skrbni konec. Popazi raje na sumljive poteze sodelavcev!

BIK

Ona: Pozorno se ozri okoli sebe in odkrita boš marsikaj, kar ti bo ogrela srce. Presenetil te bo prijeten svetlolasec, ki pa mu ne smeš preveč verjeti. Toda vseeno se boš kar prijeto zabavala, poleg pa se še marsikaj naučila.

On: Nikar se ne zapiraj vase, ampak poglej okoli sebe in kaj hitro boš opazil celo kopico ugodnih kombinacij, tako v ljubezni kot tudi poslovno. Torej se ti v bližnji prihodnosti obeta precej živahnije življenje od dosedanjega.

DVOJČKA

Ona: Hitiš na poti v službo, na poti domov, na poti v trgovino, na koncu pa vendarle ne postoriš vsega. Umiri se in naredi nekaj zase in za svojega partnerja, na katerega si v zadnjem času kar nekoliko pozabila.

On: Vsaj še nekaj časa boš moral biti zadovoljen z malim, zato nikar ne zidaj gradov v oblakih. Le zakaj bi tako hitel, če pa dobro veš, da je trenutna pot popolnoma napačna. Saj so vendar tudi druge možnosti.

RAK

Ona: Sicer se boš upirala načrtu, s katerim te bo presenetil prijatelj, a se mu boš na koncu vendarle morala podrediti. Še vedno pa boš nekje v sebi obdržala skrite adute, ki bodo lahko obrnili potek igre.

On: Spoznal boš, da ni ravno nujno, da vedno obvelja tvoja beseda. To te bo sicer v začetku deloma razjezilo, toda kaj hitro boš spoznal, da je tudi druga različica zate karseda ugodna. Mogoče celo bolj...

LEV

Ona: Poležavanje s prijateljicami se bo sprevrglo v pravo zabavo in kaj hitro se boš zavedla, da si šla nekoliko predač. Zjutraj pa bo prostor ob tebi bel in prazen, kot je bil že nekoč, z nekom povsem drugim...

On: Namesto da brskaš po preteklosti, se raje zari naprej in videl boš, da imaš prav lepe možnosti pri osebi, na katero si že skoraj pozabil. Tudi poslovne stvari se ti zanesljivo obračajo na bolje.

DEVICA

Ona: Čeprav ne boš pričakovala, se ti bodo nenadoma prižgala nekdanja čustva in ponovno boš zmedena in neodločna. Zmeden pa bo tudi nekdo drug, tako da se lahko vse skupaj sprevrže prej v humoresko kot romanco.

On: Nikar se ne zanašaj na govornice, ki krožijo okoli tebe, ampak se zari raje vase in kaj hitro boš videl pravo resnico. Je že tako, da se na koncu izkaže, da je človek sam sebi najboljši prijatelj.

TEHTNICA

Ona: Napravi že enkrat tisto, kar te mika, sicer se boš požrla zaradi nestrpnosti in radovednosti. O svojih namenih ne govori naokrog, saj lahko prijateljice tvoje načrte kaj hitro spremenijo v polomijo.

On: Tvoj trenutni položaj ti pač ne dopušča nikakršnega zanemarjanja tvojih obveznosti. Pogled malo okoli sebe in takoj boš opazil nešteto priložnosti. Čaka te presenečenje v ljubezni.

ŠKORPIJON

Ona: Sreča je na tvoji strani in ponovno boš optimistično razpoložena. To se bo pozitivno manifestiralo tudi v tvojem poklicnem življenju, kjer lahko pričakuješ kar precejšnje presenečenje.

On: Poslovni načrti se ti bodo sicer začeli uresničevati, vendar pa ne tako hitro kot si morda pričakovala. Dosegel boš predvsem tisto, kar bo v tem trenutku najvažnejše in bo prineslo največji dobiček. Na drugo pa malo počakaj.

STRELEC

Ona: Nikar ne pričakuj spremembe prek noči, ampak se bo bolj zagrizi v izpolnitev svojih želja. Ob koncu tedna se ti bo nenadejano nasmehnila sreča in ti omogočila veliko milo, kar se tiče ljubezenskih reči...

On: Odločitev bo ostala predvsem na tvojih ramah, zato pa na vsako izrečeno besedo. Nekdo ti že danes časa kopije, čeprav se ti predstavlja kot prijatelj. Pozornost in previdnost vsekakor ne bosta škodila.

KOZOROG

Ona: Res je, da je tvoj trenutni položaj še kar ugoden, vendar ti prav nič ne zagotavlja stabilne prihodnosti. Posveti se bo vsaj malo potrudil ter se odredi stvarim, ki lahko še zveč zagrenijo tvoje življenje.

On: Videl boš, da se stvari razpletajo kar same od sebe, to so bile tvoje skrbi popolnoma odveč. Poslovni partnerji bo predlagali poglobljeno sodelovanje, ti pa boš presodila, ali se ti to tudi splačalo.

VODNAR

Ona: Nikar ne zamudi priložnosti, ki se ti bo ponudila. S prijatelji se boš odpravila na zanimiv potep, ki pe se bo končal na povsem nepričakovan način. Toda kaj hitro boš spoznala, kam pes tace moli.

On: Obeta se ti enkratna priložnost na področju hobijskega, zato je nikar ne zamudi. V začetku delovnega tedna se raje posveti denarnim zadevam, ki jih že danes časa ne boš imela.

RIBI

Ona: Pometi najprej pred svojim pragom, šele nato pa začni kritizirati svoje prijatelje. Če boš nadaljevala s takšnim načinom življenja, se ti lahko kaj hitro zgodi, da boš nenadoma ostala sama. In nikomur ne bo mar...

On: Poskusi se umiriti in ponovno se ti bodo odprle nekatere priložnosti, ki si jih po neumnosti zapravi. Obeta se ti tudi poslovni sestanek, iz katerega boš lahko prinesla dober nov in kasneje tudi profit.

za vsakogar nekaj

Poletje na cesti

Letošnja pomlad nas je presenetila že z nekaj zelo vročimi in z nekaj močno deževnimi dnevi. Je to napoved, kakšno bo letošnje poletje? Na oba naravna pojavi moramo biti vozniki motornih vozil zelo pozorni, saj zahtevata na cestišču dodatno zbranost in pozornost. Vročina za volanom je vzrok mnogim težkim prometnim nesrečam, saj človeka hitro utruja in zmanjša njegove reakcijske sposobnosti. Tega se moramo zavedati, zato je v takem primeru priporočljivo večkrat ustaviti, vozilo ohladiti v senci in prezračiti ter osvežiti tudi sebe s primerno ohlajeno brezalkoholno pijačo. Treba se je tudi zavedati, da bo razdalja, prevožena v vročem popoldnevu, zato objektivno krajša, naglici in nervozi pa se moramo izogibati tudi na mokri cesti. V obeh primerih velja: ohranimo hladne živce in prilagodimo hitrost razmeram na cesti, najsi bo vročina ali moča.

Kopalke

Dopust je pred vrati in mnogi se si že omislile nove kopalke. Za tiste, ki nakupite načrtujete, nekaj nasvetov, kakšne kopalke so najbolj primerne za določene postavke. Če imate široka ramena in ozek pas, izberite kopalke z visokim nožnim izrezom ali s temnimi obrobi na nožnem izrezu. Za majhne prsi in poudarjen trebuh so primerne kopalke s poudarjenim prsnim delom ter podloženim trebušnim delom, da stisne trebuh. Ženske, ki imajo močnejše prsi in ozke boka, naj izberejo model, pri katerem prsi podpirajo košarice, ki so dovolj globoke, medtem ko ozke boka poudari nožni izrez, ki je izpeljan do višine najvišjega dela bokov. Če imate ravno postavbo, ker je pas preširok, izberite model, ki ne poudarja vodoravne linije pasu, pač pa ima navpične prase, ki so lahko drugače poudarjene. Če imate preširoko postavbo, dosežete ožji videz s kolkami, ki so ob straneh temnejše, kar je možno doseči z vzorcem, ki ob straneh temni.

Se spomnite, kako so nekdanji otroci cvetja, kot smo jih takrat imenovali, dobesedno noreli za »opankami« oziroma kristusovkami? Takrat je šlo za povsem kulturno obutev mladih hipijev, ki pa je z leti in desetletji prerasla okvirje družbene zavrtosti. »Opanke« so postale priljubljena poletna obutev mladih in starih.

Obeski ogrlic so včasih nadvse nenavadni. Na primer tale maček na našem posnetku. Zgleda, da je bil zlatim repkom. Ob dragoceni ovranici je velika modra pentlja.

Boj z vrtnimi nadležneži

Na vrtu se v poletnem času kaj radi zaređijo znani nadležneži, kot so strune, bramorji in polži, ki objedajo mlado rastje pod zemljo in nad njo. Težko jim je priti do živega, saj se vrtničar do zadnjega upira uporabi učinkovitih kemičnih pripravkov, ker so pač strupeni. Nekaj pomagata že pravilna obdelava in gnojenje, saj rastlinske bolezni in škodljivce spodbujajo k množitvi preozek kolobar, pregosta setev, prekisló gnojilo. Žal pa brez kemikalij včasih ne gre. Zoper talne škodljivce (strune, sovke, ogrce) priporočajo valotan G-5, ki ga je treba plitko vnesti v tla, proti bramorju pa se najbolj obnese mesuro granulat, ki ga proti večeru posujemo po gredi. Ta pripravek učinkuje tudi proti polžem, ki pa se jih je mogoče znebiti na manj krute načine, na primer odvracali, kakršna sta živo apno in kamninska moka, nasuta okrog gredic, ki polžem preprečita dostop.

Oblačila ščitijo

Poleti naj bodo oblačila svetlih barv, ker odbijajo svetlobo, temne barve pa jo vsrkavajo. Značilen nasproten primer so beduini, ki se oblačijo v volnena oblačila temnih barv. Razlogi so trije: prvič – izdelava temnejših oblačil je manj zahtevna, drugič – v puščavi izgubljenega človeka hitreje najdemo, če je oblečen v temnejša oblačila, tretjič – volna je izjemno dober toplotni izolator. Prilagoditi se vremenu, je že stara človeška navada, a zato v poletnih dneh nosimo le malo oblek, raje smo oblečeni v tanko blago.

Otroci in vročina

Pri majhnih otrocih je toplotna regulacija organizma še nerazvita, saj še ne znajo prilagajati telesne temperature okoli. Majhne otroke je pred vročino potrebno zaščititi, zato naj bodo v senci in naj veliko pijejo. Pet kilogramov težak otrok popije na dan in izgubi slab liter tekočine, kar je tretjina ali polovica tekočine, ki jo

na dan popije in izgubi 70 kilogramov težka odrasla oseba. Če otrok hitreje izloča tekočino, kot jo dobi, lahko zelo hitro pride do dehidracije, ker njegovo telo sestavlja 80 odstotkov vode. Pri odraslem pa malo manj kot 60 odstotkov.

Omedlevica

Prvi znak skorajšnje omedlevice je močna bledeca. Položite nezavestnega ali človeka, ki mu je zelo slabo, na ravno in plosko ležišče, in sicer tako, da bo glava nižje kot noge. Razpnite mu oblačila in podrite pred obrazom s salmiakom, kisom ali kolonjsko vodo navlažen robec. Na čelo mu podrite mrzel obkladek, dlani in podplate pa natrite z mrzlo vodo.

RADIO MV – MURSKI VAL – UKV

94,6 MHz (dopolndne tudi SV 648 kHz)

Petek – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Mariborsko zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Mali oglasi – 9.15 Glasba – 10.00 Poročila – 11.15 Od petka do petka – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Danes do trinaajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.30 Romska oddaja – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Ob koncu tedna – 17.30 1 = 2 in 3 in 4 – 18.00 MV-dur – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Dnevnik Radia Slovenija – 19.30 »Sipi mi« z Duškom in Sašom – 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Sobota – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.50 Trznica – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 9.15 Predstavljamo vam – 10.00 Poročila – 10.30 Potepajte se z nami – 11.00 Sobotni gost – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Danes do trinaajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.30 Alternativna oddaja – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Ob koncu tedna – 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Nedelja – 8.00 Začenjamo nov dan – 8.10 Panonski odmevi – 9.30 srečanje na Murskem valu – 10.30 Nedeljska kuhinja – 12.00 Poročila – 12.15 Nedeljsko premišljevanje – 12.30 Minute za kmetovalce – 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Ponedeljek – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Porabsko zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Mali oglasi – 10.00 Poročila – 10.15 Evropa v enem tednu – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Danes do trinaajstih – 13.30 Popoldne na MV – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Bilo je nekoč – 17.30 Sport – 18.00 S kranjskimi, cekron, pa z marelo – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Dnevnik Radia Slovenija – 19.30 Večno zelene melodije z Benom – 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Torek – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Ljubljansko zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Mali oglasi – 10.00 Poročila – 10.15 NTSNMV – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Danes do trinaajstih – 13.30 Popoldne na MV – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Bilo je nekoč – 17.30 Sport – 18.00 S kranjskimi, cekron, pa z marelo – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Dnevnik Radia Slovenija – 19.30 Geza se zeza (humor in domača glasba) – 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Četrek – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.40 Svetuje kmetijski strokovnjak – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Mali oglasi – 10.00 Poročila – 10.15 Mali oglasi – 12.00 Poročila BBC – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Danes do trinaajstih – 13.30 Popoldne na MV – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 To sem jaz – 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročila BBC-ja – 19.00 Dnevnik Radia Slovenija – 19.30 Geza se zeza (humor in domača glasba) – 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Kuhajte z nami

Kaneloni z gobovim nadevom

Pri nas so palačinke s sladkimi nadevi zlasti med otroki priljubljena jed. Manj znane so palačinke s slanimi nadevi in dopolnjeno tehniko priprave. Tako pripravljene imenujemo kaneloni. Lahko jih ponudimo kot predjed s tatarsko ali katerokoli majonezno omako ali kot glavno jed s sezonsko solato. V sezoni gob jih lahko pripravimo z gobovim nadevom.

Za 6 kanelonov potrebujemo:
– Žvrkljano testo kot za palačinke, ki ga pripravimo iz 2,5 del mleka, 2 jajc, 14 dag moke, malo soli in olja za peko v ponvi.
– Gobov nadev: 25 dag svežih očiščenih jurčkov ali lisičk (ali mešanih gob), žličko seskljane čebule, malo soli, 2 do 3 stolčena zrna popra, 2 žlici olja, 1 žličko goste kisle smetane.
– Za dunajsko paniranje: 1 jajce, 1 beljak, 5 dag moke, 8 dag drobtin in maščobo za cvrenje.

Pripravimo gladko žvrkljano testo za palačinke in spečemo 6 do 8 tankih palačink, odvisno od velikosti ponve. Na žlici olja svetlo prepražimo seskljano čebulo, dodamo drobno narezane in skrbno oprane gobice. Solimo, rahlo popramo ter pokrite dušimo, da se zmehčajo. Vmes večkrat premešamo in po potrebi prelijemo z žlico vode. Gotov nadev ohladimo in mu premešamo žličko goste kisle smetane, da ostanejo kaneloni pri cvrtju voljni in sočni. Palačinke nadevamo z nadevom in zapognemo z obeh strani ter zvijemo kot sarmo v klobasico ali blazinico ter spnemo z zobobrecem. Nato jih dunajsko paniramo in na hitro ocvremo. Preden ponudimo, odstranimo zobobrec.

Namesto z gobicami jih lahko pripravimo z različnimi drugimi nadevi, npr. z možgani, mletim mesom, špinačo. Za kateri koli nadev se odločimo, mora biti predhodno pripravljen – možgani in meso dušeni, prav tako špinača ali blitva.

Za gobove kanelone velja enako kot za vse gobove jedi, da jih ne pogrevamo. Pripravimo jih le toliko, kot jih sveže pripravljene pojemo.

Cilka Sukrič

Moka

Kadar pripravite podmet ali z moko oprasite kakšno jed, jo pomešajte z malce soli, da se ne bo sprijemala v grudice.

Moko hranite v temnem in suhem kozarcu, ki se dobro za-

pira; tako se v njej ne bodo zaredile moknate večče.

Porcelan za hrambo ni najprimernejši, ker dobi moka čez čas grenak priokus.

Pri pripravljanju sladice, kvasenega peciva in močnatih jedi moko presejte, ker bodo bolj rahle in bo testo lepše vzhajalo.

Emajlirana posoda

Čiščenje te posode ni posebno zahtevno, vendar na njej kdaj pa kdaj ostanejo grdi robovi in presušene ali prismojene jedi.

Ker emajlirane posode ne smete drgniti s preostrimi gobicami ali čistili, da ne poškodujete lošča, vrzite v posodo dve ali tri pesti surovih krompirjevih olupkov, jo napolnite z vodo in kuhajte toliko časa, da se olupki zmehčajo.

O olupke zavrzite, vodo pa čez noč pustite v posodi – odstranila bo vso umazanijo.

Hren: Hren bo obdržal lepo belo barvo, če ga takoj potem, ko ste ga nastrgali, poškoprote s kisom. Oster okus omilite, če ga prekuhate v mesni juhi ali mu dodate nastrgana jabolka ali kislo smetano. Pomaga tudi, če ga za nekaj časa postavite na toplo.

SESTAVIL MARKO NARAST	ŽENSKA, KI DELA PRI ŽELEZNICAH	TOLAŽBA	HLAD ZA ZAGANJE	GRŠKA ORKA	OSNOVNA MERA ZA TEKOCINE	PISATELJ MESKO	PRIVLAČ. NOST. ZANIMI. VOST
MAJHNA ZIVAL S ČLENJENIM TELESOM							
PRISTAS ETATIZMA							
KDOR DOBI PO TESTAMENTU KAKO VOLILO							
ODMEV				PEVKA SRŠEN DERIVAT AMONIKA			
SNOV, KI SE PRIPRAVI S KUHANJEM							
AYTOMO-BILSKA OZNAKA NORVEŠKE	ERNA MUSER	MARSAL MALINOVSKI			OZEK KONEC POLOTOKA		
EVROPSKI NAROD					PRIPADNIKI STARO-JUDOVŠKE LOČINE	RIMSKA ENOJKA ROMULOV BRAT	
PRVI SUMNIK IN ČETRTRI VOKAL		ZIVEC	ITALJANSKI TRSKOVNA DRUŽBA				
PESNICA NEGRI				SANJE, SPANEC			
JAPONSKI DROBIZ				TOVARNA V CELJU	ITALJANSKI SPOLNIK		
TRIGONO-METRIČNA FUNKCIJA							
KRONIST, LETOPISEK							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE – Vodoravno: španska, palatal, ostrada, Kamarin, uta, IV, L, nonet, IS, Kara, rakar, R, Amor, tt, novinar, Juanita, ekrazit.

Glasbene lestvice

NABOLJŠI SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU

1. SUMMER IN THE CITY – Joe Cocker
2. LOUIE LOUIE – Iggy Pop
3. UNITED – Prince Ital Joearky Mark
4. MMM MMM MMM MMM – Crash Test Dummies
5. LUCY'S EYES – Papermoon
6. ALWAYS – Erasure
7. JESSE – Joshua Kadison

- PREDLOGI:**
1. ROUNO AND ROUNO – George Nussbaumer
 2. I BELIEVE – Marcella Detroit
 3. BLUE DENIM – Steve Nicks

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE

- VELIČASTNIH**
1. PASTIRČE MLADO – Roberto Magnifico
 2. MON CHERY – Magnet
 3. V SAN SIMONU – Faraoni
 4. ČRNA ŽENSKA – Avia band
 5. LEJ JE DAN – Anja Rupel
 6. SKOZI LETA – Aviomobili
 7. MI PLEŠEMO – Miran Rudan

- PREDLOGI:**
1. POOL COOL – Intok Mlakar
 2. PRIJATELJ – Nova Legija
 3. PESEM ZA ČARLIJA – Export-A

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE

- KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOF**
1. KAM BOVA VANDRALA – Ans. Tonija Verderberja
 2. NAJINA SREČA – Melos
 3. VALENTINOVO – Ans. Nagelj
 4. STARI ZYONIK – Biseriki odmev
 5. ZAKAJ PA NE – Aji Nipič in njegovi muzikanti
 6. FURMANŠKA – Fanje izpod Rogle
 7. VRIH KAMNISKIH PLANIN – Ans. Janeza Gorčiča

- PREDLOGI:**
1. SPESMIO PO SLOVENJI – Ans. Avenik
 2. LUBICA, PODAJ ROKO – Ans. Lujzeta Slaka
 3. SLOVENSKI KRUIH – Štajerskih 7

Izpolnjene kopije pošljite do četrta, 14. julija 1994, na naslov: Murski val, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 27

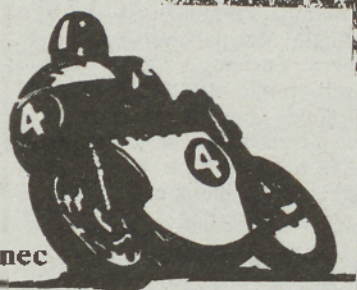
- Glasujem za skladbo:
- tuja
 - domača
 - narodnozabavna
- line in priimek ter naslov

KI DIŠI PO BENCINU

INDIJA KOROMANDIJA,

12

Dr. Lojze Števanec

Ponovno je odskočila posevno navzgor, plesal je okrog nje, jo krčevito lovil, se znojil, odkrušil je robnike, na koncu pa skupaj z njo padel po tleh. »Kapo« se je lovil za glavo in ga nagnal z gradbišča. Poklical me je in mi naročil, naj jaz prevzamem ta posel. Na pogled je delo z njo lahkotno, ko gledaš druge, ki znajo. Nikoli nisem imel opravka z njo. Ko sem jo vžgal in sprožil, da je odskočila, sva se nekaj časa lovila, kjer sem moral uporabiti vse svoje rokoborske veščine in moč, da sem jo ukrotil in obdržal pokonci. Sva se pa hitro ujela. V mrtvi točki v zraku sem jo usmeril, da je padla na mesto, kamor sem hotel, držal sem jo čim bolj nalahno, kot plesalko, pa sva plesala po potki kot za šalo. Bilo je veliko lažje in lepše kot dovažati opeko in zalagati korita z malto.

Drugič je zbolel upravljalca enega od strojev. »Kapo« me je poslal nanj. Nikoli prej nisem upravljal z vzvodi. Po nekaj poskusih sem se ujel in z lahkoto upravljal stroj, dokler se po nekaj dneh ni vrnil njegov pravi upravljalca.

Ob neki drugi priliki sem opazoval »kapojas«. Jezen je hodil tri dni v sosednjo zgradbo, kjer je italijanski »maestro« v kleti prebijal betonski zid. Pozabili so pustiti odprtino za instalacije. Vračal se je besen, da je kar pihal. Tretji ali četrti dan je »maestra« pognal na gradbišče, kjer ga je imel pod kontrolo, in mene poslal prebijati luknjo. Bil sem besen. Ko drugi niso opravili svojega posla, je poslal mene. Na betonu pod stropom je bil z modro kredo začrtan okvir kakih 30 krat 30 centimetrov. Italijan je v treh dneh »izklujuval« nekaj plitkih jamic. Jezno sem s kladivom udrihal po novih, dobro ošiljenih »štemajzlih«, da so okruški kar leteli naokrog. Beton je bil iz nekega lahkega, mletega materiala, ki se je voljno kršil pod mojimi jezimi udarci. Ko se spravljal prebijati zid, se ga loti takrat, ko si jezen! Ni trajalo dolgo, da sem zid prebil, drugo je bila igra. V dveh urah sem naredil lepo oblikovano štirioglasto luknjo, da sem si jo kar z zadovoljstvom ogledoval. Malo sem posedel, popil pivo, zgrnil okruške na kup in se odpravil na gradbišče. »Kapo« me je zagledal in nehal delati. Tudi on je namreč delal, zdaj tu zdaj tam, kjer je bilo kaj zahtevnejšega.

»Was ist?« me je vprašal.

»Ich bin fertig,« sem že kar tolkel nemško.

»Was?« ni verjel.

Zlezel je z odra in se šel prepričati. Šel sem za njim. Gledal je luknjo, se ozrl po tleh, kjer sem material zgrnil na kup, nato pa se ozrl še name in rekel: »Du bist dumm!«

Morda res. Vendar sem na plačlini listi opazal, da sem imel skoraj vsak teden za nekaj feningov višjo urno postavko.

Zbirali smo se v leseni baraki, kjer je bilo spravljeno orodje, žice, gradbeno železo. V njej smo puščali delovne obleke. Med malico in ob slabem vremenu smo se zatekali va-

njo. Vsak petek nam je »kapo« v njej razdelil akontacijo plač. Plače so bile skrivnost in vsak je to svojo skrivnost čuval. Če si se kateremu približal, ko je prešteval marke, te je ošinil s pogledom in denar skril. Pri nas smo takrat na deske nabijali sezname delavcev z njihovimi za-

služki. Iz dolgočasia, morda pa tudi iz kakšne druge notranje potrebe, ker pravega stika z ljudmi, s katerimi sem se znašel v isti družini, nisem vzpostavljala, sem začel okraševati stene barake. Iz žice sem zvijal like živali, ptičev in jih pribijal na steno. Lastnik gradbenega podjetja Becht nas je včasih obiskal. Imel je kontrolne obhode po gradbiščih. Ko je vstopil v barako, ravno malicali smo, je takoj opazil moje okraske. »Kdo je to napravil?« je vprašal. »Alois,« je rekel »kapo«. Pogledal me je, pokimal in se nasmešnil.

Gradbena sezona je šla h koncu; voda je zamrzovala, naletaval je sneg, bilo je konec oktobra. Kak teden po tem srečanju me je poklical in vprašal, če bi lahko napravil val-bila za pogostitev, ki jo je vsako leto prirejal za zaposlene ob koncu sezone. Malo bi jih poslikal in sploh navdihnil tej prireditvi nekaj njihovega, vendar vselega.

»Bi.«

»Kaj potrebuješ za to?«

Našel sem mu: trpežnejši beli papir, tempera barvice, čopiče, svinčnik, radirko, ravnilo, besedilo v pravilni nemščini in prostor za mizo. Drugi dan sem dobil naročeno. Spraševal me je, če potrebujem pomočnika, kar sem odklonil.

Tri dni sem risal plakate, za vsako gradbišče po enega. Narisal sem plesalce, vpletel gradbišče, obložene mize, zadovoljne obraze, vse v kričavih barvah, polne humorja. Bil je zadovoljen z njimi. Enega, ki se mi je posebno posrečil, je obdržal zase. Plačal mi je »šit« in še za vsak plakat po pet mark.

Koliko stvari sem pozneje doma napisal, dal sugestij, zastoj idej ne bi vedel, vsekakor veliko. Živel smo v času in sistemu, kjer individualna intelektualna storitev ni imela cene. Manualcec si je svoje sto-

ritve lahko zaračunal, intelektualce ne. Pomislimo, koliko sestankov in modrovanj je bilo potrebnih, preden so komu izplačali vrednost inovacije ali izboljšave. Temu primerno je bilo njihovo število.

Zadnja dva tedna smo mrzlično iskali motorno kolo, ki bi bilo malo rabljeno, dobro ohranjeno, ne pre-staro in poceni. Težko združljive stvari. Pri iskanju je bil Ervin neprekosljiv, prav tako pri barantanju. Vključil je številne znanca, da so poizvedovali. Brez njihove pomoči ga sam ne bi našel. Med številnimi smo izbrali odlično ohranjen in poceni motor DKW. Dva meseca je bila prekratka doba, da bi zaslužil za rabljen avtomobil, kar je bila nena-doma moja velika želja. Sep mi je uredil vse potrebno za izvoz.

Nekaj dni pred odhodom me je lastnik podjetja poklical k sebi in mi zagotovil, da se prihodnje počitnice lahko brez skrbi javim, da me bo sprejel na delo. »Ja, še to,« mi je rekel, ko sva si že podala roke. »Ni-sem te zavaroval, sem pa v ta namen spravil denar, če bi se ti kaj zgo-dilo, bi te zavaroval za nazaj. Denar je ostal in pripada tebi.« Izročil mi je skoraj dvesto mark, ki jih nisem pričakoval.

Ko sem o tem doma razlagal, so me nezaupljivo gledali in začeli sumiti, da propagiram kapitalizem, kar takrat ni bilo konjunktorno, prej nevarno. Kaj kmalu sem utihnil. Pozneje sem srečal ljudi, ki so bili na Golem otoku zato, ker so na nepravem mestu na glas povedali, da socializem ni sistemsko rešil kmečkega vprašanja.

Takrat je bilo mogoče brez carine uvoziti rabljeno motorno kolo ali star avto. Moral si imeti dokaz, da si si zanj denar sam zaslužil. Vendar to ni trajalo dolgo. Za novo leto 1959 smo dobili zakon, ki je stopil v veljavo 8. januarja in odpravil vse olajšave na carini. Sam sem imel takrat motor že doma, še po starem zakonu. Ljudje so se razburjali, študentarja pa je iskala možnost, kako bi zakon obšla. So se pa stvari počasi umirile, kot se je pri nas to vedno dogajalo.

(Nadaljevanje prihodnjic)

POT NA VZHOD -

26

Janez Jaklič

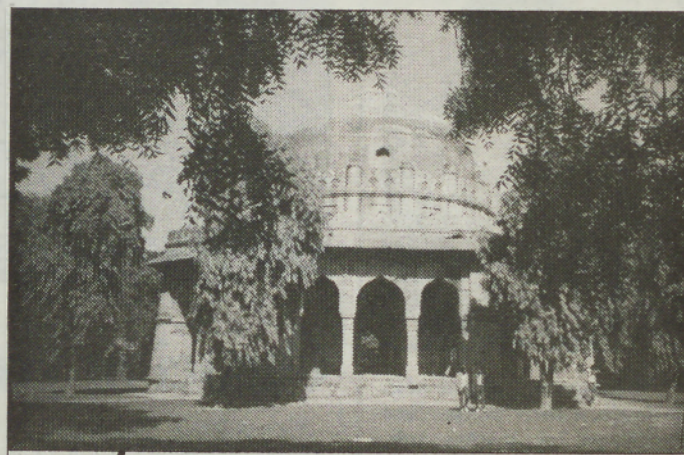
INDIJA

Napis, ki na steni ene izmed dvoran palače v Delhiju v perzijski čini sporoča: »Če je na zemlji kakšen raj, potem je tole, potem je tole, potem je tole...« je kot napisan za grobnico Taj Mahal. V notranjosti grobnice, kjer je bleščeča belina zunanosti izgubila svojo opojno moč, sem lahko šele opazil

porodniška mrzlina. Mogul je dal njeno truplo pripeljati v Agro in pokopati v parku ob reki Yamuna, kjer je nato nastal ta največji spomenik ljubezni. Vlada, ki je imel nedvomno ogromno smisla za lepoto, je dočkal svojo smrt zaprt v Rdeči trdnjavi Agre, iz katere je imel razgled na grobnico svoje

bezni, dragulj nad drag. počutil izgubljenega. Lepota čečega spomenika me je opo- drugi strani pa me je žalost- bo prej ali slej za mene ostel- bled spomin. Zvesti o omejenosti in minjivosti ma je po- skala k tlom. Prav tako pa je ne- nehoti ponovno razdalostni- stvo, da je Agre v vsam drug- kot vsa indijska mista.

V mestu sva si ogledala še- šjo in trdnjavo, kateri m- lepota pa ob lepoti Taj Mah- zbledi. Po mestu sva pot- peš, ker si misla, želela ogled- ogledovan bazarjev, ki so m- rikšarji. Kot zadnjo stavbo v m- sva obiskala grobnico: m- daulah. Zadnji dom perzijske- velikaša Bega Mirza Obv- drugem bregu reke, ki je m- Umrla ne druž. samo iste m- ampak tudi sorodstvo. B- stari oče gosposke m- z one strani reke. Grobnica- maknjena iz mestnega m- verjetno prav zaradi tega- obišče dosti ljudi. Bolj go- gostje kot redki turisti so m- jene opice iz bližnjega go-

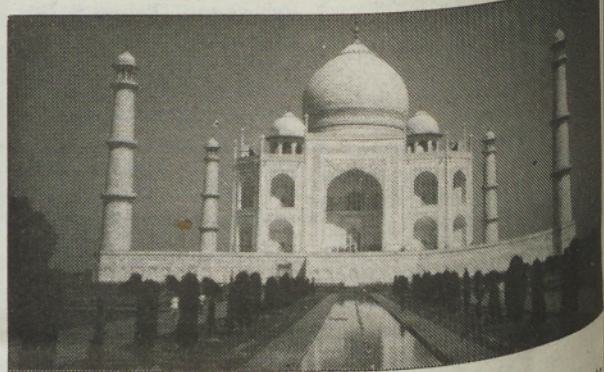

Grobnica saha Mohameda iz dinastije Lodljev

čudovite reliefe cvetic v mar- morju. Intimna svetloba je v pro- stor s sarkofagi padala skozi na- knice iz rezljanega kamna. Cvetni listi pravih cvetic, ki so jih gotovo darovale občudovalke večne lju- bezni, so se mešale z raznobar- nimi kamnitimi interzijami, ki so krasili sarkofag, tla in stene grob- nice. Pravi cvetlični gaj v kamnu. Popolna lepota je lepota v po- drobnostih.

Stavbo, ki prekaša vse, kar si človek lahko predstavlja, so gradili najslavnejši gradbeniki in roko- delci tistega časa. Izvedenec za gradnjo kupole je bil doma iz Cari- grada, zidarji so prišli iz Delhija in Kandaharja, strokovnjaki za kupol- sko konico so prispeli iz Lahoreja in Samarkanda, kaligrati za notra- nje napise iz Šire in Bagdada, rez- ljalci cvetic iz Buhare, graditelji vrta iz Kašmirja. Najslavnejši na- grobnik je 20000 ljudi delalo se- demnajst let.

Najljubša žena Velikega Mogula je imela, po stavbi sodeč, zaradi svoje lepote in dobrote na Šaha ogromen vpliv. Vladaujo Indije je povila 7 otrok. Po rojstvu 8. pa jo je leta 1629 v Južni Indiji pokosila

Taj-Mahal

drage. Kronist tistega časa pravi, da je živel udobno in razuzdano do konca svojih dni. Ko sem pomi- slil, da je tudi on prišel na oblast prek trupel sorodnikov, se mi nje- gova usoda ni zdela preveč tra- gična. Kakor seješ, tako tudi ža- njesh. Njegov zapor pa je velika tragedija za človeštvo. Veliki Mo- gul je nasproti zadnjemu domu svoje ljubljene načrtoval svojo grobnico, kopijo Taj Mahala v čr- nem marmorju. Ko sem zapuščal spomenik lju-

Čudovita marmornata stavba, okrašena s filigranskimi ornamenti, ki je prav zaradi svoje majhnosti in obvladljivosti človeku, si tega gotovo ne zasluga. Še posebno ne, ker je avtor marmorne zgradbe namreč iz sam- nico Mohammeda iz dinastije- in grobnico Humajuna iz dinastije- Velikih Mogulov ene od m- njih studentcev, iz katerih m- graditelji velikega dragulja- hala. (Dolje prebujeni)

NADA,

Ferdo Godina VRNI SE 12

»Da ne omejujem jaz tebe, reci,« je dodala Sonja. Vedel je, da bo življenje teklo dalje in da je bolje živeti s temi Sonjinimi očitki, kakor pa se poročiti.

Frčak se je bližal štiridesetim letom in je bil skoraj štirinajst let starejši od Sonje. Frčakov sin je hodil v osnovno šolo in z bivšo ženo, tako je vedno trdil, je v neprestanih tožbah.

Čeprav Frčak ni nikoli skoparil z denarjem, kupoval je Sonji nakit in obleke, kar si je zaželela, vozil bi jo, kamor bi hotela, vendar je tako življenje postajalo zanjo vedno bolj boleče.

Po tem, kar so ta večer preživeli, so se nazadnje le sprostili. Celo Sonjo je vino razgibalo. Olgin rojstni dan je dajal večeru še posebno privlačnost. Frčak je kupil popoldne bogat šopek, ki ga je Olgi izročila Sonja. Gostinci so pripravili mizo še s svojim šopkom, saj ti štirje niso bili skopi gostje. Sonji so se odmaknili dogodki z Nado. Po dveh težkih dneh se je skušala zdaj razvedriti. Ta večer je največ plesal Frčak z Olgo, Kolbl pa s Sonjo. Kolbl ni bil prvič tako razpoložen, a jo je ta večer kljub temu presenetil, saj je kar naprej prekipel od posebne živahnosti in odkritosti.

»Veš, Sonja,« je drobil, »jaz te imam rad, že ves čas, odkar se poznavam.«

Sonjo je to najprej zabavalo, ker je bila prepričana, da iz Kolbla govori vino. Nikoli ni pomislil na to, da bi ji Kolbl pomenil kaj več. Bil je nekoliko mlajši od Frčaka, suh, malo plešast in v njegovem ozkem obrazu, s poudarjenim, ukrivljenim nosom se ji je zdel prijeten in dobrušen, ni pa nikoli pomislila, da bi jo kot moški privla- čil. Pričakoval je pri Sonji presenečenje. Po njeni živahnosti se mu je zdelo, da je naletel na kar dober odziv.

»Nekaj reci!

»Kaj naj rečem,« se je smejala Sonja. »Malo moram pomisliti, saj to prvič slišim.

»Življenje je kratko. In ko človek postaja starejši in modrejši, je prav, če se skuša naučiti vsega, kar se mu ponudi. Saj jaz sem takega mnenja. Naša katoliška vzgoja je bila nesmiselna. V mladosti nam je bilo vse prepovedano. Svoji prvi punc sploh nisem znal odpeti steznika, kaj šele, da bi se ji upal seči pod hlačke.«

Sonja se je zabavala. Prepričana je bila, da steznika res ni znal odpeti in da se ni upal dotakniti hlačk. Moralo je biti smešno, kako je odkrival te preproste ženske skrivnosti.

»No, še nekaj,« je vztrajal. »Mogoče zate ne bo nič novega.«

»Bom videla.«

Muzikantje so končali, plesalci so zaploskali in želeli, da še igrajo. Ko sta spet zaplesala, je Kolbl nadaljeval:

»Pridi k nama domov.«

»Zakaj pa?« je postala pozorna.

»Lepo bi nam bilo v troje. Poskusili bi.«

Sonja je preletela z očmi pare, saj se ji je zazdelo, da so znenada drugačni. Odprlo se ji je še eno novo poglavje, o katerem je sicer slišala in brala, a si ni nikoli mislila, da bi ga tudi sama kdaj doživela. Ni se znašla. Kolblovo govorenje je postalo prekleto resno.

»Sem preveč rekel?« je tipal. Vedel je, da jo bo iznenadil, a prestopiti reko Rubikon je moral, če je hotel kaj doseči. Ni pa izključeval možnosti, da je kaj takega že doživela. Potem ne bo posebnih težav. Prijetno je bil presenečen, ko je rekla:

»Kaj bi rekla Olga?« Komaj je prišla k sebi. Kolbl pa je pohitel:

»Tudi ona te vabi. Vesela bo, če prideš.«

Podoba, ki si jo je ob tem skušala napraviti, je bila nova, nejasna. Ni se znašla.

»Ni se treba takoj odločiti. Premisli. Povedala boš, ko se bomo drugi srečali. Ali ti bom pa telefoniral v fabriko.«

Ko so vsi štirje sedeli za mizo, se je Sonja trudila, da ne bi pokazala vznemirjenja in raztresenosti. Kolbla je gledala drugače, posebno pa Olgo. Skušala je razbrati, če sta se s Kolblom dogovorila, ali je res tudi Olga privolila. Njen nasme in pogled kažeta, da oba predlagata srečanje. Vsaka Olgina beseda je zdaj pomenila še nekaj drugega. Frčaku se niti ne sanja. Ni se mogla ubraniti misli, kaj bi bilo, če bi se res vsi trije slekli. Kaj bi govorili, ko bi se reševali iz stiske. Pri Sonji bi šlo gotovo težko.

Videla je, kako se Olga znajde tudi v tem trenutku. Njen glas je poln posebnega miru in teže. Ker se je v prepirih s Frčakom postavi- vila vedno na njeno stran, je v njej čutila delček materinske dobrote, saj je Sonji mati umrla, ko je še bila majhna. Njihovo prijateljstvo se je v letih poznanstva tako utrdilo, da se ji je zdelo, da bi ga težko pogrešala. Prav zato, ker so si bili tako blizu, ne bi nikoli pričako- vala, da se bosta Kolblova odločila za tak korak. Sonji se je zdelo, da res nič ne pozna sveta. Kaj vse preži na človeka!

(Nadaljevanje prihodnjic)

Umrla je

Silva Hradil,
roj. Samobor
profesorica geografije

Slovo bo v petek, 8. julija 1994, ob 17. uri na soboškem pokopališču. Cvetje hvaležno odklanjamo v korist Bol- nišnice v Murski Soboti.

Žalujoci: mož Joži, hčerka Danila z možem Ferjenom in vnukinja Katka ter drugi sorodniki

V SPOMIN

Boleč in žalosten je spomin na 5. julij 1992, ko naj je zapustil dragi očka in mož

Drago Luk
iz M. Sobotе

Vsi, ki ste ga poznali, ga ohranite v lepem spominu.

Žalujoci: hčerka Sanja in Lilijana

kronika

Zgodilo se je ...

Vrsto, 28. junija, ob 18.15 se je zgodila na magistralni cesti med Lencarjem in Gerjo Radgona tragična, saj je umrla komaj 7 let stara Maja Klobasa. S tovornim vozilom jo je 36 metrov zunaj preboda za police zadela Drago Zelko iz Radence. Deklica je pritekla na cesto z raztrgane desne strani.

40-letni Matija Ivanuš iz Franceta se je v soboto, 2. julija, priključil raztrganemu, h kateremu je bila priključena enosilna prikolica, po magistralni cesti v Velikem Brezovcu. V kabini sta poleg voznika sedela še 36-letni Stanislav Kosi in 17-letni R. S., oba iz Huma. Vozniku Ivanušu med prevozi po klanec navzdol ni uspelo preseliti točilec v delovni položaj, zato je traktor s priklonikom in prikolico zdrvel v bližnji sadovnjak, kjer se je prikolica odtrgala, zvalila na se je po kakih sto metrih od mesta prevrata in obšla na levi strani. Med prevračanjem je dvigalo iz kabine in sta z njimi tudi poškodbe, traktorist Ivanuš, ki ga je traktor pokopal pod seboj, pa je dobil tako hude poškodbe, da je zaradi njih na mestu sam umrl.

30. junija okrog 10. ure je nenačakovano v stanovanju v Križevcih v Prekmurju. Ugotovili so, da je v ogenj zajetel domačin G. Š., in sicer v hiši, v kateri stanuje skupaj s soprogo. Policisti so ugotovili, da je preden je prižgal ogenj, iz stanovanja odnesel svoje predmete. Kljub temu pa je škoda večernja, ogrožena pa je bila cela hiša. Požar so pogasili gasilci, h katerim so se pridružili preiskovalci, ki so odredili pripor, saj je obsegel sum, da bo spet prižgal.

Med nevihto, ki je v sredo, 29. junija, dirjala nad Prekmurjem, je zagorelo ostriše vinske kleti Avgusta Farkaša iz Filovca. Škode je za 2.800.000 tolarjev. Požar so pogasili gasilci in tešanovski gasilci, ki so bili na obliži.

Gesto pa je tudi v Gerlincih. Tam je strela zajetila požar na go-

spodarskem poslojpu Stanislava Prelca. Uničeni so poslopje, poljski pridelki, ki so bili v njem, povsem nov traktor, delno pa je poškodovana tudi stanovanjska hiša. Vse škode je za 4.000.000 tolarjev. Požar so pogasili domači in okoliški gasilci. Ker so bile prekinjene telefonske veze, jih prizadeti ni mogel takoj obvestiti, zato so uporabili drug način obveščanja, kar je imelo za posledico, da niso prišli takoj.

V soboto, 2. julija, ob 3.30 je bil zunaj Martjanec oropan avstrijski državljani W. S. Le-ta se je skupaj s prijateljem vračal iz diskoteke Super Li. Napadalcu so mu vzeli denar in zlate predmete, vse skupaj v vrednosti 450.000 tolarjev. Kriminalisti s soboške uprave za notranje zadeve so za to kaznivo de-

nje osumili štiri prebivalce iz Pušče pri Murski Soboti, saj so v njihovih žepih našli del oropanih predmetov. Denar in predmete so jim zasegli, napisali pa so tudi prijavo tožilstvu.

Policisti policijske postaje Murska Sobotica so 30. julija ob 19. uri pridržali do iztreznitve K. J., ki je v Murski Soboti v križišču proti Bakovcem divje »usmerjal« prometa. S tem početjem je prišel navzkriž z zakoni, pa tudi zato, ker je bil vinjen, zato so ga odstranili in dali »na hladno«.

Nabiralec gob v gozdu blizu Kovčevca je 29. maja okrog 9. ure naletel na truplo neznanega moškega in seveda to prijavil policiji. Preiskovalci so ugotovili, da gre za 39-letnega Emila Bezneca iz Poznanovca. Po dosedanjih ugotovitvah je umrl, ne da bi bilo nad njim izvršeno nasilje, in sicer zaradi bolezni.

V petek zvečer se je v gramoznici v Križevcih pri Ljutomeru med kopanjem utopil Matija Z. iz Križevca. Policisti nam podrobnosti niso sporočili, »poročila« s terena pa govorijo, da je vzrok bolezni.

V petek, 1. julija, okrog 14. ure je odšel nabirat gobe 75-letni Jožef Tibaut iz Berkovca. Ker ga do 21. ure ni bilo domov, so svojci izginotje prijavili policiji. Šli pa so ga tudi iskat, saj so domnvali, da je v gozdu zašel. Našli so ga v gozdu zunaj naselja Selišči.

V minulem tednu so na pomurskih mejnih prehodih spet zavrtili veliko tujcev, ki so hoteli priti v Slovenijo, a za to niso izpolnjevali pogojev. Nekaj teh je pozneje mejo ilegalno prestopilo, a so jih izsledili, vrtili v sosednjo državo ali pa v izpostavo prehodnega doma v Prosenjakovcu. Še vedno prevladujejo ilegalci iz Romunije.

Nedeljsko slavlje v Kobilju

Motorka za praznik

Gasilci Kobilja so pred petimi leti praznovali 100-letnico delovanja. To nedeljo pa so vabili na slovesnost ob 105-letnici društva. Če bodo tudi druga gasilska društva slavila jubileje na vsakih pet let, sem razmišljal, potem bo huda predla ne le domačinom, ampak tudi gasilcem iz sosednjih krajev, ki pač morajo obiti (v uniformah, četudi je čez 30 stopinj Celzija) vse slovesnosti in veselice, saj se lahko potem nadejajo, da jim bodo obisk vrtili. To pomeni, da bodo tudi kaj popili, saj so izkupički s takih prireditvev še vedno pomemben vir prihodkov gasilskih društev. Sicer pa tudi neuradna gasilska himna pravi, kaj najrajši gasijo. K sreči se je izkazalo, da nedeljsko gasilsko slavlje v Kobilju ni bilo toliko zaradi 105. obletnice (niso brali kronike), ampak predvsem zavoljo prevzema motorne brizgalne Ziegler. To slovesnost pa so povezali s praznovanjem 13. krajevnega praznika in pripravili tudi kulturni program.

Koliko je stala »ciglerica«, niso javno povedali, le to so dejali, da sta k denarju, ki so ga sami zbrali, svoja deleža pristavila občinska gasilska zveza in območna enota zavarovalnice Triglav iz Murske Sobotice. Ta osrednja slovenska oziroma pomurska zavarovalna družba se nasploh lepo vključuje v naša prizadevanja za varstvo pred požarom, zavedajoč se, da denar, ki ga da za sofinanciranje gasilskih brizgal, predstavlja veliko manjšo vsoto, kolikšno bi sicer morala izplačati za odškodnino, kjer bi se neuspešno zoperstavili ognjenim zubljem.

Predsednik slovenskih gasilcev Ernest Eöry pa je v priložnostnem nagovoru dejal, da je od vse dejavnosti, ki jo opravijo gasilci Slovenije, le 20 odstotkov (v povprečju seveda) na področju požarnega varstva, torej so gasilci čedalje bolj angažirani tudi na drugih človekoljubnih področjih. Take naloge izhajajo tudi iz novega zakona o gasilstvu.

Kobiljanske in gasilce iz okoliških krajev ter druge občane sta pozdravila še predsednik izvršnega sveta skupščine občine Lendava Štefan Gjerkeš in državni poslanec Bojan Korošec. Potem pa so (po)delili gasilska priznanja. Gasilsko odlikovanje 2. stopnje je gasilska zveza Slovenije podelila Alojzu Miholiču, gasilska odlikovanja 3. stopnje pa so prejeli: Stanko Gjerek, Branko Ferencek, Štefan Smej in Koloman Trajber. Občinska gasilska zveza Lendava je gasilsko priznanje 1. stopnje podelila Avgustu Gjereku, Veri Nemec, Tatjani Nemec, Borisu Nemetu in Avgustu Smeju, gasilsko odlikovanje 2. stopnje pa so dobili: Franc Halas, Milan Puhar, Marjan Ferencek in Jože Kocet. S tem pa seznam prejemnikov priznanj še ni popoln, kajti tudi kobiljansko gasilsko društvo se zaveda, kaj pomenijo posameznikom moralna priznanja, zato je odličja podelilo domači množici, predstavnikom zavarovalnice Triglav in njej sami, potem gasilskim društvom iz Trbovelj, sosednjim društvom in gasilskemu društvu iz madžarskega kraja Zala-baksa. Na koncu pa je domači župnik, sicer tudi sam gasilec, Franc Halas blagoslovil novo kobiljansko motorno brizgalno.

S. SOBOČAN

Gasilski jubileji

Slovesno v Bučevcih, Bistrici in Filovcih ter Banovcih

Gasilsko društvo Bučevci smo predstavili v prejšnji številki. Zdaj pa prinašamo le še vest o poteku nedeljske slovesnosti ob 100-letnici. V mimohodu je sodelovalo čez 200 gasilcev z 22 praporji. Slavnostni govornik je bil predsednik izvršnega sveta skupščine občine Ljutomer Ludvik Bratuš, nato pa so podelili gasilska priznanja. Priznanje gasilske zveze Slovenije so prejeli: Martin Ilješ, Jože Stranjšak, Franc Kotnik, Anton Šijanec, Alojz Senčar, Matija Šafarič, Franc Lubi, Marjan Kotnik, Slavko Kavaš in Stanko Kolmanič. Plakete veteranov so dobili: Franc Kotnik, Anton Šijanec, Matija Šafarič, Anton Slavič, Franc Hofman starejši, Martin Ilješ in Franc Hofman. V kulturnem programu so sodelovali: bučevski pevski zbor, mladi gasilci in pevski zbor iz Križevca. Potem pa je bila veselica.

Na Gornji Bistrici so imeli v nedeljo otvoritev zares lepo prenovljenega gasilskega doma, katerega prostornina je okrog 200 kvadratnih metrov. Naložba je vredna 12 milijonov tolarjev in je rezultat večletnih prizadevanj gasilcev (le-teh je 69) in drugih občanov. Oboji so opravili čez 3.500 ur prostovoljnega dela. Prenovljen objekt je blagoslovil kanonik Franc Tement. Zdaj ko

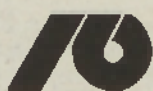
so gornjebistriški gasilci rešili prostorske težave, že delujejo za pridobitev sirene in novega gasilskega orodnega vozila.

Letos poteka 70 let, odkar so v Filovcih ustanovili gasilsko društvo, zato so v nedeljo zaznamovali ta jubilej, ki pa so ga združili še s praznovanjem krajevnega praznika. V Filovcih je 83 organiziranih gasilcev. Prizadevajo si za pridobitev gasilske cisterne, saj morajo velikokrat posredovati na bližnjem vinogradniškem območju. Na nedeljski slovesnosti je bil bogat program, saj so prebrali društveno kroniko, za kulturni program so poskrbeli učenci bogojinske osnovne šole, domači pevci, zaplesala pa je tudi folklorna skupina. Dan pred slovesnostjo pa so podelili najzaslužnejši društvena priznanja, na sami slovesnosti v nedeljo pa so podelili priznanja občinske in republiške gasilske zveze.

Gasilci iz Banovca so v soboto pripravili otvoritev prenovljenega gasilskega doma. Ob dobri udeležbi gasilcev iz Ljutomerske občine so hkrati opravili še prevzem gasilskega vozila. Prav lično urejen gasilski dom je že postal zbirališče gasilcev in krajanov, urejena okolica pa daje Banovcem poseben pečat.

DUŠAN KOSI
JOŽE ŽERDIN

Vabimo vas, da se oglasite v eni izmed enot

Pomurske banke d.d.

Na posebnih okencih

-INFORMACIJE O CERTIFIKATIH-

boste izvedeli vse o Pomurski investicijski družbi.

POMURSKA INVESTICIJSKA DRUŽBA

naložba v domači kraj

Bogastvo naj ostane tu, kjer je srce.

iz naših krajev

SPODNJA ŠČAVNICA – Letošnji tradicionalni dan žetve v Spodnji Ščavnici bo 12. julija na njivi Ivanke Kolarič ob vaško-gasilskem domu. Pomerili se bodo kosci in žanjice, članice aktiva kmečkih žena pa bodo ponudele dobrote in tudi zapele bodo. Napovedujejo še šaljive igre. (L. Kr.)

GORNJA RADGONA – Mednarodni mejni prehod v Gornji Radgoni tudi letos krasi veliko cvetja. Zanj skrbijo obmejni delavci, tudi komandir mejne policije Stanko Sakovič, ki je sicer delaven v turističnem društvu. Lepo so urejene tudi hiše ob mejnem prehodu, zato je gornjeradonski mejni prehod resnično lepo okno v našo Slovenijo. (F. Kr.)

SVETA ANA – Lovska družina je ob svoji 40-letnici pripravila tekmovanje v streljanju na glinaste golobe in velik lovski zbor s kulturnim programom, ni pa manjkalo tudi zabave, saj so imeli na veselici velik srečelov, glavni dobiček pa je bil odstrel srnjaka. Pred slovesnostjo so aninski gasilci polepšali svoj dom. (A. L.)

GEDEROVCI – Na gasilskih vajah tišinskega sektorja so se pomerili v tridelnem napadu, vezanju vozlov in štafetnem teku. Med gasilci člani in mladinci so bili najboljši gasilci iz Sodišincev, zato so dobili prehodni pokal. (F. Ku.)

GORNJA RADGONA – Na prehodu za pešce v Gornji Radgoni moraš biti atletsko sposoben. To pa zato, ker ko prideš do četrtnice čistišča, na semaforju že utripa rdeča luč. Očitno semaforji niso pravilno sinhronizirani. Morda pa jih kanijo popraviti šele tedaj, ko bo prišlo do prve prometne nesreče? (J. K.)

NEGOVA – Čistilna naprava, ki so jo že pred leti zgradili pri Negovi, dobiva te dni kanalizacijske priključke. Najprej bodo odpadke speljali od večjih objektov, kot sta šola in stanovanjski blok, nato pa bodo prišla na vrsto še gospodinjstva. Urejena kanalizacija in čistilna naprava sta seveda velika pridobitev, kajti poslej ne bodo več onesneževali Kunovskega potoka. (L. Kr.)

MUCEK – Perzijski muček Easy Boy ali Izi, kakor mu pravijo Bakali-jevi iz Gornje Radgone, je večkratni mednarodni šampion. Pojavlja pa se tudi drugod, ne le na tekmovanjih; ondan so ga zaupali Denisu Krambergerju, ki ga je prinesel na šolsko slovesnost. Denis je povedal, da ga ima muček nadvse rad, dobro pa se drži tudi na sliki, mar ne? – Fotografija: L. Kramberger

GASILCI – Gasilsko društvo Zbigovci-Lastomerci ima dom v Lastomercih, ki pa ga ne uporabljajo le za potrebe gasilstva, ampak sta v njem še trgovina in zbiralnica mleka. Ščasoma je postal pretesen, zato so sklenili narediti prizidek. Tako kot velikokrat prej, tudi zdaj ne gre brez prostovoljnega dela. Celo direktor mesne industrije iz Gornje Radgone Branko Križan je poprijel za samokolnico. Zbigovski gasilci pa so hvaležni gornjeradonskim požarnikom, saj so od njih dobili gasilsko vozilo TAM. – Fotografija: L. Kramberger

Med tistimi, ki se jim je letos nasmehnila ribiška sreča, je tudi **ROMAN HORVAT** iz Murske Sobote. Ondani je namakal trnek v Ledavskem jezeru in kar naenkrat je nekaj močno potegnilo. Roman pa se ni dal. Krap, ki ga je potegnil iz vode, je tehtal skoraj 9,5 kilograma. Tako so lahko pripravili tudi piknik za več ljudi. (J.G.)

NATAKARICE – V Adrijancih so Smodiševi uredili težko pričakovani trgovino in okrepčevalnico, ki so jo poimenovali Pri Klavdiji. Ponudba je dobra, postrežba pa prav tako, za kar skrbijo tale nasmejana dekleta. Foto: Škerlak

Kako preprečiti nadaljnje uničevanje notranjosti Negovskega gradu, prvorazrednega kulturnega spomenika

Zapiranje negovskega gradu

Večji delež občinske turistične takse v Gornji Radgoni bo letos namenjen v povsem druge namene – za zapiranje negovskega gradu. Štiri masivna vhodna vrata na negovskem gradu so nujna, če nočejo, da bodo nepovabljeni obiskovalci še naprej uničevali notranjost tega prvorazrednega spomenika. Verjetno pa se s takšno odločitvijo ne bodo strinjala turistična društva, ki bi denar želela porabiti za oživiljanje in oplešanje krajev, kamor zahajajo turisti. Sicer pa: tudi k Negovi bodo prej ali slej zahajali turisti.

Obnove negovskega gradu v turistične namene so se v občini Gornja Radgona lotili že v drugi polovici osemdesetih let. Iskali so najprimernejšega izvajalca del – to je bil takrat g. Lovce (ki je medtem menjal naziv zadruga in podjetja). Vmes je bilo precej zapletov, za čiščenje grajskih prostorov so bila organizirana tudi javna dela, dela pa je opravljal tudi Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine. V grajski kapelici so začeli restavrirati odkrite freske (dela niso dokončali), pred vhodom na glavno grajsko dvorišče pa bodo v teh dneh začeli z arheološkimi izkopavanji. Že 23. maja so začeli površino, namenjeno izkopavanjem, odkrivati delavci, vključeni v javna dela.

Do jeseni naj bi negovski grad zaprli s štirimi vhodnimi vrati. Tako bi preprečili nadaljnje propadanje in uničevanje notranjosti. Najdražja vhodna vrata s kovinsko mrežo bodo stala okrog 480 tisoč dolarjev,

skupno pa bodo vsa vrata stala občino 710 tisoč dolarjev. 500 tisočakov bodo v ta namen zagotovili iz sredstev občinske turistične takse, 210 tisočakov pa iz proračuna (vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih objektov). Škoda, da mora za objekt, ki je državnega in srednje-evropskega pomena, sredstva prispevati le občina, saj bi proračunska sredstva lahko bila »učinkovitejša« na drugih področjih, kjer nimajo možnosti, pridobiti republiška sredstva.

Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor pa ni dovolil, da bi hkrati z vrati na okna namestili tudi okrasne lesene naoknice, ki bi polepšale splošni videz gradu že na daleč. Trdijo, da je treba grad prej v celoti obnoviti (utrditi temelje), vprašanje pa je, kdo in kako se bo lotil tako zahtevnega projekta. Ljubljanski grad, ki je v središču Slovenije in Ljubljane, obnavljajo že zelo dolgo, pa še vedno ne vedo, kdaj bodo dela končali in ko-

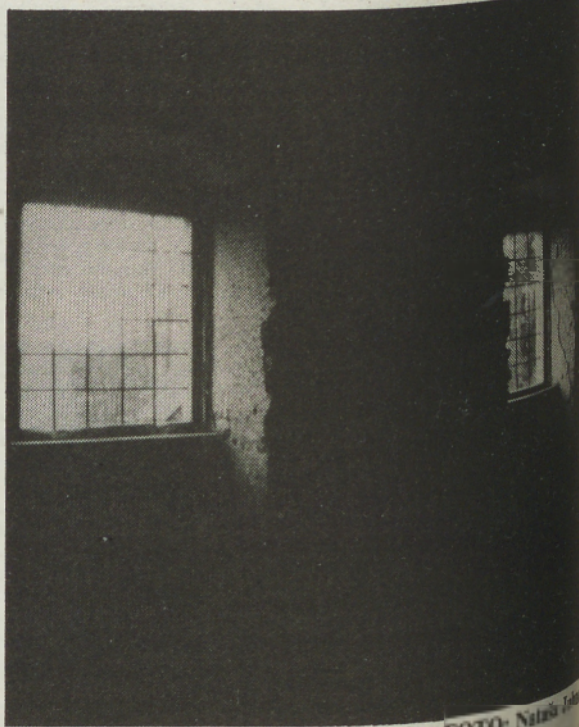

FOTO: Nataša Jakič

liko denarja bodo še potrebovali. Vsekakor bo v primeru negovskega gradu najbolj smiselno, da ga uredijo do te mere, da bodo vsaj določeni prostori primerni za ogled turisti, mogočen objekt na vzpetini pa naj bo vsaj na daleč okras krajine. Ta trenutek res nima smisla zahtevati nemo-

goče, sicer pa: tudi zbiranje ruševin privlači za razne namene, če so predstavljeni na primer na način.

BERNARDA B. PRIBIČ

Naši izseljenci

V domovini svojih staršev

Te dni se je v Lenartu mudila mlada družinica iz Avstralije. Gre za hčerko Ivanke in Franca Šibila, ki sta pred izselitvijo na novo celino stanovala pri Lenartu oziroma na Ptuj, ime pa ji je Sylvia. V domovino svojih staršev je prišla z možem Simonom (Avstralcem) in hčerko Lauro. Sylvia odlično govori slovensko, čeprav je rojena v Avstraliji.

»Doma smo vedno govorili slovensko. Nekaj težav pa imam pri pisanju. Tudi moja hčerka Laura veliko razume, sicer pa imajo otroci priložnost obiskovati slovenske šole. Od nekdaj je bila moja velika želja, spoznati domovino, vendar je dolgo ni bilo mogoče uresničiti: starši so veliko delali, jaz pa sem hodila v šolo in študij nisem mogla kar tako prekiniti. Šele po končani univerzi in po poroki 1987. leta sem skupaj z možem prvič obiskala Slovenijo,« je povedala Sylvia. Opozorila je tudi na velik napredek, ki je nastal v Sloveniji od 1987. do letošnjega leta, ko je – kot zapisano – spet prišla, tokrat že s hčerko.

In v čem je po njenem mnenju razlika med Avstralijo in Slovenijo?

»Življenje je podobno. Največja razlika je v delovnem času. V Avstraliji se začne delovni dan okrog devete ure in traja tja do šestih zvečer. Tako nam ostane malo časa za druge dejavnosti. Z možem delava v državni bolnišnici; on je raziskovalec v laboratoriju, jaz pa magistra farmacije. Pred tremi leti se nama je rodila hčerka Laura. Ker sem edinka, so starši zelo navezani name, jaz pa nanje, zato se vidimo vsak dan in oče in mati se najbrž ne bosta za stalno vrnila v Slovenijo. Že prihodnje leto pa bosta prišla na dopust.«

– Kaj pa vaša družina? Boste še prišli?

»Ko bi ne bila vožnja tako draga, bi dopustovali v Slovenijo vsako leto. No, tokrat smo obiskali vse sorodnike, ogledali smo si veliko znamenitosti. Veliko fotografij smo naredili, da bi pozneje obujali spomine na prijetne trenutke, rada pa jih bom pokazala tudi sodelavcem. Ponosna sem, da sem Slovenka, zato me ni bilo nikoli

sram povedati, odkod izviram.«

Zdaj, ko je izšel ta pogovor v časopisu, so Sylvia, njen mož in hčerka že v Avstraliji. Na svidenje čimprej! A. LIPKO

Simon, hčerka Laura in Sylvia so pri Lenartu obiskali teto Antonijo Balder. – Fotografija: A. L.

Prlêški füčkêc

Pjê, kak rêčê švic po riti! Gnêš néga cajta za obratjê pa kritizêrajê. Van rêčên, puno dela jê; do vûh, ka sê vûn nê vidimo! V goricah jê vèzajê, no povèžuvajê. Puno skrb jê, ka néga vèč sôpic slamê vèz. Najlèpê jê bilô sôpico namôčiti v mlakî, tê pa jo pocèpêtati pa na hlôpca gor zavûjgniti, tê pa lepo s klincon bêtêvê slamê okoôli rozg no kolov nasûkati.

Grûmska strela; tudi škropljêjê jê tû. Mlakê so punê vodê, ka tê lãhko galicijo zmešali. Krucipákêl pa osipôvajê jê tû. Pa icike f štali žê mŕckajo – tan pač, gê icikê šê mojo, gê so jih šê nê zamejajê za traktore pa autê.

Košja jê tû. Pa žêtêf klûka po kombajnîh. Pa prve grûškê pa jabôka žûncê létijo z drêvja kak ti padálci.

Jûj, zaj jê rêsen luštno f Prlêkijî! Poslûšajê tê toti modèrni luštini svêti, lèp kak šmênt!

Kak' luštno jê zaj f Prlêkijî, tan hišê praf mêtstnê stojijo, okôli fšê puno motôrof – za lèpši naš vujtro brnijo!

Sê kombajn po jîvi šprancera, maštinê pa kravê dojijo, k pastîri êlektričnên KEKEC têtlicke kôj gôbêc tišijo!

Prêpêlica na stêrêo špila, škŕjančêk tranzistor vrti, fša kûrêčja fârma vêsêla

pa rísanko barvno glêdi –.

Fstani mi Micika, vûžgi mi traktora, ka va na živo šla.

Purê sê dèrêjo, galofaks zôblêjo – mašna pèčénka bo.

Sê kombajn f pšênicî čêpêri, maštna pa hrôščê onêga.

Šê Micikî Francêk zamêri, čê šminkê na vûstah nič nêga.

Namêsto žganice likêrê pjê pljêjo zaj, gde kostjo, motôr pa sê naftê nažêrê – šê svijê sê f štálci smèjijo...

Nu, viditê, Prlêkîja jê grôrala nôbl-toô! Grôrala jê pa bôtrna kak šmênt. Bolê dê têka fšê riti, lèpša bô!

Tê pa sê dobro mêtê, pa zvečêr sê skopljê f hladnoj vodî, ka vas nêdê hica dôj vûlôviti f štampêri.

Pa nič nê vèrvitê tistêmi stôrêmi rãjapê, julija zgrôbljo luštî, babê pri mirî pûstijo.

gnêšji dên vèč nê drži. Stôrê babê mojo vèrê ali tak tan spôdi tûdi polêti – mlôdê jarikê pa so tak ali tak tûdi mlôdê tak vrôčê kak julija! Enêga hladnê fšên...!

KRNCI – V letnem programu nove cest je predviden tudi posodobitev 3,12 kilometra dolgega odseka Krnci-Sebeborci. Predvidena vrednost dela je 29 milijonov tolarjev. Od tega bodo milijonov zagotovili iz občinskega proračuna, preostali delež pa bodo prispevali za demografsko opreženo območje. M. J.

ZENKOVCI – Krnjanska skupnost je na 5 kilometrov dolgi cesti, v zadnjih štirih letih pa so obnovili le 600 metrov občinske ceste. Tudi lovci-Strukovci. Zato prizadevajo, da bi skupnost uredili cestno povezavo med Zenkovci in Strukovci, hkrati pa posodobijo odsek Gornji Puževci-M. J.

KRUPLIVNİK – V tem kraju se vedno nimajo asi, zato vezave, zato s prizadevanji za posodobitev ceste. Novci-vadanci-Kruplivanik. To bi bila za Kruplivanik velika pridobitev. M. J.

S Triglavom po Švici

Ludvik Kovač (2)

Na sončni in senčni strani Alp

Švica se ponaša s številnimi naravnimi, turističnimi, kulturnimi in drugimi znamenitostmi. V zgodovini so se na ozemlju današnje Švice prepletale različne civilizacije in kulture, saj je po Cezarjevi zmagi nad Helveti to ozemlje leta 58. pred našim štetjem prišlo pod rimsko oblast, v času preseljevanja narodov so jo poselili germanski Alemeni in Burgundi, ozemlje današnje Švice je nekaj časa pripadalo frankovskemu cesarstvu, v 13. stoletju pa so nad delom tega ozemlja zavladali Habsburgi. Da bi se ubranili pred njimi, so nekatere kmečke obale - kantoni leta 1291 skle-

protestantizma pa se je ohranila. V 19. stoletju so evropske sile priznale trajno švicarsko nevtralnost in takšna je država ostala vse do danes. Prepletanje različnih kultur in gibanj v tem prostoru se kaže predvsem v podobi švicarskih mest in naselij, kjer so se kot kulturnozgodovinski spomeniki ohranile številne cerkve in druga arhitektura.

Po 24 urah potovanja, ki je minevalo s krajšimi postanki ter ogledi kulturnih, zgodovinskih in turističnih zanimivosti, smo si Triglavovi popotniki privoščili počitek v enem od hotelov. Prejšnjo noč smo preспали ali prebedeli kar v avtobusu, to pa ni vplivalo na tiste,

bili smo skorajda edini obiskovalci. Ura je bila že krepko čez polnoč, ko so se nam pridružili še trije Švicarji, ki pa so očitno prišli zaradi natakacije. Pijača v Švici ni poceni, saj je bilo v disku potrebno za 3 decilitre piva odšteti 4 franka, sicer pa ga je mogoče v gostilni dobiti že tudi za 3 franka. Tudi hrana ni poceni, vendar Švicarji dobro zaslužijo in hrana je zanje manjši izdatek, kot za nas v Sloveniji. Zelo drage so žgane pijače, ki jih Švicarji ne popijejo veliko, kot kaže, pa jih tudi ne prenesejo preveč. O tem smo se lahko prepričali, ko smo gostom v disku, ki so se nam pridružili, ponudili pravo domače prekmursko žganje. Eden, ki je bil najpogumnejši, je zvrnil nekaj kozarcev in zanj se je tista noč končala, mačka pa si je verjetno moral zdraviti ves naslednji dan.

Mi pa smo naslednji dan že nadaljevali pot do Luzerna, mesta pod Pilatusom in glavnega mesta istoimenskega kantona. Luzern je središče švicarskega turizma in tudi v samem mestu lahko vidijo obiskovalci številne zanimivosti. Zanimiv

Med našim popotovanjem po Švici smo se ustavili tudi v kraju Einsiedeln, ki je znan romarski kraj. Po pričevanju so bili v preteklosti tod naokoli sami gozdovi in v ta samotni kraj se je leta 828 iz samostana Reichenau umaknil menih Meinrad. V njegovi kamnici, kjer je živel ob odpovedovanju in molitvi, sta ga 21. januarja 861 napadla in zverinsko umorila dva roparja. V spomin na svetega Meinrada so tu zgradili kapelico, pozneje pa je na tem mestu zrasel mogočen samostan z veličastno cerkvijo.

je sprehod čez Leseni most in ogled »spečega leva«, še bolj pa se je v tej vročini prilegel krajši počitek na hotelski terasi, od koder je lep razled na Vierwaldstaatsko jezero.

V Bernu, ki je švicarska prestolnica, smo se ustavili le za krajši čas. Mestna znamenitost so medvedi, po katerih naj bi mesto dobilo tudi ime, sicer pa je tu sedež vlade in parlamenta. Bern je politično in upravno središče Švice, finančni in gospodarski center pa je Zürich, ki je tudi največje švicarsko mesto, saj šteje nekaj manj kot pol milijona prebivalcev. Omenja se že v 10. stoletju, najbolj znana ulica v Zürichu pa je Bahnhofstrasse, saj so v tej ulici in v njeni neposredni bližini številne banke in

borzne hiše z vsega sveta. To seveda ne preseneča, saj so švicarske banke znane kot najvarnejše, zato se v njih zbira bogastvo z vseh koncev sveta. Poleg teh se mesto ponaša še s številnimi kulturnozgodovinskimi znamenitostmi, v njem pa so številne cerkve. Na eni od njih je največja stolpna ura na svetu, saj meri v premeru 9 metrov in vedno kaže točen čas. Nasploh so švicarske ure znane po svoji točnosti, točnost pa je tudi vrlina Švicarjev. Takšno število cerkva v Švici ne preseneča, saj so v dobi reformacije tu delovali različni reformatorji. V Zürichu je bilo v začetku 16. stoletja močno predvsem zwinglistično gibanje, medtem ko je v Ženevi deloval Calvin.

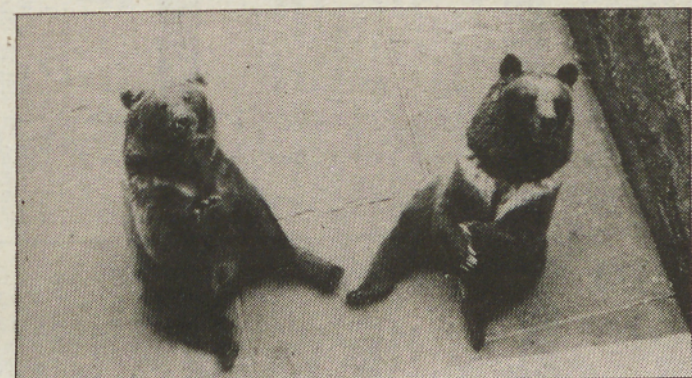
Med švicarskimi mesti, ki smo jih obiskali, velja omeniti še Basel, ki je drugo največje mesto, tu pa smo imeli tudi nekaj več časa za posamične ogledne in sprehode po mestu. Pot me je zanesla na tamkajšnjo tržnico in tudi ob pregledu cen sadja in zelenjave sem ugotovil, da življenje v Švici ni ravno poceni. Sredi junija je bilo potrebno za kilogram jabolk odšteti 5,80 franka, za kilogram kumaric 7 frankov in za kilogram paradižnika od 7 do 8 frankov. Še dražje so bile jagode, saj je kilogram stal 9 frankov, češnje so prodajali po 9,50 franka, najdražje pa so bile maline, saj je polkilogramska posodica stala kar 9 frankov. (se nadaljuje)

Zürich je največje švicarsko mesto z nekaj manj kot pol milijona prebivalci in je gospodarsko središče države. V mestu so številne banke in borzne hiše z vsega sveta, saj slovi Švica kot največja država.

»močno zvezo«, skupaj so presegli vojsko avstrijskih vitezov in razširili zvezo na nekaj novih kantonov. V švabski vojni leta 1499 se je zveza ločila od rimsko-nemškega cesarstva, od njunemu razcepu v času

ki so hoteli spoznati še nočno življenje v Švici. Prave priložnosti za to sicer ni bilo, saj je bil naš hotel zunaj mesta in smo se morali zadovoljiti le z obiskom v hotelskem diskoteklu. Bila je četrtekova noč in

Bern je upravno in politično središče Švice, njegova znamenitost pa so medvedi, po katerih naj bi mesto dobilo tudi ime.

POMURSKI TISK
MURSKA SOBOTA

objavlja prosto delovno mesto
referenta prodaje

Zahtevani pogoji:
- višja ali srednja izobrazba ekonomske ali grafične smeri
- 2 leti delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov:
GP Pomurski tisk M. Sobota - splošna služba, Lendavska 1, 69000 M. Sobota.

cestno podjetje
murska sobota, p.o.

LEDAVSKA 64, 69000 MURSKA SOBOTA
objavlja

javno dražbo

rabljenih osnovnih sredstev, v petek 15. 7. 1994. Dražba bo v prostorih Cestnega podjetja Murska Sobota v Lendavski ul. 64 ob 10.00. Ogled vozil je mogoč med 8. in 9. uro. Kavnice sprejemamo isti dan med 9. in 10. uro pri blagajni podjetja, in sicer 10% izključne cene osnovnega sredstva. Če bomo s kupcem sklenili prodajno pogodbo, mu bomo kavnico vračunali v kupnino, drugim udeležencem pa vrnil po končani dražbi.

SEZNAM osnovnih sredstev za prodajo na dražbi:

Zap. št.	Tip vozila	Letnik	Inv. št.	Cena
1.	Polprikolica Gorica PK 22, prekučna	1986	11501	817.700,00 SIT
2.	Polprikolica Gorica PK 22, prekučna	1986	11501	817.700,00 SIT
3.	Nakladalnik AVELING Ts 730, nevozen	-	6809	231.900,00 SIT
4.	Lada NIVA 1600	1986	11589	150.000,00 SIT

Na dražbi lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe. Kupci morajo vozila plačati najkasneje v treh dneh po dražbi, sicer kavnice zapade. Prometni davek plača kupec ob prevzemu vozila. Predmetna osnovna sredstva prodajamo po klavzuli OGLEDANO-KUPLJENO in po prevzemu ne sprejemamo reklamacije.

Novo v Murški Soboti

Jeans BLACK JACK za vso družino:
- hlače - jope - brezrokavniki -
- T-shirt - srajce - kompleti
(maja-hlače) - bermuda - modni dodatki...

OBIŠČITE BOUTIQUE
Lendavska ulica, za blokom 19b
MURSKA SOBOTA

Chicago

KOVINOPLASTIKA
STANKO ŽIŽEK
DOLINA 4
69201 PUCONCI
Telefon: 069/45 014

Butique

Senčila za prijetno senco v vročih poletnih dneh in polepšanje vašega gostišča ali trgovine!

ZA MENE IN MOJO DRUŽINO GRE!

HRAM
SOCIJETA ZA UPRAVLJANJE D.D. GOSPODSTVA S. LUKIČANA

Petero certifikatov imamo. Vse bomo vložili v investicijske družbe, ki jih upravlja S HRAM. Tam certifikate vrednotijo kot kapital, s enim samim namenom - povečati vrednost naše naložbe in s tem našega premoženja. Strokovnjaki družbe za upravljanje S HRAM bodo s svojimi izkušnjami in strategijo oplemenitili vrednost naših certifikatov. Zaupamo jim in skupaj bomo ujeli razviti svet.

Informacije dobite: S HRAM, Gospodstava 6 tel. 061/ 133 40 29; SVEMA, Ljubljana tel. 061/ 126 62 93; Medvešek Pušnik Ljubljana tel. 061/ 140 30 10; Gospodarski forum, Ljubljana tel. 061/ 126 80 01; Consulting Koper tel. 068/ 61 690, 67 272, 67 273; ABE Marketing, Trbovlje tel. 0601/ 24 086, 27 333; Odvetnik Logar, Ljutomer tel. 069/ 83 116

NOVI Merkurjev trgovski center v Murski Soboti

TC MERKUR

...tako prepoznaven!

Za dom in gospodinjstvo, obrtnike in domače mojstre.

Slovesno odprtje bo
v soboto,
9. julija 1994, ob 10. uri.

Vabimo vas, da nas obiščete že to soboto.
Zabavala vas bosta
Pihalna godba Murska Sobotica in ansambel Magnet.
Prvih 200 kupcev bomo prijetno presenetili.

To soboto bo TC MERKUR
izjemoma odprt do 18. ure.

TC MERKUR
Obrtna ulica 39

Telefon: (069) 31-788
(069) 31-798
(069) 31-809
(069) 31-814

DELOVNI ČAS:
od ponedeljka do petka
od 7. do 19 ure
ob sobotah
od 7. do 12. ure

 MERKUR

Prodajni program:

izdelki črne in barvne metalurgije
gradbeni material
stavbno in pohištveno okovje
vijaki, žičniki in žični izdelki
vodoinštalacijski material
material za centralno ogrevanje
sanitarna oprema in keramične ploščice
elektroinštalacijski material
ročno in električno orodje, stroji in pribor
barve, laki, čistila in pribor
bela tehnika
mali gospodinjski aparati
posoda in jedilni pribor
izdelki iz kristala, porcelana, keramike in stekla
akustika, antene in pribor
svetila
zeleni program
kolesa in oprema za kolesarje
vozila Cimos Citroen

Z zaupanjem do uspeha!

Ponoči in za vikend nižje cene pogovora

Za vse, ki potrebujejo Mobitel predvsem
ponoči in za vikend, naročniški paket **MOBITEL 2**

3 krat nižja naročnina
2 krat nižja cena pogovora ponoči in za vikend
dražja dnevna cena pogovora

Poslovna enota:
MOBITEL d.d., PE Maribor, Heroja Šaranoviča 23, Maribor, tel.: 062 224 001, fax 062 224 002

Pooblaščen zastopniki:
YANNI d.o.o., PE Maribor, Korotška 118, Maribor, tel.: 062 28 952, fax 0609 611 113
PYRAMIDIA d.o.o., PE M. Sobota, Mladinska 8, M. Sobota, tel/fax 069 31 633, m/fel: 0609 613 372
PYRAMIDIA d.o.o., PE Ptuj, Novi trg 1, Ptuj, tel/fax 062 779 603, m/fel: 0609 611 404

mobitel

Mobitel d.d., Dunajska 22, Ljubljana, tel.: 061 1313 033, fax 061 1321 144

motorna vozila

ENOOSNO PRIKOLICO za prevoz
sipkih tovarov, nosilnosti 4,5 t, prodam.
Tel.: 87 590 ali 87 771.

LADO SAMARA 1300 S, letnik 1989,
prodam. Vaneča 59 c, tel.: 45 430.

MOTORNKO KOLO GILERA prodam.
Tel.: 45 019.

BX 1,4, letnik 1987, registriran do fe-
bruarja 1995 in 126 PGL, registriran do
maja 1995, prodam. Tel.: 32 548.

CHRYSLER SIMEA HORIZON LS,
registriran do junija 1995, prodam. Pe-
skovci 31, tel.: 56 088.

MOPED AVTOMATIK A3 MS in av-
toprikolico ugodno prodam. Krog, Tru-
barjeva 87, tel.: 23 459.

MOTORNKO KOLO MZ, registrirano
ter radio stolp (daljinski) poceni pro-
dam. Tel.: 82 623.

JUGO 45, letnik 1987, registriran eno
leto, ugodno prodam. Tel.: 81 851, po-
poldne.

LADO 1600, samonakladnik SIP 17 in
traktor Ursus 360 prodam ali zamenjam
za balirko. Jože Raduha, Gaberje 97,
tel.: 76 466, po 20. uri.

OPEL KADETT 1,2, letnik 1986
- november, prodam. Gančani 75, tel.:
41 655.

UNO JUGO 45, letnik 1990 - oktober,
dobro ohranjen, prodam. Pečarovič 46,
tel.: 51 357.

ZASTAVO 128 SKALA 55, letnik
1991, prodam za 3.800 DEM, Noršinci
34 (pri M. Soboti).

ZASTAVO 750, letnik 1978, registri-
rano, prodam za 800 DEM. Tel.: 21
034.

OPEL ASCONA, letnik 1979, s 4 vrati,
ugodno prodam in škodo favorit, letnik
1993, prevoženih 4.000 km, prodam.
Bratovci 73, tel.: 42 271.

SUZUKI SWIT GTI 16, letnik 1990,
rdeče barve, z dodatno opremo in bugy
VW prodam. Tel.: 70 333.

m3990

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR ZETOR, 2511 in 3511,
prodam. V račun vzamem kravo ali tro-
silec. Murski Petrovič 24 a,

m3982

STONEDIVER

**ODPRAVITE
PLEŠAVOST ZA VSELEJ
LIPONAIR
- SVETOVNI HIT
Stegne 27
tel.: 061/57 18 75**

prodaja, montaža, servis, posojilo

SATELITSKI KOMPLETI
tel.: 062/653-351

BCS KOSILNICO in enoosno priko-
lico kupim. Tel.: 80 061.

**ZITNI KOMBAJN CLAAS COLUM-
BOS**, širina kose 2 m, zelo ugodno pro-
dam, po dogovoru lahko tudi po delih.
Ludvik Novak, Andrejci 12, tel.: 48 616
ali 48 737.

BALIRKO NEW HOLLAND prodam.
Tel.: 62 319.

TRAKTOR STAYR, 30 KS, prodam.
Ernest Rac, Grad 182.

ZITNI KOMBAJN, traktorski, pro-
dam. Tel.: 51 372.

KOMBAJN ZMAJ 780 poceni prodam.
Tel.: 86 122.

KMETOVALCI, AGROIZBIRA Tr-
govina Kranj, vam iz svoje prodajalne
nudi po ugodnih cenah rezervne dele za
traktorje Tomo Vinkovič, Ursus, Fiat
Store, Univerzal, IMT, Zetor, kosilnice
BCS, program SIP Šempeter, gume Ba-
rum, vse akumulatorje Vesna in Topla.
Primer: 12 V 100 - 8.050,00 SIT. Poši-
ljamo tudi po pošti. Pokličite nas ali
obiščite na Smledniški c. 17 v Kranju.
Tel.: 064 324 802.

mrč

**POSREDAŠKO IN
AGENCIJSKO PODJETJE
KUPUJETE, PRODAJATE,
ODDAJATE, NAJEMATE,
IŠČETE... VSE VRSTE
NEPREMIČNIN
NE IZGUBLJATE ČASA IN
DENARJA!**

FAX-TEL (069) 32322
A. NOVAKA 4, M. SOBOTA

posesti

DILL d.o.o.

**POSREDAŠKO IN
AGENCIJSKO PODJETJE
KUPUJETE, PRODAJATE,
ODDAJATE, NAJEMATE,
IŠČETE... VSE VRSTE
NEPREMIČNIN
NE IZGUBLJATE ČASA IN
DENARJA!**

FAX-TEL (069) 32322
A. NOVAKA 4, M. SOBOTA

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE
v M. Soboti kupim, tel.: 26 351 po 20.
uri.

GRADBENI PARCELI v M. Soboti
in Černelavcih (1100 m² in 1200 m²)
prodamo DILL d.o.o., tel.: 32 322.

mrč

ANTON KOCET

Ižakovič 172a
69231 Bečinci
Tel. 069/41-229

— PLINSKI PRIKLOPI
— PLINSKE KONTROLE
— POPRAVILO
— REZERVNI DELI

KUPUJEMO garsonjere, enosobna
in dvoipol sobna stanovanja, noveše
hiše v M. Soboti in Radenci ter več
starejših hiš v Prekmurju. DILL d.o.o.,
tel.: 32 322.

V POMURJU prodajamo stanovanja,
hiše, parcele, kmetije (več kot 400 ne-
premičnin). **PONUDBA TEDNA** -
novejša komfortna hiša v ožji okolici M.
Sobote, zelo ugodno in obročno. DILL
d.o.o., tel.: 32 322.

VSELJIVO STAREJŠO HIŠO v M.
Soboti ali bližji okolici kupim, tel.: 26
351 po 20. uri.

mrč

POKLIČI ME

00852 1233 3512
00852 1233 3513
00852 1233 3514

00852 1233 3506
00852 1233 3507
00852 1233 3510

GOSTILNO s stanovanjsko hišo pro-
dam. Tel.: (069) 76 041.

MEDETAŽNO HIŠO na lepi parceli
v M. Soboti prodam. Tel.: 24 493 ali 061
347 849.

1,8 ha HRASTOVEGA GOZDA zelo
ugodno prodam. Tel.: 26 473.

PARCELO ZA VINOGRAD, pri-
mermo tudi za počitniško hišico, 11
arav, v Sebeborcih in moped avtomatik
A3 prodam. Sebeborci 3.

POSLOVNI PROSTOR, 50 m², v cen-
tru Ljutomer, primeren za mirno obrt
ali pisarno, damo v najem. Tel.: 81 837.
m6915

ENOSOBNO STANOVANJE dam
v najem. Tel.: 23 262.

POSLOVNI PROSTOR na Jurkovičevi
ulici 29 v Gornji Radgoni oddam v na-
jem. Cena 250 DEM. Informacije: Ju-
rkovičeva 29, G. Radgona.

HIŠO v M. Soboti prodam. Tel.: 26
625.

GRADRENO PARCELO v Lendavi,
8 arav, prodam. Tel.: 77 370.

STANOVANJE v M. Soboti zamenjam
za stanovanje v Bečincih. Alojz Šaruga,
Kodjeva 14 g. M. Sobota.

ENONADSTROPNO HIŠO v Len-
davi, 140 m² bivalne površine, 5 arav
vrta, 2 garaži, opremljeno, prodam za
95.000 DEM. Možnost plačila na
obroke. Tel.: 76 814.

**DVOINPOL- do ŠTIRISOBNO STA-
NOVANJE**, nad 70 m², v M. Soboti,
kupimo. Plačilo v enkratnem znesku.
B.I.K., d.o.o., Kardoševa 1, M. So-
bota, tel.: 21 049, od 8. do 16. ure.

HIŠO na mirni lokaciji v M. Soboti,
vredno do 150.000 DEM, kupimo.
B.I.K., d.o.o., Kardoševa 1, M. So-
bota, tel.: 21 049, od 8. do 16. ure.

mrč

živali

NESNICE, MLADE JARČICE, pa-
sme hišex in golden komet super braun
(rjave), uvoz iz Nemčije, prodaja perut-
ninsko podjetje FARMA PRI MOSTU,
d.o.o., po zelo ugodni ceni (AKCIJ-
SKA PRODAJA). 3 mesece in pol stare
jarčice po 250 SIT; 4 mesece stare jar-
čice po 350 SIT; 4 mesece in pol stare
jarčice po 450 SIT in jarčice tik pred
nesnostjo po 520 SIT. Za vsakih deset
kupljenih jarčic dobi kupec eno zastoj.
Jarčice so cepljene, kar prodajalec jamči
z vsi ustrezno dokumentacijo. Naročila
sprejemamo in dajemo vse informacije:
Gostilna Tibija Horvata, Nemčavci,
tel.: (069) 24 393; Gostilna Benčec, Ba-
kovci, tel.: (069) 43 070; Gostilna Žele-
znice, Reznovec, tel.: (069) 49 025; Zidar-
stvo, Darinka Zamuda, Galužak, Vi-
dem ob Ščavnici, tel.: (069) 68 044.
mmp

PUJSKE prodam. Hoheger, Tišina 41.

DVE SRNASTI KOZI, stari 11 tednov,
prodam. Tel.: (069) 62 321.

NESNICE, MLADE JARČICE, sive in
rjave, pripeljemo tudi na dom. Naročila
sprejemamo po tel.: 82 401.

NEMŠKI BOKSERJI - TIGRASTI,
odličnih staršev, tetovirani, cepljeni z
mednarodnim certifikatom, napredaj.
Tel.: 00385 42 816 967 (Hrvaška).

DVE STELNI VI KRAVI, stari 6 in
7 let, prodam. Krog, Trubarjeva 50.

m3989

STAMO v balah ali brez in tovrni
avto Zastava, nosilnosti 4,5 t, prodam.

RDEČE VINO, novo mizarstvo mizo in
20-kW električni motor prodam. Tel.:
48 606.

SEME ITALIJANSKE LJULJKE,
ohrota in prosa prodam. Tel.: 46 493.

**MOTORNE NAHRBTNE ŠKROPIL-
NICE** in 80-1 kotle Alfa prodam. Lud-
vik Kur, Radenci 13, p. Šp. Ivanjci.

RDEČE VINO z brajd prodam. Benko,
Tešanovci 120.

80-BASNO HARMONIKO Weltmeis-
ter z registri, rabljeno, prodam. Bel-
tinci, Ravenska 50 a, tel.: 41 753.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20, M.
Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1990 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1990 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1990 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1990 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1990 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1990 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1990 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1990 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1990 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1990 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1990 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1990 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

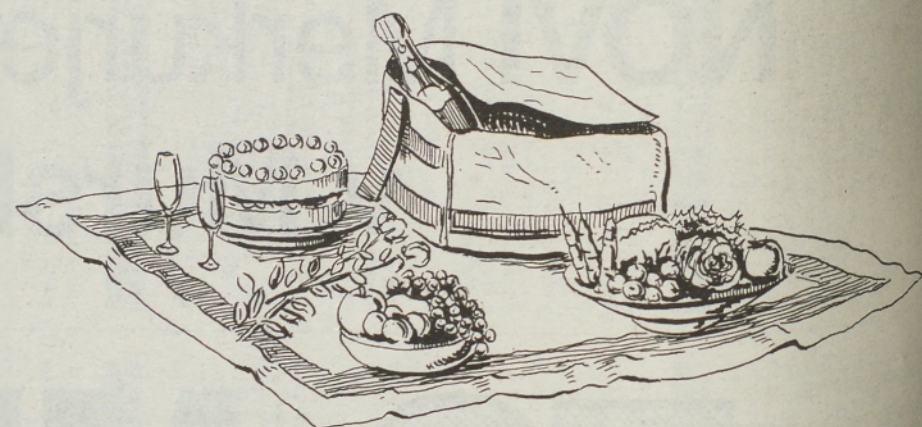
PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1990 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1990 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

PREKLIC - Preključem veljavnost
sprječeval 1. in 2. letnika Gimnazije M.
Sobota izdanih leta 1991 in 1992 na ime
Mihaela Celec, Staneta Rozmana 20,
M. Sobota.

Moj dom

Moj dom je najlepši poletni

Za večino ljudi je poletje najlepši čas.
Takrat si brez skrbi privoščimo nekaj lenobnih dni.
Če le ne bi bilo tekanja po trgovinah. In razbeljene pločevine.

Letos se bomo rajši dodobra spočili. V senci.
V družbi svojih najbližjih. S hladno pijačo v roki.
Z zajetnim katalogom **Moj dom** v naročju. Hej!
Kdo pravi, da je nakupovanje sredi poletja naporno?
Mi že ne mislimo tako!

Moj dom

začelna dobra ideja

Pošiljajte mi brezplačni prodajni katalog **Moj dom** na naslov:

Ime in priimek:

Ulica, hišna št.:

Pošta, poštna št.:

Tel.:

Naročilnico pošljite na naslov: IBN - JT p.o., 61000 Ljubljana, Slovenska ulica 27 - 29
Katalog lahko tudi naročite po telefonu: 061 / 1259 060

naročilnica

DOMAČE VINO (pretežno samorod-
nica) zelo ugodno prodam. Tel.: 61 029,
popoldne.

SEME INTERNATKE prodam. Čer-
nelavci, Ledavska 39.

DOMAČE BELO IN RDEČE VINO
prodam. Krog, Murska ulica 50.

GOSTINSKO TOČILNO MIZO in ele-
mente za gostilniško kuhinjo prodam.

POČITNIŠKO PRIKOLICO v Fiesi
prodam. Tel.: (069) 76 041.

RABLJENO OPEKO po ugodni ceni,
nov les za ostrišje po polovični ceni in
10 m² akacije za doge prodam. Lendava,
Partizanska 81.

RDEČE SALONITNE PLOŠČE,
manjše, rabljene, prodam. Šulinci 50,
tel.: 76 017.

**KOMBINIRANI OTROŠKI VOZI-
ČEK**, stolček za dojenčka in hujico pro-
dam. Andreja Kelenc, Poljska pot 2 a,
Beltinci, tel.: 41 200.

TRDI IN MEHKI TERVOI prodam.
Tel.: 33 003.

Nemila smrt, kaj si storila,
da brez slovesa sina in brata
si umorila.

V SPOMIN

8. julija mineva 14 žalostnih let, ko nas je
tragično zapustil naš dragi sin in brat

Vlado Satler

s Sp. Kamenščaka

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem preranem grobu, prinašate cvetje
in prižigate sveče.

Žalujoci: ata, mama, bratje Janko, Miran, Darko, sestre Slavica in Olga

Delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.

V SPOMIN

6. julija mineva leto žalosti, odkar nas
je zapustil dragi mož, oče in stric

Štefan Horvat

iz Žepovec

Hvala vsem, ki se z lepimi spomini ustavite ob njegovem grobu.

Njegovi najdražji

Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok
za vedno nam ostaja.

ZAHVALA

V 57. letu nas je za vedno zapustil naš dragi
mož, oče, dedek, brat, stric

Nikolaj Štefan Marič

iz Doline 42

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom,
prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in
izrazili sožalje, darovali vence, cvetje in za sv. maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala duhovniku g. Balažicu za
posebno obred, pevcem za odpete žalostinke ter govornici Simoni
Horvat za tolažilne besede ob odprtem grobu. Vsem še enkrat iskrena
hvala.

Dolina 29.6.1994

Žalujoci: vsi, ki smo te imeli radi

Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok
za vedno nam ostaja.

ZAHVALA

Po težki in dolgi bolezni nas je v 62. letu za
vedno zapustil dragi oče, tast, dedi, brat

Franc Šeruga

iz Pečarovec 101

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim
sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob
strani in izrazili sožalje, darovali vence, cvetje in za sv. maše ter ga
pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala dr. Plaperjevi z Onkološkega
inštituta v Ljubljani, dr. Šavli, patronažni službi in delavcem reševalne
postaje v M. Soboti za zdravljenje in pomoč pri lajšanju bolečin. Hvala
g. Balažicu za tolažilne besede ob odprtem grobu. Vsem še enkrat iskrena
hvala.

Žalujoci: sin Branko, hčerka Mija in sestra Marija z družinami ter drugo
sorodstvo

DEDI FERI, RADI SMO TE IMELI
Zoran, Tomaž, Alenka in Leon

10. julija pa mineva devet žalostnih let, ko
nas je prežgodaj zapustila draga mama,
tašča in sestra

Angela Šeruga

roj. Škalič, iz Pečarovec 101

Hvala vsem, ki se kakorkoli spominjate, ubiščete njen grob in prižgate
sveče.

Žalujoci vsi njeni

V SPOMIN

29. junija minevata dve žalostni leti,
odkar nas je zapustila naša draga
žena, mama in stara mama

Marjeta Puhan

iz Filovec

Tiho in žalostno je ob tvojem grobu, vendar polno lepih
spominov, ko smo bili še skupaj. Hvala vsem, ki stojite ob
njenem grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi tvoji, ki smo te imeli radi

Vsi so dosegli svoj cilj,
le jaz ga nisem dosegel...
Ognja prepoln, poln sil,
neizbrhljen k pokoju sem te gel.
Le zakaj?

V SPOMIN

našemu ljubljenu

Branku Nedeljku

iz Stare Nove vasi

11. julija mineva 6 žalostnih let, ko si nas nepričakovano tragično
zapustil. Čeprav ostaja v naših srcih neizmerna bolečina, v nas še vedno
živijo tvoje tople besede in priazen nasmeh. Hvala vsem, ki se spomnite
našega ljubega Branka, mu prižigate sveče in prinašate cvetje.

Nikoli potolaženi vsi njegovi

Bil je lep poletni dan,
niče takrat se slutil ni,
da to žalosten bo dan.
V naših srcih vedno še živiš,
zato nas pot vodi tja, kjer ti spiš,
tam skupaj smo v nemi bolečini,
a z nami so lepi in žalostni spomini

V SPOMIN

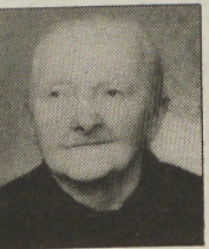
5. julija mineva žalostno leto, odkar nas je
zapustil dragi mož, oče, tast, dedi, brat in
stric

Štefan Cigan

iz M. Sobote, Kopitarjeva 8

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate, prinašate cvetje in prižigate
sveče.

Žalujoci vsi, ki smo ga imeli radi

Delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila
draga mama, tašča in babica

Verona Sukič

iz Lemerja

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorod-
nikom in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani,
nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter jo pospremili na
njeni zadnji poti. Hvala g. župniku, pevcem in govorniku. Vsem
še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njeni

Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Zdaj truplo tvoje zemlja krije,
v hladnem grobu mirno spiš,
a v naših srcih še živiš.

ZAHVALA

V 68. letu nas je zapustil dragi mož in
brat

Karel Trajbar

iz Markovec 36

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih
stali ob strani, izrazili sožalje, darovali vence in cvetje. Posebna
hvala dr. Horvatu in osebju internega oddelka soboške bolniš-
nice. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete
žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Marija, bratje in sestra z družinami

ZAHVALA

V 84. letu je tiho zaspala naša zlata
mamci

Pavla Popit

roj. Šušteršič

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem, znancem in sosedom za izrečeno sožalje in daro-
vano cvetje. Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za
odpete žalostinke in g. Merklinu za poslovlilne besede. Vsem še
enkrat iskrena hvala.

Njeni najdražji

Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok
za vedno nam ostaja.

ZAHVALA

V 80. letu nas je za vedno zapustil
dragi mož, oče, dedek, tast in brat

Anton Krčmar

iz Renkovec

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo
vsem sorodnikom, botrini, znancem in sosedom, ki so nam
v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, darovali
vence, cvetje in za sv. maše ter ga pospremili na njegovi zadnji
poti. Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za
odpete žalostinke ter govorniku g. Ferčaku. Hvala tudi sodelav-
cem 223. brigade tovarne oblačil Mura. Vsem še enkrat iskrena
hvala.

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

Ljubezen, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
vsakega osrečiti si žala,
vendar pred usodo neizbežno
vsa nemočna si zaspala.
Oh, kako je hiša prazna,
odkar te v njej več ni,
prej bila tako prijazna,
zdaj pusta, sama tam stoji.

ZAHVALA

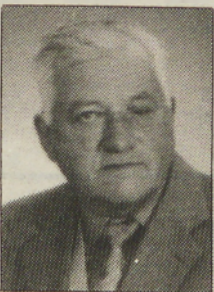
V 67. letu nas je zapustila naša draga žena,
mama, tašča in babica

Kristina Hozjan

roj. Tkalec, iz Trnja

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in
znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli
sožalje, darovali vence, cvetje in za sv. maše. Posebna hvala osebju
internega oddelka soboške bolnišnice, Zdravstvenega doma Črenšovci
ter patronažni sestri Mariji Gjerkeš za obiske na domu in lajšanje bolečin.
Hvala sodelavcem Toka iz Žižkov za izrečeno sožalje in darovani venec,
g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem in pevcem za odpete žalostinke ter
g. Mlinariču za besede slovesa ob odprtem grobu.

Globoko žalujoci: mož Ignac, hčerki Marija in Ana ter sin Ivan z družin-
ami
Pogrešali te bodo vnuki: Martina, Robi, Jože, Boštjan, Andreja, Mateja
in Denis

Ljubil si polje, ljubil si gozd,
delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.
Grenka smrt prišla je iznenada,
bila močnejša je od življenja.
Le srce ve, kako boli,
ko več med nami te ni.

ZAHVALA

V 63. letu nas je nenadoma zapustil
dragi mož, oče, dedek in brat

Alojz Saboti

iz Iljaševce 37

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo
vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste
v težkih trenutkih sočustvovali z nami in nam izrazili sožalje,
darovali vence, cvetje in v dobre namene ter ga pospremili na
njegovi prerani zadnji poti. Hvala g. župniku za pogrebni obred,
pevcem za odpete žalostinke, govornikom g. Jožetu Štuhec in
sosedu Maksu za čutno izrečene besede slovesa ob odprtem
grobu. Hvala sodelavcem Radenske, kolektivu Doma Lukavci,
g. Kovačiču za odigrano Tišino, g. Katji Kampuš ter gasilcem.
Vsem in vsakomur še enkrat prisrčna hvala.

Žalujoci: žena Terezija, hčerke, zetje, vnuki ter brat in sestre
z družinami

»Sem Janšev človek, in to bom tudi pokazal,« je izjavil novi ravnatelj soboške Tehniške srednje šole Ludovico Sušič – Džango strelja prvi, član SDSS. »Stari in novi rdeči bomo vsako jutro v zbornici peli internacionalo. Dirigirali bomo novi rdeči, stari bodo baletna skupina, nosili bodo jame in klečali.«

Jože Kuhar – Agropop (zveza panoskih kmetijskih združenj), Joseph Madžar – Softy (lendavski agrarni rezervat) in Mirko Horvat – Kolhozni (rakičanski fevd) obljublajo za vsak kilogram prosa, ki ga bodo pridelovali na tleh Prekmursko-Prleške republike pripeljali v silose do sredine julija, najmanj 500 tolarjev.

Radgonska partijska celica lepo napreduje pri oblikovanju svojih članov v vsestransko razvite osebnosti. Iz faze, ko so si pisali samokritike, so prišli v fazo samohvale. Pri tem so se v skladu z leninističnim načelom, da je film najpomembnejši za zmago revolucije – to je znano tudi v formulaciji »en korak naprej, dva koraka nazaj« – naučili

izrabljati tudi elektronske medije. Ravnatelj šole Zagorč – Dule in tovariš Nekrep – Evergreen sta se zadnjič po lokalni televiziji sama razglasila za »človeka z zaslugami«. Čestitkam se pridružuje tudi prezidij. Avnagarda je vedno na čelu.

Andrej Hrastelj – Cigarillos ne kadi več cigar. Odkar je v državnem svetu izsilil veto na kadilski zakon, dobiva cele pakete cigar, s kakršnimi je CIA skušala ubiti Fidela Castra, sicer Cigarillosovega starega kadilskega znanca. Oba sta tudi goreča plesalca sambe. V zadevnih cigarah je eksploziv, pošiljajo mu jih antikadilci.

Soboški politiki Bavčarjeva – Nimfa, Gerencer – Bankroter, Halb – Capone in Cipot – Metternich so v teh dneh v poznih nočnih urah na domu posamič in skrivaj obiskovali šefa lendavskega zdravstvenega doma Alojza Jerebica – doktorja Luidžija. Za velik denar so skušali od njega dobiti scenarij, kako iz politika postati direktor občinskih državnih zdravnikov. Edino, kar jim je zaupal Doktor Luidži, je bilo: »Dajate jim hujskaške injekcije!«

Geza Farkaš – Geza jaše ponovno, je postal novi predsednik soboške LDS in s tem nadaljuje kariero dosmrtnega predsednika SZDL. Na zapoved svojega vrhovnega šefa Janeza Drnovška – Kankana si je kupil laso. Ko je Kankan zvedel, kako malo ljudi je bilo na ustanovitvi občinskega odbora LDS, mu je rekel: »Geza, doslej si lovil senco, odslej boš ljudi!«

BESEDA NI KONJ

Radgonski mehurčki

Zadnji konec tedna sem spet bil malce ponosen, ker sem Radgončan. Toliko vsega se je dogajalo, tako pomembni in različni ljudje so hodili po mostu med obema Radgonama in po našem mestu, da se mi je kar milo storilo, ker ni kaj takega vsak dan. Pa mislite, da se je v medijih kaj pisalo o tem? Kje pa! Če bi naše mesto spet razrušili, bi si vzeli čas in mu namenili nekaj prostora v medijih. Ker pa so se dogajale same dobre stvari... koga pa zanimajo take stvari, za Slovence so zanimive le afere in slabe stvari (bolj je krvavo in zlobno, bolj gre v promet), še najmanj pa kulturni dogodki in najsevernejšega dela Slovenije.

Sicer pa se tudi organizatorji niso kaj preveč potrudili, da bi prišlo na predstave čim več ljudi. Po radiu je bilo le nekaj skromnih in suhoparnih obvestil, prav tako se v časopisih niso kaj preveč zmenili za te mednarodne gledališnike. Zdi se mi, da je žetev zmešala štrene marsikomu – predvsem žetivena vročina, ki ljudi usmerja v kopalnice. Kaj je bilo krivo, da je bil na predstavah majhen obisk, ne vem; prav tako ne vem, zakaj gornjeradgonska skupščina spet ni bila sklepna. Nekdo očito potrebuje čas, da se nekatere zadeve pozabijo: zmešnjave pri lokalni samoupravi, sejemske zdrahe in druge zadeve v prid videmski ob-

Vse bolj pa se mi zdi, da je najbolje ta parlament kar razpustiti, saj ni nobenega haska. Vlada in številni referenti bodo že razdelili tisti proračunski denar: malo sem, malo tja, malo za ceste, malo za vodovod, malo za spomenike... Ja, če smo že pri spomenikih: ali ste opazili, kako vzvišeni so bili v petek Radgončani nad obrambnim ministrom? Občani so stali zgoraj na pločniku, minister Kacin pa spodaj v prehodu pri Admontovi stavbi. Pa ni bilo kaj preveč ljudi, sploh ne. Tudi za to prireditev ni bilo veliko informacij niti vabil. Pa je bila tako lepa predstava s tistimi postavnimi mladeniči, ki so zlagali zastavo po odkritju spominske plošče, da je lahko vsem žal, ker so jo zamudili! Morebiti pa so Radgončani že vnaprej izvedeli, kaj bo govoril minister Kacin, in zato niso prišli – ker je imela pač vsaka družina v letu 1991 nekoga v teritorialni, govoril pa je namreč o tem, kako so bili tukajšnji odgovorni ljudje neodgovorni in nesposobni in kako so edini ohranili tržno glavo prastovovci, torej ti, ki so zažgali kamione! In kdo si potem lahko lasti zasluge za to, da je Radgona porušena, osvobodjena in obnovljena? Prav gotovo ne isti ljudje.

Radgončan

En TOTI in TOTA iz Lotmerka

Najine ušesovlečne zmogli-vosti so se po tistem hrupu, ko je motorist zadnjič na ves glas vozil po cesti mimo lotmerškega kopaljšča in so se nama dobobra načeli bobniti, le nekoliko izboljšale. To se je potrdilo tudi ondan v lotmerškem hotelu Jeruzalem, kjer sva sredi belega dne dobro slišala petje iz restavracije, čeprav sva sedela in si gasila žejo v prostoru, kjer imajo točilno mizo. Najprej je zadonela angleška, nato pa še hrvaška zabavna melodija. Slišalo se je, kot da bi nastopali kakšni zelo znani pevci. Ohoho, takšno prijetno presenečenje sredi belega dne! Že sva razmišljala, da bi šla še midva tja, a je naenkrat vse potihnilo. No, zvedela sva, da je bil ta kratki koncert namenjen le tistim, ki so imeli tamkaj sestanek Rdečega križa. In da bi bili že na začetku boljše volje, sta jim zapela mlada

pevca iz križevske šole. Midva jima seveda čestitava, da znata že tako lepo peti. Ampak če je bil to sestanek članov Rdečega križa Slovenije, bi bilo najbrž namesto tujih skladb lepše slišati kakšno slovensko pesem. Ali pa je to le najino dlakocep-

stvo? Ker je bilo tega dne zelo vroče, sva se šla hladit še na lotmerško kopaljšče. Tam se nama je vse zdelo še kar dobro, dokler TOTA ni morala tja, kamor tudi cesar(ica) hodi peš ali povedano direktno: na WC. Malo je manjkalo, pa bi tako padla, da bi se lahko razčesnila. Po tleh je bilo namreč precej mokrih papirjev, ki so

bili tam kot nalašč zato, da bi ji spodrsnilo. Seveda jih niso raztresli tisti, ki skrbijo na kopaljšču za red in čistočo, ampak tisti, ki bi radi vse to imeli, pa se obnašajo kot najbolj zaostali ljudje.

Midva pa prav gotovo ne dlakocepiva! To bi nama kvečjemu lahko očitali, če bi zahtevala, da bi morali vsem, ki se pridejo kopat v bazen, namestiti spredaj na kopalke posebne naprave, ki bi pokazale, če kdo lula v vodo. Ker jih je tako malo hodilo na WC, so mnogi najbrž odpirali svoje pipe kar v bazen. Pa na zdravje!

NE RECITE NIČESAR, LE NASMEHNITE SE!

Pa v Vestnik pogledajte! Če se najdete »zaokroženi« na sliki, pridite po nagrado, vredno 10.000 tolarjev.

NE RECITE NIČESAR, LE NASMEHNITE SE!

Ameriški veleposlanik v Pomurju

Veleposlanik Združenih držav Amerike v Republiki Sloveniji Allen Wendt se je konec minulega tedna mudil na obisku v Pomurju. Visoki ameriški gost se je v Radencih srečal z generalnim direktorjem Radenske Herbertom Šeferjem in si ogledal proizvodne prostore obrata Radenske v Boračevi. Allena Wendta je sprejel tudi direktor Centra za zunanjo tr-

govino v Radencih prof. dr. Andrej Kumar. Ameriški veleposlanik se je udeležil tudi slovesne otvoritve Lekovih obratov za izdelavo antibiotikov in Lekove čistilne sežigalne naprave v Lendavi. Ob koncu svojega obiska v Pomurju se je Allen Wendt pogovarjal še s predstavniki gospodarskega in političnega življenja pokrajine ob Muri.

MJ

S.O.S. Company Veščica d.o.o.
69000 MURSKA SOBOTA, Veščica 4a, tel.: 069/23 507, fax: 31 576

Cene rabljenih avtomobilov

Na sejemu rabljenih avtomobilov pri soboškem Agroservisu so prodajalci pripeljali 61 vozil, prodali pa 4.

Znamka avtomobila	Letnik	Prevož. km	Cena
Mercedes 200 D	1978	132.000	7.400 DEM
Citroen BX 16	1988	104.000	10.00 DEM
Mazda 323	1990	55.000	13.900 DEM
Golf 1.6 D	1987	106.000	9.900 DEM
Renault 5 C	1992	17.000	11.400 DEM
Alfa 33	1986	82.000	7.500 DEM
Ford Siera 20 L	1986	111.000	9.300 DEM
Jugo 55	1990	48.000	5.300 DEM
Fiat Regata 85	1985	114.000	6.500 DEM
Renault 4 GTLJ	1986	138.000	110.000 SIT
Zastava 126 p	1987	73.000	1.500 DEM
Zastava 128	1988	89.000	3.300 DEM
Golf D	1987	74.000	9.000 DEM
Jugo 45	1989	63.000	3.500 DEM

Niste sami Vestnik je z vami!

ZDENEX d.o.o.
EXPORT - IMPORT
Finančni inženiring

ODSLEJ TUDI MI V POMURJU.

Oplemenitite svoj denar po zelo ugodni obrestni meri in kratkoročno premostitvena posojila.

P. E. MURSKA SOBOTA
Arhitekta Novaka 4
Tel. - telefaks: (069) 32 848

Lendavski perenci

Pozdravljeni, prijatelji! Moj in vaš znanec Naci je danes za prodanega bika končno dobil in v ponedeljek je po letih zakonskega življenja s »staro« odpotoval na dopust na morje. Tik pred odhodom bi sicer lahko napisal običajno vsakotredensko kramljanje za ta kotiček, a kaj, ko se je njegov sorodnik nenadoma poenil, zato sem jaz prijel za pero. Imam pa presneto srečo, kajti v Lendavi se je zgodil dogodek, ki mu je bila priča množica, zato ga ni moglo spricati.

Na sliki ste že prepoznali našega Milana, ki je v ponedeljek v Lendavi odprl tovarno »vravca« (zdravil). Le kdo pa je ta mladenka? To je vendar Lekova tajnica Zlana. Medtem ko naj bi on govoril, mu je nad glavo hotela držati domala »dežnik«, da bi tako bil v senci. Naš predsednik pa je hitro pogruntal, kaj pomeni biti v senci, zato se je prijatelj zahvalil in spet ga je obsijalo sonce. Ženski se torej ni dalo zapeljati. Škoda, pa tako lep par sta bila!

JAND

Turnišče: cene pujskov

Prejšnji četrtek so pripeljali rejci na sejem 39 pujskov, ki so bili stari od 8 do 10 tednov in težki od 15 do 20 kilogramov. Kupci so morali za par odsteti od 9.000 do 12.000 tolarjev, kupili pa so 30 živali.

Sejem v Turnišču je vsak četrtek ob šestih, prodajalci pa morajo imeti s sabo veljavne živinske potne liste.

Pomurska banka d.d.

Moja domača banka

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne 5. julija 1994, tečajji veljajo od 1. 1994 od 00.00.

Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 5. julija 1994 od 00.00.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.131.2533	1.035.00	1.089.00
Francija	100	2.324.1781	2.209.00	2.261.00
Nemčija	100	7.957.6064	7.640.00	7.790.00
Italija	100	8.0308	7.57	7.84
Švica	100	9.487.0584	9.020.00	9.260.00
ZDA	1	127.1486	121.40	124.00

OBRETNOSTI MERE ZA TOLARSKO VLOGO
od 1. julija 1994 – Revalorizacijska stopnja za mesec julij: R=1,6%

Hranilne vloge	obrestna mera	mesecna OM
Tekoči in žiro računi	60% OD R	0,96%
Tolarska varčevalna knjižica	50% OD R	0,80%
Dovoljena prekoračitev na TR	R+3%	1,86%
Nedovoljena prekoračitev na TR	R+16%	2,89%
	R+25%	3,54%

VEZAVA	obrestna mera	mesecna OM
rok vezave – znesek		
od 10 do 19 dni nad 30.000 SIT	R+1%	1,69%
od 20 do 30 dni nad 30.000 SIT	R+2%	1,77%
nad 31 do 90 dni do 50.000 SIT	R+3%	1,86%
50.000 do 100.000 SIT	R+4%	1,94%
nad 100.000 SIT	R+5%	2,03%
nad 3 mesece do 50.000 SIT	R+6%	2,11%
50.000 do 100.000 SIT	R+7%	2,20%
nad 100.000 SIT	R+8%	2,29%
nad 4 mesece do 50.000 SIT	R+9%	2,37%
50.000 do 100.000 SIT	R+10%	2,46%
nad 100.000 SIT	R+11%	2,54%
nad 5 mesecev do 100.000 SIT	R+12%	2,63%
nad 100.000 SIT	R+13%	2,71%
nad 6 mesecev do 50.000 SIT	R+14%	2,79%
50.000 do 100.000 SIT	R+15%	2,88%
nad 100.000 SIT	R+16%	2,96%
nad 7 mesecev do 50.000 SIT	R+17%	3,05%
50.000 do 100.000 SIT	R+18%	3,13%
nad 100.000 SIT	R+19%	3,22%
nad 8 mesecev do 100.000 SIT	R+20%	3,30%
nad 100.000 SIT	R+21%	3,39%
nad 9 mesecev do 100.000 SIT	R+22%	3,47%
nad 100.000 SIT	R+23%	3,56%
nad 10 mesecev do 100.000 SIT	R+24%	3,64%
nad 100.000 SIT	R+25%	3,73%
nad 11 mesecev do 80.000 SIT	R+26%	3,81%
nad 80.000 SIT	R+27%	3,90%
nad 12 mesecev do 80.000 SIT	R+28%	3,98%
nad 80.000 SIT	R+29%	4,07%
nad 24 mesecev	R+30%	4,15%
nad 36 mesecev	R+31%	4,24%
nad 48 mesecev	R+32%	4,32%
nad 60 mesecev	R+33%	4,41%
nad 72 mesecev	R+34%	4,49%
nad 84 mesecev	R+35%	4,58%
nad 96 mesecev	R+36%	4,66%
nad 108 mesecev	R+37%	4,75%
nad 120 mesecev	R+38%	4,83%
nad 132 mesecev	R+39%	4,92%
nad 144 mesecev	R+40%	5,00%
nad 156 mesecev	R+41%	5,09%
nad 168 mesecev	R+42%	5,17%
nad 180 mesecev	R+43%	5,26%
nad 192 mesecev	R+44%	5,34%
nad 204 mesecev	R+45%	5,43%
nad 216 mesecev	R+46%	5,51%
nad 228 mesecev	R+47%	5,60%
nad 240 mesecev	R+48%	5,68%
nad 252 mesecev	R+49%	5,77%
nad 264 mesecev	R+50%	5,85%
nad 276 mesecev	R+51%	5,94%
nad 288 mesecev	R+52%	6,02%
nad 300 mesecev	R+53%	6,11%
nad 312 mesecev	R+54%	6,19%
nad 324 mesecev	R+55%	6,28%
nad 336 mesecev	R+56%	6,36%
nad 348 mesecev	R+57%	6,45%
nad 360 mesecev	R+58%	6,53%
nad 372 mesecev	R+59%	6,62%
nad 384 mesecev	R+60%	6,70%
nad 396 mesecev	R+61%	6,79%
nad 408 mesecev	R+62%	6,87%
nad 420 mesecev	R+63%	6,96%
nad 432 mesecev	R+64%	7,04%
nad 444 mesecev	R+65%	7,13%
nad 456 mesecev	R+66%	7,21%
nad 468 mesecev	R+67%	7,30%
nad 480 mesecev	R+68%	7,38%
nad 492 mesecev	R+69%	7,47%
nad 504 mesecev	R+70%	7,55%
nad 516 mesecev	R+71%	7,64%
nad 528 mesecev	R+72%	7,72%
nad 540 mesecev	R+73%	7,81%
nad 552 mesecev	R+74%	7,89%
nad 564 mesecev	R+75%	7,98%
nad 576 mesecev	R+76%	8,06%
nad 588 mesecev	R+77%	8,15%
nad 600 mesecev	R+78%	8,23%
nad 612 mesecev	R+79%	8,32%
nad 624 mesecev	R+80%	8,40%
nad 636 mesecev	R+81%	8,49%
nad 648 mesecev	R+82%	8,57%
nad 660 mesecev	R+83%	8,66%
nad 672 mesecev	R+84%	8,74%
nad 684 mesecev	R+85%	8,83%
nad 696 mesecev	R+86%	8,91%
nad 708 mesecev	R+87%	9,00%
nad 720 mesecev	R+88%	9,08%
nad 732 mesecev	R+89%	9,17%
nad 744 mesecev	R+90%	9,25%
nad 756 mesecev	R+91%	9,34%
nad 768 mesecev	R+92%	9,42%
nad 780 mesecev	R+93%	9,51%
nad 792 mesecev	R+94%	9,59%
nad 804 mesecev	R+95%	9,68%
nad 816 mesecev	R+96%	9,76%
nad 828 mesecev	R+97%	9,85%
nad 840 mesecev	R+98%	9,93%
nad 852 mesecev	R+99%	10,02%
nad 864 mesecev	R+100%	10,10%
nad 876 mesecev	R+101%	10,19%
nad 888 mesecev	R+102%	10,27%
nad 900 mesecev	R+103%	10,36%
nad 912 mesecev	R+104%	10,44%
nad 924 mesecev	R+105%	10,53%
nad 936 mesecev	R+106%	10,61%
nad 948 mesecev	R+107%	10,70%
nad 960 mesecev	R+108%	10,78%
nad 972 mesecev	R+109%	10,87%
nad 984 mesecev	R+110%	10,95%
nad 996 mesecev	R+111%	11,04%
nad 1008 mesecev	R+112%	11,12%
nad 1020 mesecev	R+113%	11,21%
nad 1032 mesecev	R+114%	11,29%
nad 1044 mesecev	R+115%	11,38%
nad 1056 mesecev	R+116%	11,46%
nad 1068 mesecev	R+117%	11,55%
nad 1080 mesecev	R+118%	11,63%
nad 1092 mesecev	R+119%	11,72%
nad 1104 mesecev	R+120%	11,80%
nad 1116 mesecev	R+121%	11,89%
nad 1128 mesecev	R+122%	11,97%
nad 1140 mesecev	R+123%	12,06%
nad 1152 mesecev	R+124%	12,14%
nad 1164 mesecev	R+125%	12,23%
nad 1176 mesecev	R+126%	12,31%
nad 1188 mesecev	R+127%	12,40%
nad 1200 mesecev	R+128%	12,48%
nad 1212 mesecev	R+129%	12,57%
nad 1224 mesecev	R+130%	12,65%
nad 1236 mesecev	R+131%	12,74%
nad 1248 mesecev	R+132%	12,82%
nad 1260 mesecev	R+133%	12,91%
nad 1272 mesecev	R+134%	13,00%
nad 1284 mesecev	R+135%	13,08%
nad 1296 mesecev	R+136%	13,17%
nad 1308 mesecev	R+137%	13,25%
nad 1320 mesecev	R+138%	13,34%
nad 1332 mesecev	R+139%	13,42%
nad 1344 mesecev	R+140%	13,51%
nad 1356 mesecev	R+141%	13,59%
nad 1368 mesecev	R+142%	13,68%
nad 1380 mesecev	R+143%	13,76%
nad 1392 mesecev	R+144%	13,85%
nad 1404 mesecev	R+145%	13,93%
nad 1416 mesecev	R+146%	14,02%
nad 1428 mesecev	R+147%	14,10%
nad 1440 mesecev	R+148%	14,19%
nad 1452 mesecev	R+149%	14,27%
nad 1464 mesecev	R+150%	14,36%
nad 1476 mesecev	R+151%	14,44%
nad 1488 mesecev	R+152%	14,53%
nad 1500 mesecev	R+153%	14,61%
nad 1512 mesecev	R+154%	14,70%
nad 1524 mesecev	R+155%	14,78%
nad 1536 mesecev	R+156%	14,87%
nad 1548 mesecev	R+157%	14,95%
nad 1560 mesecev	R+158%	15,04%
nad 1572 mesecev	R+159%	15,12%
nad 1584 mesecev	R+160%	15,21%
nad 1596 mesecev	R+161%	15,29%
nad 1608 mesecev	R+162%	15,38%
nad 1620 mesecev	R+163%	15,46%
nad 1632 mesecev	R+164%	15,55%
nad 1644 mesecev	R+165%	15,63%
nad 1656 mesecev	R+166%	15,72%
nad 1668 mesecev	R+167%	15,80%
nad 1680 mesecev	R+168%	15,89%
nad 1692 mesecev	R+169%	15,97%
nad 1704 mesecev	R+170%	16,06%
nad 1716 mesecev	R+171%	16,14%
nad 1728 mesecev	R+172%	16,23%
nad 1740 mesecev	R+173%	16,31%
nad 1752 mesecev	R+174%	16,40%
nad 1764 mesecev	R+175%	16,48%
nad 1776 mesecev	R+176%	16,57%
nad 1788 mesecev	R+177%	16,65%
nad 1800 mesecev	R+178%	16,74%
nad 1812 mesecev	R+179%	16,82%
nad 1824 mesecev	R+180%	16,91%
nad 1836 mesecev	R+181%	17,00%
nad 1848 mesecev	R+182%	17,08%
nad 1860 mesecev	R+183%	17,17%
nad 1872 mesecev	R+184%	17,25%
nad 1884 mesecev	R+185%	17,34%
nad 1896 mesecev	R+186%	17,42%
nad 1908 mesecev	R+187%	17,51%
nad 1920 mesecev	R+188%	17,59%
nad 1932 mesecev	R+189%	17,68%
nad 1944 mesecev	R+190%	17,76%
nad 1956 mesecev	R+191%	17,85%
nad 1968 mesecev	R+192%	17,93%
nad 1980 mesecev	R+193%	18,02%
nad 1992 mesecev	R+194%	18,10%
nad 2004 mesecev	R+195%	18,19%
nad 2016 mesecev	R+196%	18,27%
nad 2028 mesecev	R+197%	18,36%
nad 2040 mesecev	R+198%	18,44%
nad 2052 mesecev	R+199%	18,53%
nad 2064 mesecev	R+200%	18,61%
nad 2076 mesecev	R+201%	18,70%
nad 2088 mesecev	R+202%	18,78%
nad 2100 mesecev	R+203%	18,87%
nad 2112 mesecev	R+204%	18,95%
nad 2124 mesecev	R+205%	19,04%
nad 2136 mesecev	R+206%	19,12%
nad 2148 mesecev	R+207%	19,21%
nad 2160 mesecev	R+208%	19,29%
nad 2172 mesecev	R+209%	19,38%
nad 2184 mesecev	R+210%	19,46%
nad 2196 mesecev	R+211%	19,55%
nad 2208 mesecev	R+212%	19,63%
nad 2220 mesecev	R+213%	19,72%
nad 2232 mesecev	R+214%	19,80%
nad 2244 mesecev	R+215%	19,89%
nad 2256 mesecev	R+216%	19,97%
nad 2268 mesecev	R+217%	20,06%
nad 2280 mesecev	R+218%	20,14%
nad 2292 mesecev	R+219%	20,23%
nad 2304 mesecev	R+220%	20,31%
nad 2316 mesecev	R+221%	20,40%
nad 2328 mesecev	R+222%	20,48%
nad 2340 mesecev	R+223%	20,57%
nad 2352 mesecev	R+224%	20,65%
nad 2364 mesecev	R+225%	20,74%
nad 2376 mesecev	R+226%	20,82%
nad 2388 mesecev	R+227%	20,91%
nad 2400 mesecev	R+228%	21,00%
nad 2412 mesecev	R+229%	21,08%
nad 2424 mesecev	R+230%	21,17%
nad 2436 mesecev	R+231%	21,25%
nad 2448 mesecev	R+232%	21,34%
nad 2460 mesecev	R+233%	21,42%
nad 2472 mesecev	R+234%	21,51%
nad 2484 mesecev	R+235%	21,59%
nad 2496 mesecev	R+236%	21,68%
nad 2508 mesecev	R+237%	21,76%
nad 2520 mesecev	R+238%	21,85%
nad 2532 mesecev	R+239%	21,93%
nad 2544 mesecev	R+240%	22,02%
nad 2556 mesecev	R+241%	22,10%
nad 2568 mesecev	R+242%	22,19%
nad 2580 mesecev	R+243%	22,27%
nad 2592 mesecev	R+244%	22,36%
nad 2604 mesecev	R+245%	22,44%
nad 2616 mesecev	R+246%	22,53%
nad 2628 mesecev	R+247%	22,61%
nad 2640 mesecev	R+248%	22,70%
nad 2652 mesecev	R+249%	22,78%
nad 2664 mesecev	R+250%	22,87%
nad 2676 mesecev	R+251%	22,95%
nad 2688 mesecev	R+252%	23,04%
nad 2700 mesecev	R+253%	23,12%
nad 2712 mesecev	R+254%	23,21%
nad 2724 mesecev	R+255%	23,29%
nad 2736 mesecev	R+256%	23,38%
nad 2748 mesecev	R+257%	23,46%
nad 2760 mesecev	R+258%	23,55%
nad 2772 mesecev	R+259%	23,63%
nad 2784 mesecev	R+260%	23,72%
nad 2796 mesecev	R+261%	23,80%
nad 2808 mesecev	R+262%	23,89%
nad 2820 mesecev	R+263%	23,97%
nad 2832 mesecev	R+264%	24,06%
nad 2844 mesecev	R+265%	24,14%
nad 2856 mesecev	R+266%	24,23%
nad 2868 mesecev	R+267%	24,31%
nad 2880 mesecev	R+268%	24,40%
nad 2892 mesecev	R+269%	24,48%
nad 2904 mesecev	R+270%	24,57%
nad 2916 mesecev	R+271%	24,65%
nad 2928 mesecev	R+272%	24,74%
nad 2940 mesecev	R+273%	24,82%
nad 2952 mesecev	R+274%	24,91%
nad 2964 mesecev	R+275%	25,00%
nad 2976 mesecev	R+276%	25,08%
nad 2988 mesecev	R+277%	25,17%
nad 3000 mesecev	R+278%	25,25%
nad 3012 mesecev	R+279%	25,34%
nad 3024 mesecev	R+280%	25,42%
nad 3036 mesecev	R+281%	25,51%
nad 3048 mesecev	R+282%	25,59%
nad 3060 mesecev	R+283%	25,68%
nad 3072 mesecev	R+284%	25,76%
nad 3084 mesecev	R+285%	25,85%
nad 3096 mesecev	R+286%	25,93%
nad 3108 mesecev	R+287%	26,02%
nad 3120 mesecev	R+288%	26,10%
nad 3132 mesecev	R+289%	26,19%
nad 3144 mesecev	R+290%	26,27%
nad 3156 mesecev	R+291%	26,36%
nad 3168 mesecev	R+292%	26,44%
nad 3180 mesecev	R+293%	26,53%
nad 3192 mesecev	R+294%	26,61%
nad 3204 mesecev	R+295%	26,70%
nad 3216 mesecev	R+296%	26,78%
nad 3228 mesecev	R+297%	26,87%
nad 3240 mesecev	R+298%	26,95%
nad 3252 mesecev	R+299%	27,04%
nad 3264 mesecev	R+300%	27,12%
nad 3276 mesecev	R+301%	27,21%
nad 3288 mesecev	R+302%	27,29%
nad 3300 mesecev	R+303%	27,38%
nad 3312 mesecev	R+304%	27,46%
nad 3324 mesecev	R+305%	27,55%
nad 3336 mesecev	R+306%	27,63%
nad 3348 mesecev	R+307%	27,72%
nad 3360 mesecev	R+308%	27,80%
nad 3372 mesecev	R+309%	27,89%
nad 3384 mesecev	R+310%	27,97%
nad 3396 mesecev	R+311%	28,06%
nad 3408 mesecev	R+312%	28,14%
nad 3420 mesecev	R+313%	28,23%
nad 3432 mesecev	R+314%	28,31%
nad 3444 mesecev	R+315%	28,40%
nad 3456 mesecev	R+316%	28,48%
nad 3468 mesecev	R+317%	28,57%
nad 3480 mesecev	R+318%	28,65%
nad 3492 mesecev	R+319%	28,74%
nad 3504 mesecev	R+320%	28,82%
nad 3516 mesecev	R+321%	28,91%
nad 3528 mesecev	R+322%	29,00%
nad 3540 mesecev	R+323%	29,08%
nad 3552 mesecev	R+324%	29,17%
nad 3564 mesecev	R+325%	29,25%
nad 3576 mesecev	R+326%	29,34%
nad 3588 mesecev	R+327%	29,42%
nad 3600 mesecev	R+328%	29,51%
nad 3612 mesecev	R+329%	29,59%
nad 3624 mesecev	R+330%	29,68%
nad 3636 mesecev	R+331%	29,76%
nad 3648 mesecev	R+332%	29,85%
nad 3660 mesecev	R+333%	29,93%
nad 3672 mesecev	R+334%	30,02%
nad 3684 mesecev	R+335%	30,10%
nad 3696 mesecev	R+336%	30,19%
nad 3708 mesecev	R+337%	30,27%
nad 3720 mesecev	R+338%	30,36%
nad 3732 mesecev	R+339%	30,44%
nad 3744 mesecev	R+340%	30,53%
nad 3756 mesecev	R+341%	30,61%
nad 3768 mesecev	R+342%	30,70%
nad 3780 mesecev	R+343%	30,78%
nad 3792 mesecev	R+344%	30,87%
nad 3804 mesecev	R+345%	30,95%
nad 3816 mesecev	R+346%	31,04%
nad 3828		